

Vantaa

931400 Vantaan ratikka: ETELÄINEN VAARALA JA POHJOINEN LÄNSIMÄKI

VAARALA

KAUPUNKIRAKENNE JA YMPÄRISTÖ / ASEMAKAAVOITUS

Asemakaavan ja asemakaavamuutoksen selostus, joka koskee 11.8.2026 päivättyä asemakaavakarttaa nro 931400. Kaavoitus on tullut vireille 24.5.2022 numerolla 931400. Osallistumis- ja arviointisuunnitelma on päivitetty 15.12.2022 ja 28.9.2023.

PERUS- JA TUNNISTETIEDOT

Asemakaava

Katu- ja virkistysalueita kaupunginosassa 93 Vaarala.

Asemakaavan muutos:

Kortteli 93201, osa kortteliä 93153 sekä katu-, liikenne-, erityis- ja virkistysalueita kaupunginosassa 93 Vaarala.

Tonttijaon muutos:

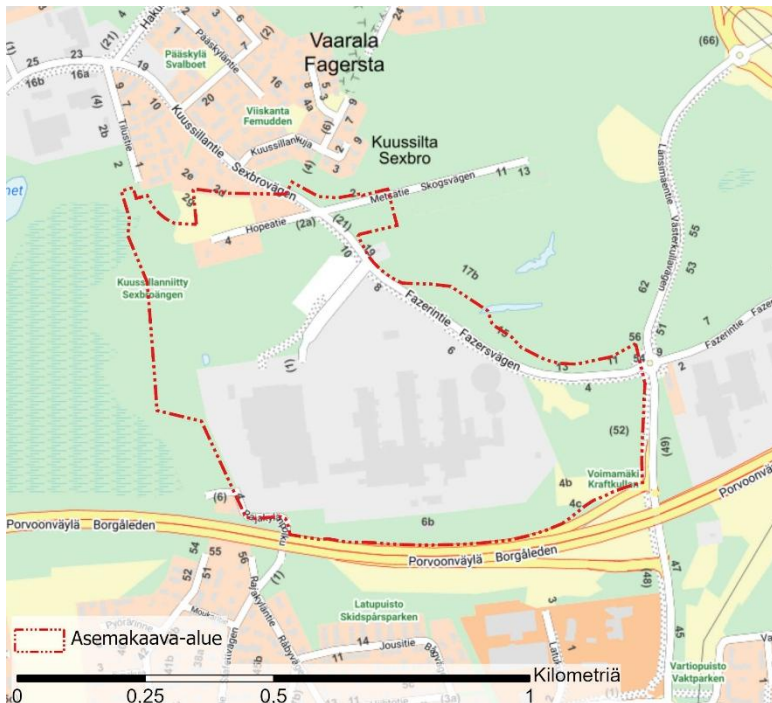
Kortteli 93201 sekä osa kortteliä 93153 kaupunginosassa 93 Vaarala.

Asemakaavassa ja asemakaavan muutoksessa ratikan vaatimalle infrastruktuurille ja siihen liittyvälle katu ympäristölle osoitetaan riittävä tila suurentamalla katualueita ja pienentämällä muita alueita. Lisäksi varaudutaan Porvoonväylän bussiliikenteen vaihtopysäkkeihin leventämällä liikennealuetta. Kaavassa tarkastellaan viheryhteyksien jatkuvuutta sekä kiinteistöjen rajauksia suhteessa ratikan suunnitelmaan ja tilantarpeeseen. Kaupunginosarajaa muutetaan niin, että Porvoonväylän liikennealue sijoittuu Rajakylän puolelle.

Kaavaan liittyy yhteistyösopimus Oy Karl Fazer Ab kanssa.

Kaavan laatija: Anna Sarikaya, asemakaava-arkkitehti, Vantaan kaupunki;
anna.sarikaya@vantaa.fi, puh. 050 302 9028 (18.6.2023 asti),
Tea Taponen, asemakaava-arkkitehti, Vantaan kaupunki;
tea.taponen@vantaa.fi, puh. 040 483 9054 (19.6.2023 alkaen).

KAAVA-ALUEEN SIJAINTI

Suunniteltava alue sijaitsee Vaaralan kaupunginosan eteläosassa, Porvoonväylän pohjoispuolella. Alueeseen kuuluu Fazerintien katualuetta sekä vähäiseltä osin Kuussillantien katualuetta Metsätien risteysalueelta Länsimäentien risteysalueelle, Slåttmossenin lähivirkistysalue Kuussillan asuinalueen ja Fazerilan välissä, Fazerilan ja Porvoonväylä välissä olevat kiinteistöt sekä muut asemakaavoitetut kiinteistöt, joiden pinta-alaan kaavamuuksa vaikuttaa.

Kuva 1. Suunnittelualan sijainti kaupunkikartalla. Kaava-alueen sijainti on osoitettu punaisella viivalla.

KAAVAPROSESSIN VAIHEET

- Vantaan ratikan yleissuunnitelma valmistui vuonna 2019, jonka pohjalta Vantaan kaupunginvaltuusto hyväksyi ratikan jatkosuunnittelun aloittamisen 16.12.2019. Jatkosuunnitteluvaiheessa Vantaan ratikan reiteille laaditaan sen rakentamisen mahdollistavat katu- ja puistosuunnitelmat sekä asemakaavat.
- Kaavoitus tuli vireille osallistumis- ja arviointisuunnitelman ”Vantaan ratikka - osallistumis- ja arviointisuunnitelma - Ratikan kaavarunko (YK0049), Ratikan asemakaavat (tarkastelualue 062800) ja katu- ja puistosuunnittelun aloitusilmoitus” nähtäville asettamisella 23.11.2020. Vantaan ratikan osallistumis- ja arviointisuunnitelmaa päivitettiin 17.9.2021.
- Mielipiteet osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta pyydettiin 15.1.2021 mennessä (MRL 62 §) ja niitä saatiin 88 kappaletta, joista 6 kpl koski suunnittelualuetta tai sen lähiympäristöä.
- Hankkeesta järjestettiin yleisötilaisuudet 8.12.2020 (Länsimäki) / 9.12.2020 (Hakunila) / 16.12.2020 (Tikkurila) / 17.12.2020 (Aviapolis) sekä 23.9.2021 (suunnittelutilanne koko linjalla).
- Eteläinen Vaarala ja pohjoinen Länsimäki -asemakaava-alueelta nro 931400 julkaistiin oma OAS 24.5.2022 ja siitä pyydettiin osallisilta mielipiteet 24.8.2022 mennessä. Mielipiteitä ja lausuntoja saatiin yhteensä 7 kappaletta.
- Ratikan katu- ja puistosuunnitelmien luonnokset valmistuivat kaavamuutosalueen osalta 2.3.2022 ja 31.3.2022 ja ne esiteltiin 30.3. – 12.4.2022, sekä 4.11.2022 ja ne esiteltiin 30.11-13.12.2022.
- Katu- ja puistosuunnitelmaehdotukset valmistuivat 10.3.2023 sekä 13.3.2024. Asemakaavaratkaisu perustuu katu- ja puistosuunnitelmaehdotuksiin.
- Kaikille avoimet ratikan infotilaisuudet järjestettiin 23.9.2021, 6.4.2022, 15.11.2022 ja 13.4.2023, 16.11.2023 ja 29.10.2024 (koko ratikan linja).
- Asemakaavan ja asemakaavamuutoksen valmisteluvaiheen vuorovaikutusmateriaali on julkaistu kaupungin verkkosivuilla 15.12.2022 ja siitä on ollut mahdollista jättää mielipide 15.12.2022-13.1.2023 välisenä aikana (MRL 62 §, MRA 30 §). Puhelinaikoja suunnittelijoille varattiin kaksi, 19.12.2022 sekä 11.1.2023. Maanomistajille on lisäksi lähetetty 15.12.2022 kirje, jossa on ilmoitettu katualueeksi muuttuvien alueiden inventointityön aloittamisesta ja mahdollisuudesta jättää mielipide vuorovaikutusmateriaalista. Mielipiteitä vuorovaikutusaineistosta saatiin 1.
- Asemakaavan ja asemakaavamuutoksen luonnosta esiteltiin Rajakylän-Länsimäen asukastilaisuudessa 9.2.2023.
- Kaikille avoin ratikan opastettu kiertoajelu järjestettiin 26.8.2023. Tilaisuudessa oli mahdollisuus tutustua ratikan suunnitelmiin kaupungintalolla ja ratikan suunnittelijoita oli tavattavissa.
- Kaupunkiympäristölautakunta päätti 9.5.2023 esittää kaupunginhallitukselle, että 9.5.2023 päivätty asemakaavaehdotus 931400 asetetaan nähtäville. Esittelijä poisti asian 22.5.2023 kaupunginhallituksen kokouksen esityslistalta, koska kaavaan liittyen tuli lisää lähtötietoja, jotka vaativat kaavaratkaisun uudelleentarkastelua.

- Kaava-alueen rajausta on muutettu ja osallistumis- ja arviointisuunnitelma päivitetty 28.9.2023. Mielipiteet päivitetystä OAS:sta pyydettiin 30.10.2023 mennessä ja niitä saatiin 13 kappaletta.
- Kaava-aluetta on hieman laajennettu 28.9.2023 jälkeen Kuussillantiellä ja Metsätiellä. Voimassa olevassa asemakaavassa 931500 Hopeatie katualueelle osoitettua luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeää aluetta, jolla ekologisen yhteyden jatkuvuus katualueen yli on varmistettava (luo/1), on hieman kavennettu kaavaehdotuksessa.
- Kaikille avoin koko ratikan linjan asukasinfo järjestettiin 3.6.2024.
- Kaupunginhallitus 3.6.2024 päätti asettaa asemakaava- ja asemakaavamuutosehdotuksen nähtäville MRA 27 §:n mukaisesti. Asemakaavoitus valtuutettiin pyytämään tarvittavat lausunnot.
- Asemakaava- ja asemakaavamuutosehdotus on ollut nähtävillä 19.6.-19.8.2024 välisenä aikana. Lausuntoja pyydettiin 23 kappaletta ja niitä saatiin 13 kappaletta. Muistutuksia saatiin 2 kappaletta.
- Asemakaava- ja asemakaavamuutosehdotukseen tehtiin seuraavat korjaukset:
 - Kaavamuuotosalue jaettiin vuoden 2024 nähtävilläolon jälkeen kahdeksi erilliseksi kaavahankkeeksi niin, että Länsimäentietä koskeva osuus irrotettiin omaksi kaavamuuotosalueekseen nro 911200 - Vantaan ratikka: Länsimäentie.
 - Muutettiin lähivirkistysaluetta (VL) suojaviheralueeksi (EV) Rivieranraiton joukkoliikenteelle varattu alueen osalta ja sen varrelta arvioidun Vantaan ratikan meluvaikutusalueen (yli 55 dB) mukaisesti saadun lausunnon perusteella.
 - Muutettiin asuinrakennusten korttelialueen (A) ja EV-alueen välistä rajaa muuttuneen ratikan tilavarauksen vuoksi ja saadun muistutuksen perusteella.
 - Slåttmossenin lähivirkistysalueen (VL) eteläosaan osoitettiin ohjeellinen ulkoilureitti (ur).
 - Korjattiin pohjavesialueen raja koskemaan koko pohjavesialuetta. Pohjavesialueelle on osoitettu Länsi-Suomen ympäristölupaviranomaisen päätöksen nro 53/2000/1 mukaiset vedenottamoiden lähi- ja kaukosuojavyöhykkeet (pv/1 ja pv/2) saadun lausunnon perusteella.
 - Tarkennettiin tärkeää pohjavesialuetta koskevia kaavamääräyksiä ja kaikki pohjaveden suojelua koskevat kaavamääräykset on muutettu koskemaan koko pohjavesialuetta saadun lausunnon perusteella.
 - Tarkennettiin luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeää aluetta koskevaa puuston säilyttämisen ja uudistamisen kaavamääräystä niin, että ekologisen yhteyden tulee säilyä puustoisien lisäksi kerroksellisena.
 - Korjattiin Teollisuus- ja varastorakennusten korttelialueen (T) alueen osan, jonka maaperä on saastunut (pima) rajausta viimeisimpien selvitysten mukaiseksi saadun lausunnon perusteella.
 - Lisättiin yhdyskuntateknistä huoltoa palvelevien rakennusten ja laitosten korttelialueelle (ET) nro 93201 alueen osan, jonka maaperä on saastunut (pima), saadun lausunnon perusteella.
 - Lisättiin teollisuus- ja varastorakennusten korttelialueen (T) tontille nro 8 poikkeamis päätöksen nro LP-092-2025-02189 ja rakentamislupahakemuksen mukainen auton säilytyspaikan rakennusala (a).

- Muutettiin rakennusala, jolle saa sijoittaa pumppaamorakennuksen (pr) yhdyskuntateknistä huoltoa palvelevien rakennusten ja laitosten alueeksi (et).
 - Lisättiin kaavamääräyksistä puuttunut liike- ja toimistotilan määrää koskevan kaavamerkinnän (kl%) selite.
 - Muutettiin kaupunginosan rajaa niin, että kaavaehdotuksella osoitettu Porvoonväylän laajennettava liikennealue (LT) on kokonaan Rajakylän kaupunginosan alueella.
 - Nimettiin Porvoonväylän pohjoispuolella oleva suojaviheralue Voimamäeksi (nimistöryhmä 22.10.2024).
 - Tarkistettiin johtoaluevarauksia.
 - Tehtiin piirustusteknisiä tarkistuksia.
- Asemakaavamuutoksen selostusta on tarkistettu ja selostuksen tekstiä on päivitetty kaavakarttaan tehtyjen tarkistuksien sekä saatujen lausuntojen ja muistutuksen perusteella. Kaavaselostukseen tehtiin seuraavat korjaukset:
- Lisättiin tieto päätöksistä, jotka koskevat Fazerilan pohjavedenottamoiden lähi- ja kaukosuojavyöhykkeitä, selostuksen lähtötietojen luvun 2.1.2 vesistöjä ja vesitaloutta koskevaan kohtaan saadun lausunnon perusteella.
 - Päivitettiin kaavaselostuksen lähtötietojen luvun 2.1.3 rakennettua kulttuuriympäristöä koskeva teksti uusimpien rakennushistoriaselvityksien mukaiseksi sekä pilaantuneita maa-alueita koskeva teksti viimeisimpien selvityksien mukaiseksi saadun lausunnon sekä mielipiteen perusteella.
 - Lisättiin tieto T-korttelia koskevasta sitovasta tonttijaosta selostuksen asemakaavan kuvausta koskevan lukuun 4 saadun muistutuksen perusteella.
 - Lisäksi selostukseen tehtiin kaavakarttaan tehtyjen muutoksien mukaisia tarkistuksia.
- Kaupunginhallitus 27.4.2026 päätti asettaa asemakaava- ja asemakaavamuutosehdotuksen uudelleen nähtäville MRA 27 § ja 32 §:ien mukaisesti. Asemakaavoitus valtuutettiin pyytämään tarvittavat lausunnot.
- Asemakaava- ja asemakaavamuutosehdotus on ollut nähtävillä 13.5.-11.6.2026 välisenä aikana. Lausuntoja pyydettiin 21 kappaletta ja niitä saatiin 9 kappaletta. Muistutuksia ei saatu.
- Asemakaava- ja asemakaavamuutosehdotukseen on tehty seuraavat korjaukset:
- Saadun lausunnon perusteella teollisuus- ja varastorakennusten korttelialueen (T) liike- ja toimistotiloja koskevaa kaavamääräystä on täydennetty määräyksellä *"Liiketoimien tulee olla pääkäyttötarkoitukseen liittyviä liiketiloja."* Ja T-korttelialueelle on lisätty kaavamääräys, jonka mukaan *"Alueelle ei saa muodostua useasta liiketilasta koostuvaa vähittäiskaupan suuryksikköä."* Tarkistuksiin liittyen on kuultu erikseen kyseisen alueen maanomistajaa.
 - Saadun lausunnon perusteella T-korttelialueen asuntoja koskevaa kaavamääräystä on täydennetty määräyksellä *"Asunnoilla tulee olla riittävä oleskeluun tarkoitettu pihalue, jossa valtioneuvoston päätöksen 993/1992 mukainen laskennallinen melutaso ei ylitä."* Tarkistukseen liittyen on kuultu erikseen kyseisen alueen maanomistajaa.
 - Saadun lausunnon perusteella ratikkapysäkkejä koskeva kaavamääräys on tarkennettu muotoon: *"Mikäli alueelle sijoitetaan raitiotien pysäkki, tulee pysäkin katoksessa olla kasvillisuuskatto tai katoksen katolle sijoittaa taidetta."*

- Saadun lausunnon perusteella tärkeälle tai veden hankintaan soveltuvalla pohjavesi-alueelle (pv) on lisätty määräys, jonka mukaan *”Alueella rakentamista ja muuta maankäyttöä saattavat rajoittaa ympäristönsuojelulain pohjaveden pilaamiskielto sekä vesilain säädökset hankkeiden luvanvaraisuudesta.”*
 - Saadun lausunnon sekä Vantaan kaupungille myönnettyjen lupien perusteella pv-alueen pohjaveden suojelua koskeneet kaavamääräykset on tarkennettu muotoon: *”Rakentaminen, ojitukset, hulevesien hallinta, maankaivu ja rakennusten perustaminen on tehtävä siten, ettei niistä aiheudu pysyviä pohjaveden laatumuutoksia tai pysyviä muutoksia pohjaveden korkeuteen tai virtauksiin, **tai pysyviin muutoksiin on haettava vesilain mukainen lupa.** Rakentamisen seurauksena ei saa aiheuttaa haitallista pohjaveden purkautumista. **Ennen rakentamistoimenpiteisiin ryhtymistä on varmistettava pohjaveden hallintasuunnitelman tarpeellisuus.”**; ” Vettä läpäisemätöntä pinnoitetta saa käyttää vain liikennöintialueilla, pysäköintialueilla, ajoneuvojen huoltopihoilla ja jäteastioiden sijoituspaikoilla. Nämä alueet tulee päällystää öljyä läpäisemättömällä pintamateriaalilla tai pohjavesisuojauksen sisältävällä rakenteella, ja alueiden valumavedet tulee johtaa hulevesiviemäriin **tai pohjavesisuojauksen sisältävään avo-ojaan ja edelleen pohjavesialueen ulkopuolelle.**” Jälkimmäisestä määräyksestä on poistettu valvoite, että valumavedet tulisi johtaa ensin öljynerotuskaivojen, biosuodattimien tai muiden vastaavien rakenteiden kautta, perustuen Lupa- ja valvontaviraston Vantaan kaupungille myöntämään lupaan (14.4.2026, 165/2026, asiatus LVV-U/35632/2026) poiketa Fazerin pohjavedenottamoiden suoja-alueääräyksestä nro 15 kaupungin hakemuksen 3.7.2025 ja sen täydennysten mukaisesti.*
 - Voimamäen nimen ruotsinnos on korjattu muotoon *”Kraftkullen”* ja Rivieranraiton ruotsinnos muotoon *”Rivieraspåret”*.
 - Lisäksi kaavakarttaan on tehty teknisiä tarkistuksia, joista tärkeimpinä kaavamääräyksiä järjestystä on muutettu määräysten selkiyttämisen vuoksi ja T-korttelialueen tontin nro 7 rakennusalan merkintää on selkiytetty poikkiviivalla, joka osoittaa rajan sen puolen, johon merkintä kohdistuu.
- Asemakaavamuutoksen selostusta on tarkistettu ja selostuksen tekstiä on päivitetty kaavakarttaan tehtyjen tarkistuksien sekä saadun lausunnon perusteella. Kaavaselostukseen on tehty seuraavat korjaukset:
- Kaavan vaikutuksia koskevan luvun 4.4.1 liikenteeseen kohdistuvien vaikutusten arviointia on täydennetty Kehä III:een kohdistuvien vaikutusten arvioinnilla.
 - Kaavan vaikutuksia koskevan luvun 4.4.2 vesistöjä ja vesitaloutta koskevaa tekstiä on täydennetty tiedolla mahdollisesta poikkeamisluvan tarpeesta koskien vedenottamoiden suoja-alueääräyksiä. Lisäksi lähtökohtien luvun 2.1.2 vesistöjä ja vesitaloutta koskevia tietoja on täydennetty Lupa- ja valvontaviraston 14.4.2026 antaman päätöksen (165/2026, LVV-U/35632/2026) mukaisesti.
 - Kaavan vaikutuksia koskevan luvun 4.4.2 luonnon monimuotoisuutta koskevaa tekstiä on täydennetty tiedolla, jonka mukaan kaavassa osoitetun luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeän alueen sekä luo/1-alueen suunnittelussa ja kunnossapidossa olisi hyvä huomioida liito-oravien mahdollinen liikkuminen alueella etenkin

Rivieranraiton ja Fazerintien ylityspaikoissa mm. säästettävien ja istutettavien puiden osalta.

- Lähtökohtien luvun 2.2.1 kuva 22 voimassa olevien maakuntakaavojen epävirallisesta yhdistelmästä on päivitetty.

SISÄLLYSLUETTELO

1. Tiivistelmä	11
2. Lähtökohdat	13
2.1 Selvitys suunnittelualueen oloista.....	13
2.2 Suunnittelutilanne	30
3. Asemakaavan suunnittelun vaiheet.....	38
3.1 Suunnittelun käynnistäminen, sitä koskevat päätökset ja vireilletulo	38
3.2 Osallistuminen ja yhteistyö	39
3.3. Asemakaavan tavoitteet.....	61
3.4 Asemakaavaratkaisu.....	62
4. Asemakaavan kuvaus.....	63
4.1 Kaavan rakenne	63
4.2 Ympäristön laatua koskevien tavoitteiden toteutuminen	65
4.3 Aluevaraukset.....	65
4.4 Kaavan vaikutukset.....	67
4.5 Ympäristön häiriötekijät	81
4.6 Nimistö	82
5. Asemakaavan toteutus	82
6. Kaavatyöhön osallistuneet	82
7. Asemakaavan seurantalomake	84
8. Asemakaavakartta ja -määräykset	86

LUETTELO SELOSTUKSEN LIITEASIAKIRJOISTA

- Asemakaavan seurantalomake 25.3.2026
- Asemakaavakartta ja -määräykset 11.8.2026
- Vantaan ratikka, Fazerilan pohjavesialue – Pohjavesivaikutusarvio 27.6.2025, Liite kartta 8: Pohjaveden virtausmallin alue, reunaehdot ja kalibroitu pohjaveden taso.

LUETTELO MUISTA KAAVAA KOSKEVISTA ASIAKIRJOISTA, TAUSTASELVITYKSISTÄ JA LÄHDEMATERIAALISTA

- Kaavaselostuksen kannen kuva: Havainnekuva Fazerintiestä. WSP Finland Oy.

Katu- ja tiesuunnitelmat:

- AFRY (30.9.2022). Valtatie 7 Länsimäentien vaihtopysäkit ja Kehä III liittymän parantaminen, Vantaa ja Helsinki, Tiesuunnitelma, 3T-1, Uudenmaan ELY-keskus.
- Sweco Finland, Vantaan ratikka (26.1.2026). Vantaan ratikan katu- ja puistosuunnitelmien ehdotukset Fazerintie välillä Fazerila-Valio, 58624-2.
- Sweco Finland, Vantaan ratikka (26.1.2026). Vantaan ratikan katu- ja puistosuunnitelmien ehdotukset Fazerintie välillä Metsätie-Fazerila, 58624-1.
- Sweco Finland, Vantaan ratikka (26.1.2026). Vantaan ratikan katu- ja puistosuunnitelmien luonnokset, Rivieranraitio, 58626-1.

Vantaan ratikan selvitykset ja aineistot:

- Ratikan selvityksiä ja aineistoja: <https://www.vantaa.fi/fi/asuminen-ja-ymparisto/liikenne/vantaan-ratikka/selvityksia-ja-aineistoja>
- Vantaan ratikan hulevesiselvitys (yleissuunnitelman liite 11), WSP Finland Oy, 30.4.2019
- Vantaan ratikka, Investointikustannukset (yleissuunnitelman liite 15), WSP Finland Oy, 26.6.2019
- Vantaan ratikka, Hankearviointi (yleissuunnitelman liite 14), WSP Finland Oy, 10.9.2019
- Vantaan ratikan yleissuunnitelma, WSP Finland Oy, 18.9.2019
- Vantaan ratikka, Seloste ratalinjauksen tärinäarviointista (yleissuunnitelman liite 13), WSP Finland Oy, 18.9.2019
- Vantaan ratikka, Resurssiviisauden suuntaviivat, Sitowise Oy, 13.5.2020
- Vantaan ratikka, Ratikkalinjan PIMA-riskien tarkastelu, Golder Associates Oy, 13.8.2020
- Vantaan ratikan yleissuunnitelma, Pyöräliikenteen tarkastelut ratikan varrella, Vantaan kaupunki ja WSP Finland Oy, 25.9.2020
- Vantaan ratikka Design Manual, Vantaan kaupunki & WSP Finland Oy, 9.10.2020
- Vantaan ratikka Design Manual, Liite 1 Vantaan ratikan hiilijalanjälkiselvitys, Vantaan kaupunki & WSP Finland Oy, 9.10.2020
- Vantaa ratikka, Maisema ja kaupunkikuva, Vantaan kaupunki ja WSP Finland Oy, 2020
- Vaaralan raitiotielinjauksen ja Varikon pohjavesivaikutusten arviointi, Sitowise, 21.3.2022
- Vantaan raitiotien kiinteistötaloudellinen analyysi. Newsec Advisory Finland Oy 17.5.2022, päivitys 12.12.2022.
- Vantaan ratikan kaavarunkoluonnoksen liikenteelliset vaikutukset. WSP 2.9.2022
- Vantaan ratikan itäisen osuuden tärinä- ja runkomeluselvitys, Afry & WSP, 18.1.2023.
- Vantaan ratikan meluselvitys, Sitowise Oy, 31.1.2023.
- Vantaan ratikan meluselvityksen liite 1.1, Nykytilanteen päivääjän melutasot, Sitowise Oy, 31.1.2023.
- Vantaan ratikan meluselvityksen liite 3.3, Raitioliikenteen enimmäisäänitasot ilman meluntorjuntaa, Sitowise Oy, 31.1.2023.
- Vantaan ratikan meluselvityksen liite 4.1, Yhteismelutilanne suunniteltu meluntorjunta päivääjän keskiäänitasot, Sitowise Oy, 31.1.2023.

- Vantaan ratikan kustannusraportti, 16.3.2023. Vantaan kaupunki.
- Vantaan ratikan kaupunkitaloudelliset vaikutukset, FCG, 31.3.2023.
- Vantaan ratikka / WSP Finland Oy, Vantaan raitioradan liikennemeluselvitys, yhteismelun päiväajan ennuste, Rivieranraitio 11.3.2026.
- Vantaan ratikka, Fazerilan pohjavesialue, Vesitalouslupahakemus - Pohjavesivaikutusarvio 27.06.2025.

Rakennusperintö- ja kulttuurimaisemaselvitykset:

- Muukka, L. & Mäkyne, A. 2005: Kulttuurimaisemaselvitys, Vantaan kaupunki 22.3.2005.
- Vantaan moderni teollinen rakennusperintö 1930–1979, Vantaan kaupunki 2006.
- Fazerilan Makeiskonttorin ja konsernikonttorin rakennusselvitys, 2015. Kati Salonen ja Mona Schalin Arkkitehdit Oy.
- Vantaan historiallisen tiestön inventointi 2018, Vantaan kaupunki.
- Fazerin leipomo- ja voimalarakennuksen rakennushistoriaselvitys. Ramboll Finland Oy 5.4.2023.

Luontoselvitykset:

- Nieminen, M., Koskimies, P., Makkonen, H., Manninen, E., Manninen, O. & Vasko, V. 2021: Vantaan ratikan kaavarunkoalueen luontoselvitykset 2020–2021. Koosteraportti. – Faunatican raportteja 38/2021. 16.3.2022.
- Carlson, h. 2024: Vantaan Kuussillanniityn liito-oravaselvitys vuonna 2024. Faunatican raportteja 32/2024. 14.6.2024.

Muu aineisto:

- Pöyry Finland Oy 2011: Vantaan Energia Oy – Fazerilan lämpökeskus – Maaperätutkimus. 23.3.2011.
- Envimetria Oy 2013: Vantaan Energia Oy:n puretun lämpökeskuksen maaperätutkimus ja -kunnostus 19.9.2013: Fazerintie 6, Vantaa. Raportti 130108-130919sm, 8.10.2013.
- Envimetria Oy 2013: Vantaan Energia Oy:n vanhan lämpökeskuksen purettujen öljyputkien alaisen maaperän tutkimus ja kunnostus 14.10.-26.11.2013: Fazerintie 6, Vantaa. Raportti 130108-131014sm, 20.12.2013.
- Vantaa alueittain 2015, Vantaan kaupunki 2016.
- Vantaan metsänhoidon periaatteet 2017–2030, Vantaan kaupunki 2017.
- Vantaan väestö 2021/2022. Vantaan kaupunki.
- Resurssiviisauden tiekartta, Vantaan kaupunki 2022.
- Golder Associates Oy 2022: Ympäristötekniinen maaperätutkimus – Vantaan ratikan itäosa 3 ja 4. 25.1.2022.
- Lupa- ja valvontaviraston päätös 165/2026, LVV-U/35632/2026, Tien ja raitiotien rakentaminen Fazerilan pohjavesialueelle ja Fazerin pohjavedenottamoiden suoja-alueääräyksistä poikkeaminen sekä valmistelulupa, Vantaa, LVV 14.4.2026.

1. TIIVISTELMÄ

Asemakaavalla ja asemakaavan muutoksella varaudutaan Vantaan ratikkaan osoittamalla riittävä tila ratikan vaatimalle infrastruktuurille ja ratikkaan liittyville toiminnoille. Ratikalle ja liittyviin toimintoihin kaavassa osoitettavat tilat perustuvat 26.1.2026 valmistuneisiin Vantaan ratikan katusuunnitelmaluonnoksien tilavarauksiin. Lisäksi kaavalla varaudutaan Porvoonväylän vaihtopysäkeihin ja huomioidaan kulttuuriperinnön suojelu. Asemakaavassa turvataan maakunnallisesti ja paikallisesti tärkeän ekologisen yhteyden jatkuvuus mm. muuttamalla yhteensä noin 3,962 ha teollisuus- ja varastorakennusten korttelialuetta sekä kaavoittamatonta aluetta lähivirkistysalueeksi.

Raitiotielle ja siihen liittyville toiminnoille, kuten ajoneuvoliikenteelle, pyöräilylle ja kävelylle, viheralueille, istutuksille ja hulevesiratkaisuille osoitetaan tilaa asemakaavassa suurentamalla katualueita ja pienentämällä muita alueita. Fazerintielle osoitetaan uutta katualuetta. Kaava-alueessa ovat mukana ne asemakaavoitetut kiinteistöt kokonaisuudessaan, joiden pinta-alan kaavamuutos vaikuttaa.

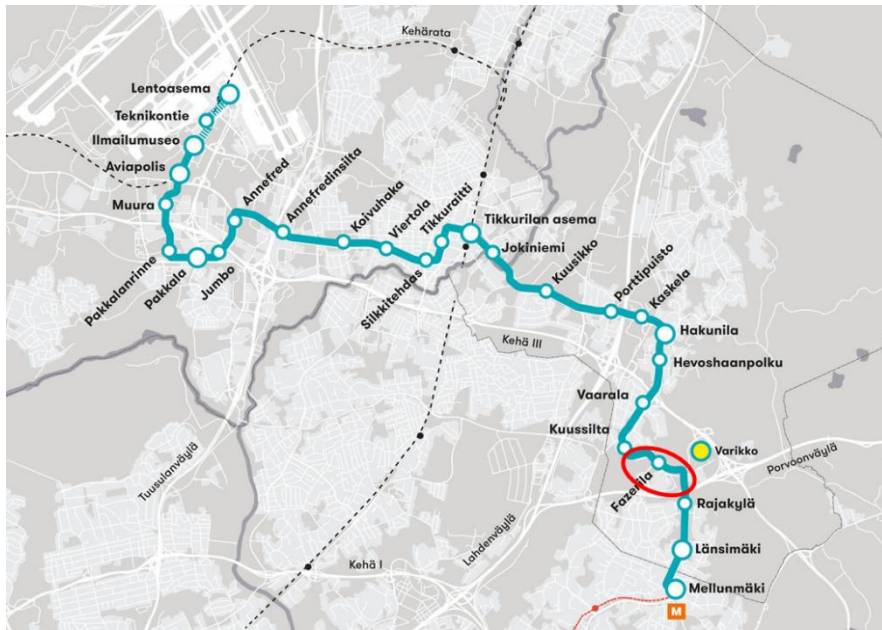
Kaavassa annetaan maakunnallisesti ja paikallisesti tärkeän ekologisen yhteyden turvaamiseen, maaperän pilaantuneisuuden selvittämiseen ja puhdistamiseen, pohjaveden suojeluun, työmaavesien käsittelyyn, melu- ja värinäsuojaukseen, kaupunkikuvaan, rakennusperinnön suojeluun sekä mahdollisen ratikkapysäkin kasvillisuuskattoon liittyviä määräyksiä.

Vantaan ratikka on suunniteltu pikaraitiotieyhteys Mellunmäen metroasemalta Hakunilan ja Tikkurilan kautta Aviapolikseen, Ilmailumuseon päätepysäkille. Linjan jatkamista lentoasemalle asti tarkastellaan ja tarkastelun on tarkoitus valmistua kesäkuun 2026 loppuun mennessä. Raideyhteydellä lisätään kestävä ja esteetöntä liikkumista, mahdollistetaan kaupungin kasvaminen kestävästi joukkoliikenteen varrelle sekä edistetään alueellista hyvinvointia ja vetovoimaa. Vantaan ratikasta tulee merkittävä osa seudullista raitiotieverkostoa ja hanke on osa maankäytön, asumisen ja liikenteen MAL 2023 -suunnitelmaa sekä valtion ja Helsingin seudun kuntien välistä MAL-sopimusta.

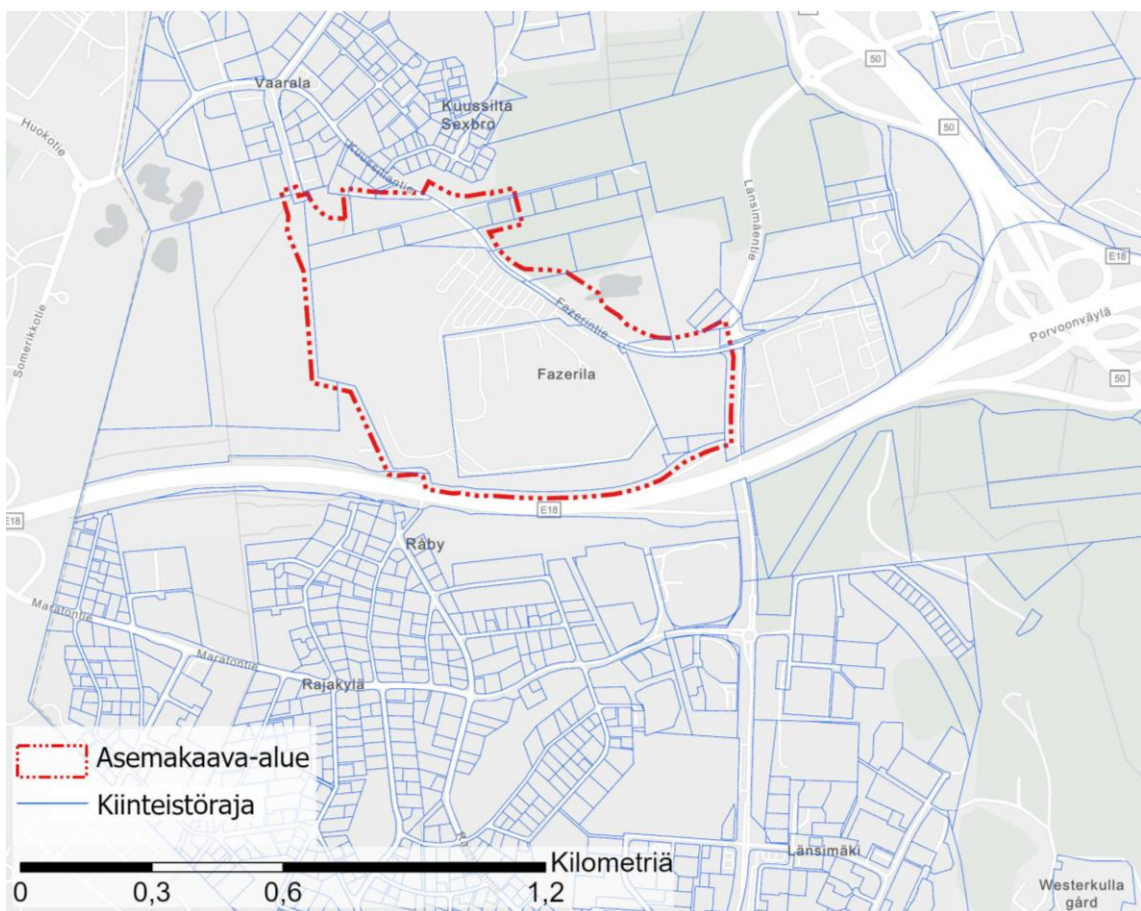
Vantaan ratikan yleissuunnitelma valmistui vuonna 2019. Yleissuunnitelmaan pohjautuvassa jatkosuunnitteluvaiheessa Vantaan ratikan reitille laaditaan sen rakentamisen mahdollistavat katu- ja puistosuunnitelmat sekä asemakaavat. Nyt laadittavat asemakaavat ja asemakaavan muutokset perustuvat katusuunnitelmiin.

Vantaan ratikan asemakaavoitus on Vantaan asemakaavoituksen vuoden 2026 työohjelmassa.

Kaavan yhteydessä laaditaan tonttijaon muutoksia.

Kuva 2. Vantaan rati-
kan reitti Mellunmäen
metroasemalta Haku-
nilan, Tikkurilan ja
Aviapoliksen kautta
lentoasemalle. Rati-
kan päätepysäkinä
lännessä on ensim-
mäisessä vaiheessa
tarkoitettu olla kaava-
muutosalueelle sijoit-
tuva Ilmailumuseon
pysäkki. Jatkoa Lento-
asemalle asti tarkas-
tellaan. Kaava-alueen
likimääräinen sijainti
näkyvyydessä punai-
sella ympyröitynä.

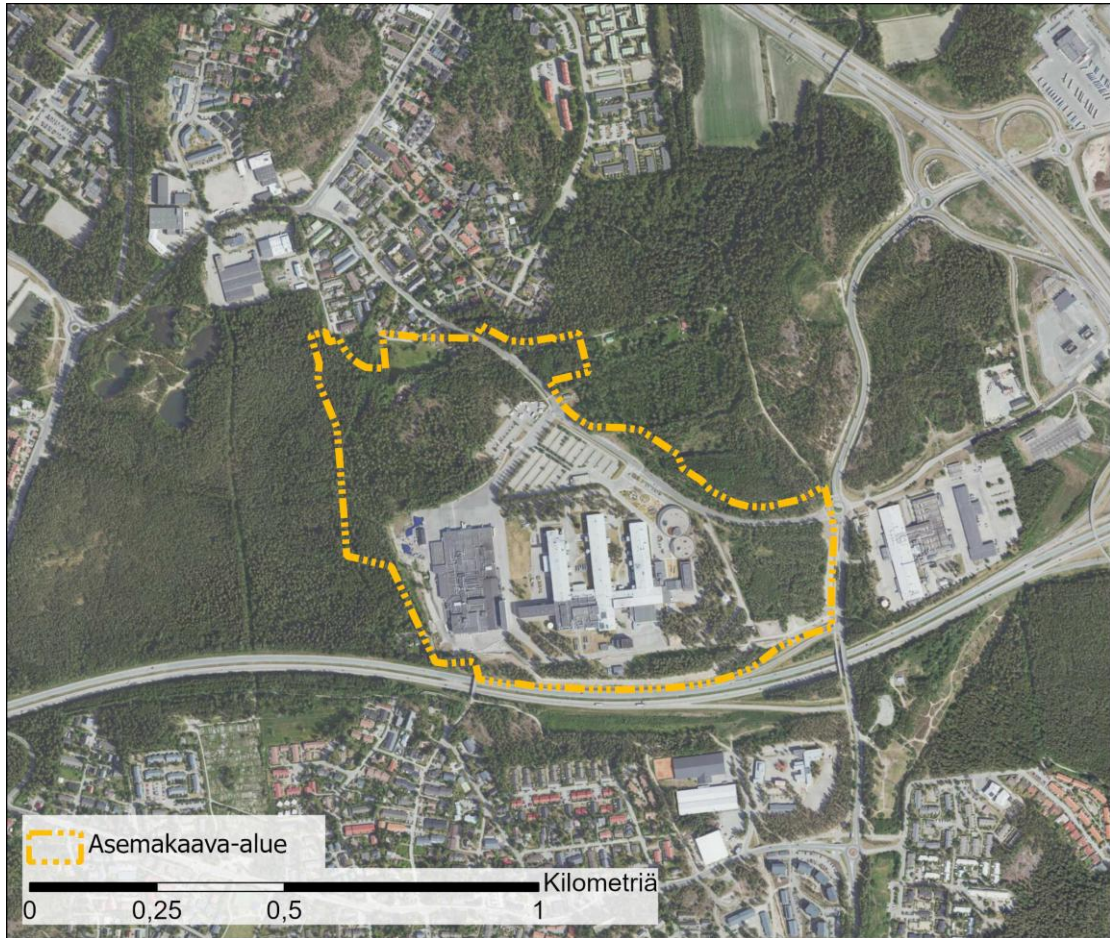
Kuva 3. Asemakaavan ja asemakaavan muutoksen alue.

2. LÄHTÖKOHDAT

2.1 SELVITYS SUUNNITTELUALUEEN OLOISTA

2.1.1 Alueen yleiskuvaus

Suunnittelualue sijoittuu Itä-Vantaalle Vaaralan kaupunginosaan. Vaaralan kaupunginosa sijaitsee kaupungin rajalla Porvoonväylän ja Kehä III:n muodostamassa kolmiossa. Tikkurilan rautatieasemalle on matkaa noin seitsemän kilometriä ja Helsinki-Vantaan lentoasemalle noin 12 kilometriä. Asemakaava-alueen pinta-ala on noin 43,7 ha.

Kuva 4. Suunnittelualue esitettynä vuoden 2023 ilmakuvaan päällä oranssilla pistekatkoviivalla.

2.1.2 Luonnonympäristö

Maisemakuva ja -rakenne

Kaava-alueella Fazerin teollisuusalueella on rakennettu suuria rakennusmassoja, mutta korttelialueen länsi- ja itäosassa sijaitsee laajoja puustoisia rakentamattomia alueita.

Kaava-alueen pohjoisosassa, Hopeatien eteläpuolella sijaitsee ympäristöstään erottuva korkeampi alue, joka koostuu kallioista, järkäleistä ja alueelle kasatuista maamassoista. Alueella on kasattu maata todennäköisesti ympärillä tehtyjen tie- ja pysäköintipaikkojen rakentamisen tieltä. Etenkin kaava-alueen pohjoisosassa on nykyisin suurimmilta osin rakentamatonta ja metsän peitossa. Metsäiset alueet reunustavat osin myös Fazerintietä.

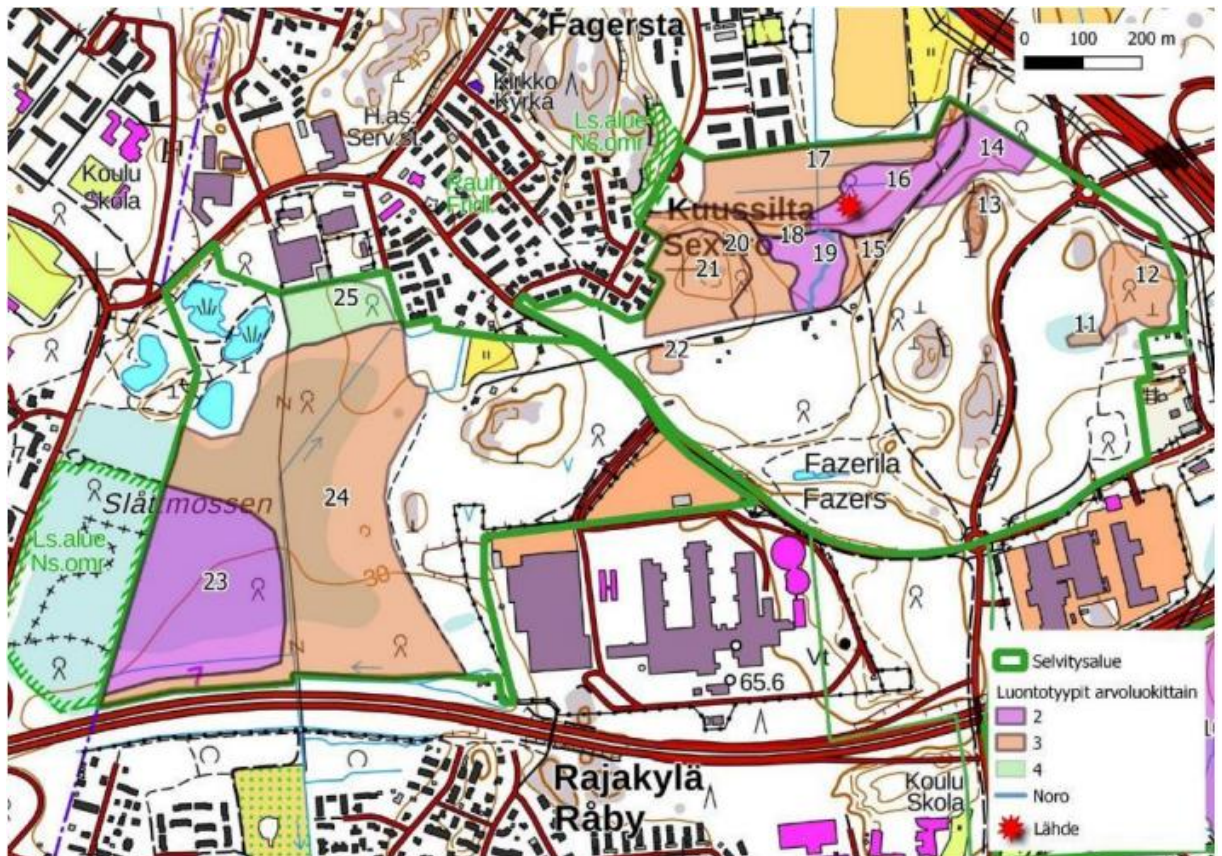
Luonnon monimuotoisuus

Kaava-alueelta on laadittu luontoselvitykset vuosina 2020–2021 (Nieminen, M., Koskimies, P., Makkonen, H., Manninen, E., Manninen, O. & Vasko, V. 2021: Vantaan ratikan kaavarunkoalueen luontoselvitykset 2020–2021. Koosteraportti. – Faunatican raportteja 38/2021), sekä Vantaan kaupungin metsäsuunnitelma vuonna 2020.

Kaava-alueen pohjoisosaan sijoittuvat Kuussillan vanhat kuusikot. Selvityksessä kaava-alueen pohjoisosan metsäalueelta tunnistettiin useita luontoarvoja. Kaava-alueelle osuu kaksi luontotyyppin aluerajausta, jotka ovat arvoluokan 3 alueita. Selvitysalueella ei ole luonnonsuojelulain mukaisia luontotyyppejä.

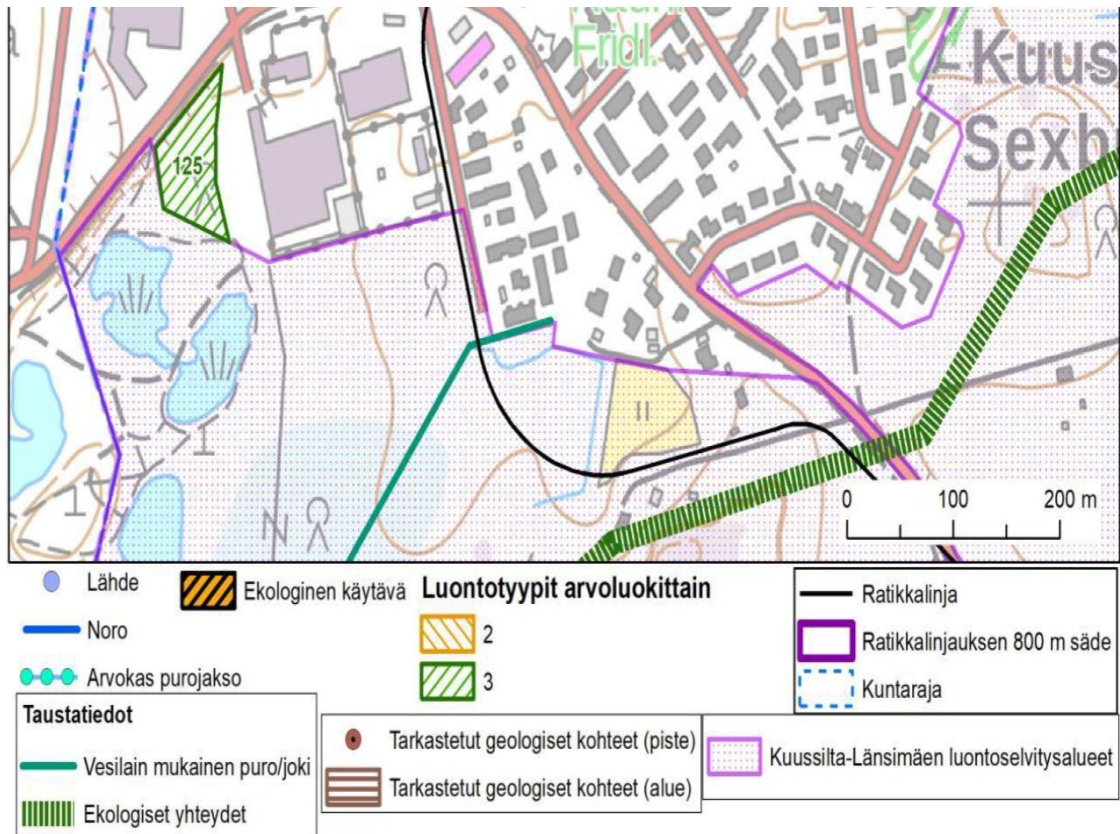
Alue 24: Isovarpuräme, Varpukorpi, Varttunut havupuuvaltainen tuore kangas, Varttunut havupuuvaltainen lehtomainen kangas, Varttunut lehtipuuvaltainen lehtomainen ja tuore kangas. Valtakunnallisesti vaarantuneita (VU) luontotyyppejä, joista osa on valtakunnallisesti silmälläpidettävä (NT) ja erittäin uhanalaisia (EN) sekä Etelä-Suomessa vaarantuneita (VU) luontotyyppejä.

Alue 22: Kosteä keskiravinteinen lehto, valtakunnallisesti silmälläpidettävä luontotyyppi (NT) sekä tuore keskiravinteinen lehto, valtakunnallisesti vaarantunut luontotyyppi (VU).

Kuva 5. Kuussillan alueen luontotyyppikohteiden rajaukset arvoluokkineen. Ote Länsimäen ja Kuussillan kaavarunkojen luontoselvityksestä (Faunatica Oy 2020).

Asemakaava-alueella on aiemmissa pienvesi- ja virtavesiselvityksissä (Vantaan kaupunki & FCG Planeko 2009) arvokkaaksi tunnistettu vesilain mukainen puro (Kuussillanoja), jonka luonnontilaa arvioitiin luontoselvityksessä. Asemakaava-alueella puro kulkee putkessa ja sen luonnontilaisuus on heikentynyt kaava-alueen päädyssä. Lisäksi tunnistettiin ekologinen runkoyhteys kaava-alueen pohjoisosassa, Slättmossenin alueella. (Faunatica Oy 2021).

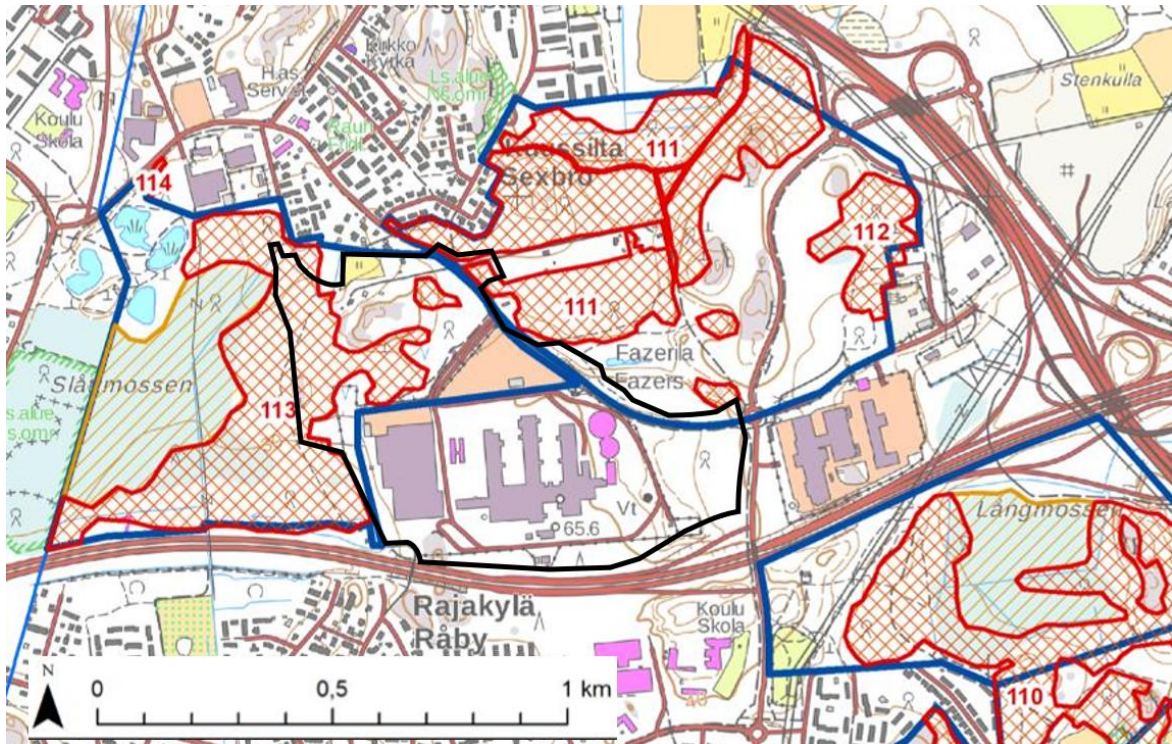
Kuva 6. Kaava-alueen pohjoisosaan sijoittuvat huomionarvoiset luontokohteet. Ote Länsimäen ja Kuussillan kaavarunkojen luontoselvityksestä (Faunatica Oy 2020).

Sammalet

Kuussillan kaavarunkoalueilta suoritetun luontoselvityksen yhteydessä kaavan alueelta havaittiin lahojaviosammalta. Lahokaviosammalten havainnot painottuvat kaava-alueen pohjoisosiin, Kuussillanniityn itäosaan (Slåttmossen) ja Kuussillanpuiston alueelle. Kuussillanniityn itäosa kuuluu laajempaan Slåttmossen itäinen -esiintymisalueeseen. Alue on voimakkaammin hakattu korpinen metsikkö, jossa lajia esiintyy tällä hetkellä hyvin runsaasti kannoilla. Stabiilimmat lahopuustoiset vanhat ja varttuneet metsät alueella pitävät huolen lajin edellytyksistä alueella, vaikka hieman käsitellymmissä osissa saattaakin tulla katkoja lahopuun tarjonnassa. (Faunatica Oy, 2020).

Fazerintien pohjoispuolelle sijoittuu Kuussillan lahojaviosammaleen ydinalue (nro 111). Alueella riittää pohjoisrinteitä ja kosteita kuusivaltaisia soita ja suonreunuksia, joten lahopuujatkumo on monin paikoin täydellinen. Lähempänä Fazerilaa metsät ovat sekundäärisiä, mänty- ja lehtipuuvaltaisia eikä lahojaviosammaltakaan havaittu kuin parissa kosteammassa kuopassa. (Faunatican raportteja 38/2021)

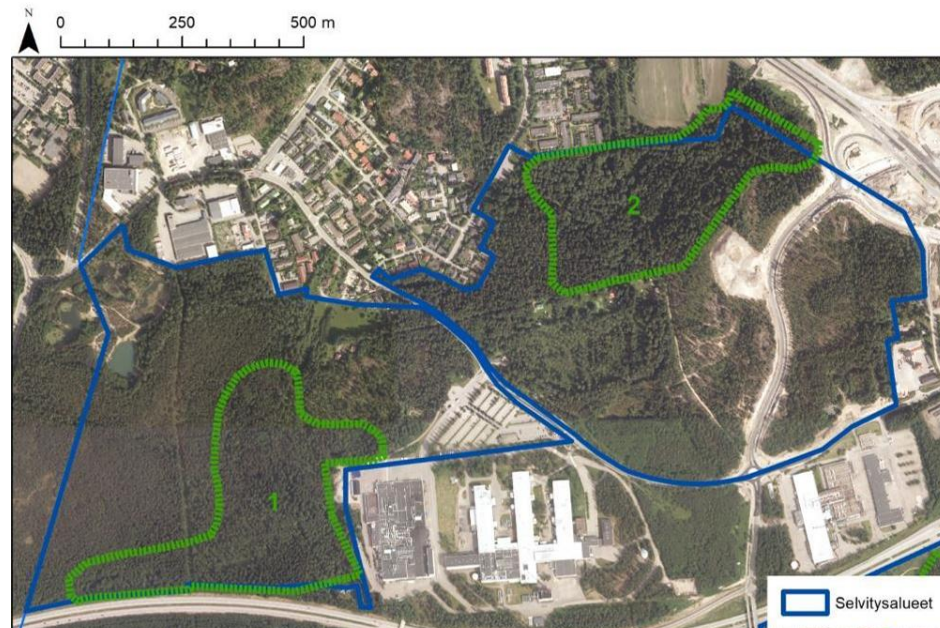
Fazerintien eteläpuolelle sijoittuu Slåttmossen itäinen lahojaviosammaleen ydinalue (nro 113). Slåttmossenin rämeen ja Fazerin tehtaiden välinen kuusivaltainen metsäalue on paljolti lahojaviosammalle sopivaa. Korpiset suonreunukset ja kosteahkot kangasmetsät ovat osin hyvinkin lahopuustoisia ja lahopuujatkumo alueella vaikuttaa vähintään kohtalaisen hyvältä. Kohteen itäosassa on yksi pääalueesta erillinen kahden vanhan hiekkakuopan muodostama osa-alue. Tämä alue on yhteydessä pääalueeseen kehityskelpoisen kuusisekametsän välityksellä. Kuussillan ja Slåttmossenin itäiset lahojaviosammal-alueet ovat pistearvojen perusteella lajin parhaimpia tunnettuja esiintymiä Vantaalla. Luontoselvityksessä suositellaan ainakin näiden kuvioiden keskeisimpien osien säilyttämistä lahojaviosammaleen kannalta mahdollisimman hyvälaatuisina. (Faunatican raportteja 38/2021)

Kuva 7. Lahokaviosammaleen ydinalueiden rajaukset. (Faunatican raportteja 38/2021) Kaava-alueen likimääräinen sijainti esitetty kuvassa mustalla viivalla.

Linnut

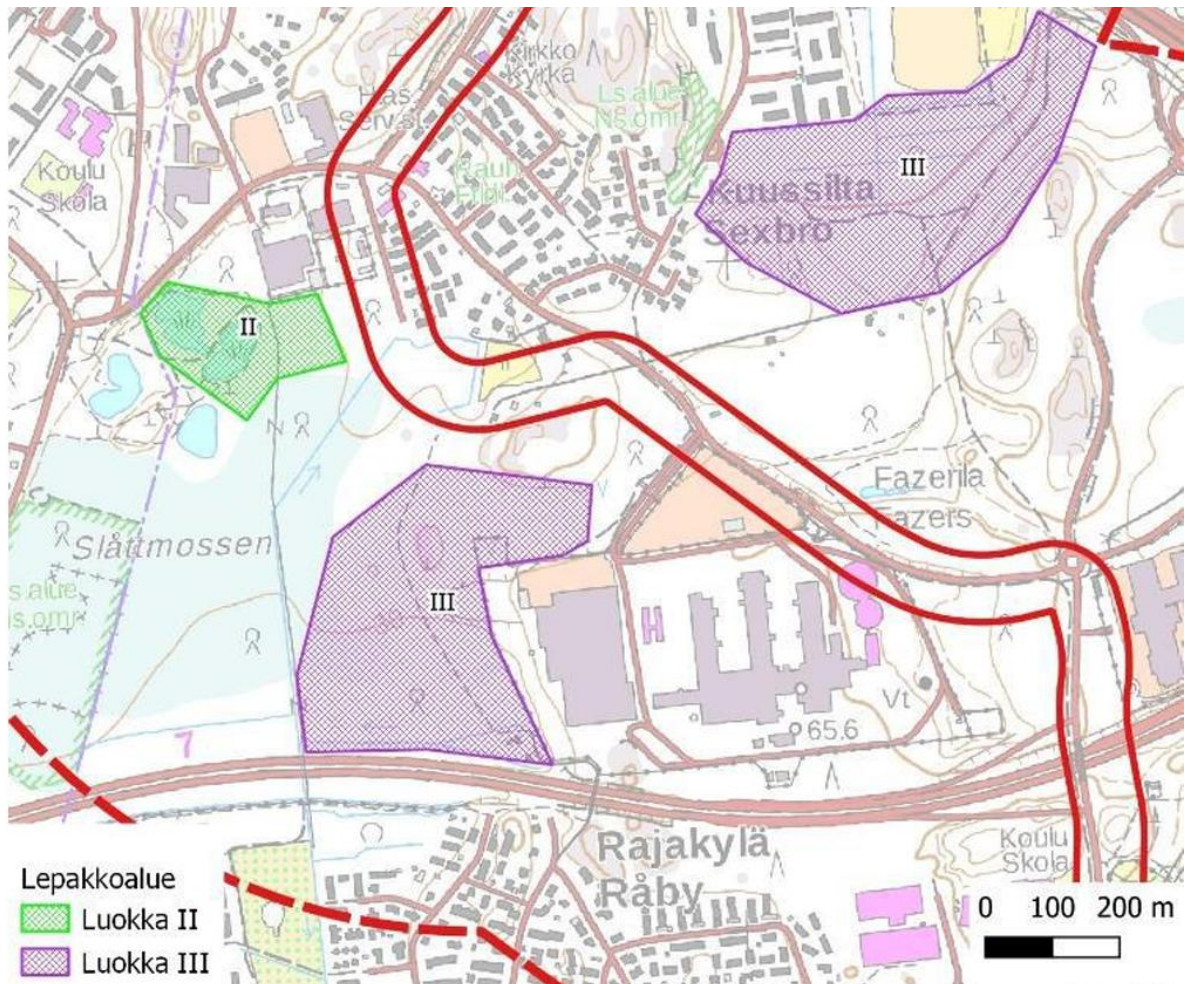
Kuussillan selvitysalueella pesii monimuotoinen ja runsaslukuinen linnusto. Erityisesti huomioitavien lajien osuus koko lintumäärästä on huomattava. Pesimäkaudella 2020 kaava-alueelta tunnistettiin erittäin uhanalainen viherpeippo ja silmälläpidettävistä lajeista västäräkki. Muita erityisesti huomioitavia lintulajeja kaava-alueella ovat korppi, tilitatti, mustapääkerttu, kultarinta, puukiipijä, metsäviklo ja sirittäjä. EU:n lintudirektiivin liitteen I lajeja ei kaava-alueelta havaittu. Kaava-alueelle sijoittuu osittain pesimälinnustolle arvokkaaksi arvioitu alue. Luotoselvityksessä todetaan, että säilyttämällä nämä reheväkasvuisimmat, iäkkäimmät ja luonnonmukaisimmat metsäalueet voidaan turvata Länsimäen alueen linnuston monimuotoisuutta tulevaisuudessakin. (Faunatican raportteja 38/2021)

Kuva 8. Pesimälinnustolle arvokkaimmat osat Kuussillan selvitysalueella. (Faunatican raportteja 38/2021)

Lepakot

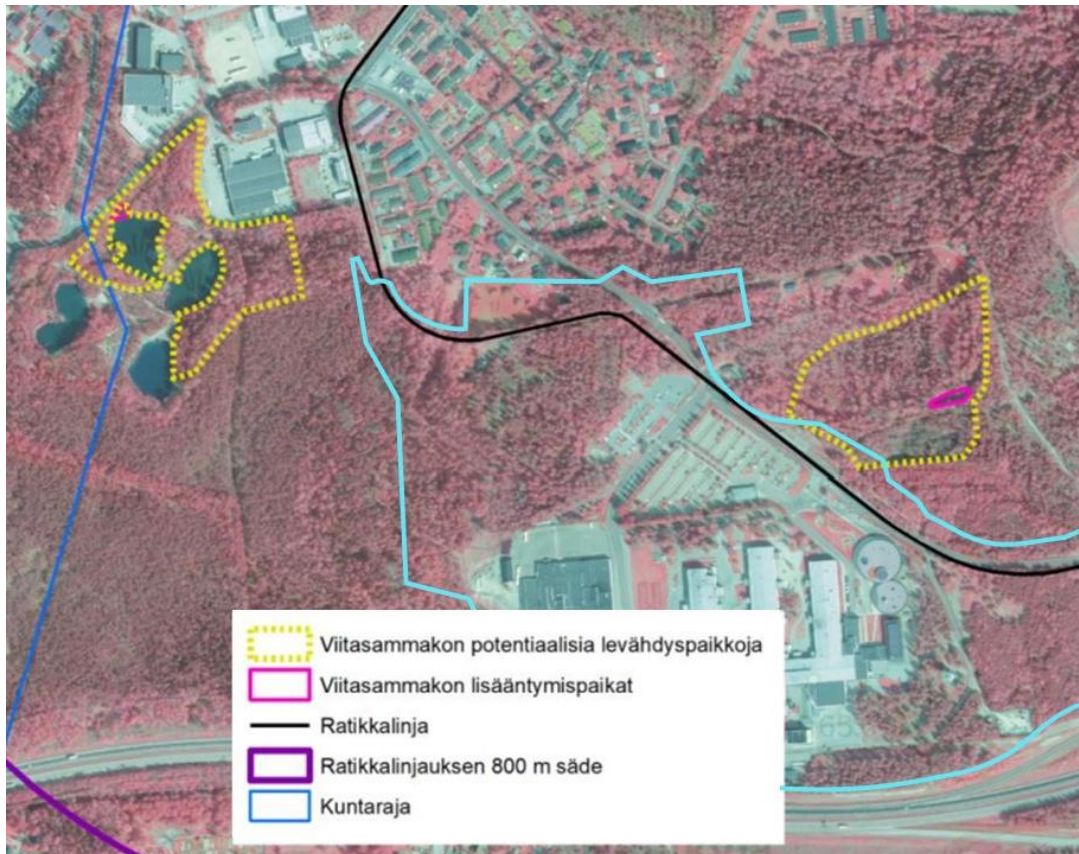
Kaava-alueen pohjoisosan metsäalueelta tehtiin vuonna 2020 lukuisia havaintoja pohjanlepakosta sekä viiksi-/isoviiksisiiipasta. Pohjanlepakko on elinympäristövaatimuksiltaan erittäin joustava laji. Viiksi-/isoviiksisiiipat ovat vaateliaampia, jotka esiintyvät tyypillisesti metsissä. Kaava-alueen länsiosaan sijoittuu lepakoiden käyttämä alue, joka on luokiteltu luokkaan III. Luokkaan III kuuluvat alueet eivät ole luonnonsuojelulain mukaan säilytettäviä kohteita, vaan ne on suositeltava huomioida maankäytössä mahdollisuuksien mukaan. (*Faunatican raporteja 38/2021*)

Kuva 9. Kuussilla lepakkoalueet. (*Faunatican raporteja 38/2021*)

Viitasammakko

Viitasammakko kuuluu EU:n luontodirektiivin liitteen IV(a) lajeihin, joiden lisääntymis- ja levähdyspaikkojen hävittäminen tai heikentäminen on kiellettyä luonnonsuojelulain 49 §:n nojalla. Kaava-alueen pohjoispuolelle sijoittuu Fazerilan lammikko, joka on todettu viitasammakoiden lisääntymis- ja levähdyspaikaksi. Kaikki toimet, jotka voivat heikentää lammikon ekologista tilaa ja yhtenäisyyttä, ovat luonnonsuojelulain perusteella kiellettyjä. Luontoselvityksessä lammikon ympäristöön on osoitettu hahmotelma viitasammakon potentiaalista levähdyspaikkaa, joka ulottuu osin kaava-alueelle. Rajaukset tulee tarkentaa suunnittelun edetessä. (*Faunatican raporteja 38/2021*)

Kuva 10. Hahmotelma viitasammakon potentiaalisista levähdyspaikoista lisääntymispaikkoja ympäröivillä maa-alueilla. (Faunatican raportteja 38/2021) Kaava-alueen likimääräinen sijainti on esitetty vaalean sinisellä viivalla.

Liito-orava

Kuussillan alueelta on tehty liito-oravahavaintoja vuosina 2020 ja 2021. Havainnot jäivät kuitenkin kaava-alueen ulkopuolelle. (Faunatican raportteja 38/2021). Kevään 2021 aikana Kuussillan kaavarunkoalueen liito-oravatilanne kartoitettiin kahteen kertaan kevään eri vaiheissa: huhti- ja toukokuussa. Liito-oravasta ei tehty Kuussillan kaavarunkoalueella papanahavaintoja kummallakaan kartoituskäynnillä keväällä 2021. Kaavarunkoalueelta kuitenkin paikallistettiin liito-oravan elinympäristöksi soveltuvia metsäalueita sekä useita kolopuita. Liito-oravalle soveltuvat elinympäristöt sijaitsevat Kuussillan kaavarunkoalueen pohjoisosassa ja läntisissä keskiosissa. Soveltuvat alueet sijoittuvat suurimmaksi osaksi alueille, jotka on Vantaan yleiskaavaehdotuksessa 2020 merkitty LUO-alueeksi. Kuussillan kaavarunkoaluetta ei kevään 2021 selvitystulosten perusteella katsota liito-oravan elinympäristöksi, vaikka se sellaiseksi osin soveltuu.

Koko Vantaan laajuudelta on tehty liito-oravan suojelusuunnitelma, jonka yhteydessä on kartoitettu liito-oravien esiintyminen Vantaalla (Ramboll 2022). Kaava-alueen länsiosa määriteltiin suojelusuunnitelmassa liito-oravalle soveltuvaksi alueeksi.

Faunatica Oy teki Vantaan kaupungin toimeksiannosta Kuussillanniityn alueella liito-oravan esiintymisselvityksen keväällä 2024. Selvitysalueelta ei havaittu kartoitushetkellä liito-oravan panoita. Koska selvitysalueelta ei havaittu merkkejä liito-oravan esiintymisestä, siellä ei tulkita olevan liito-oravan lisääntymis- tai levähdyspaikkoja. Vaikka kartoitushetkellä ei löytynyt merkkejä liito-oravasta, selvitysalueelta rajattiin yksi liito-oravalle soveltuva metsäkuvio (luokka 2), jossa kasvaa järeitä kuusia sekä haapaa. Lisäksi selvitysalueella havaittiin kaksi liito-oravan pesäpuuksi soveltuvaa kolohaapaa. Muuten selvitysalue soveltuu puustoisilta osin liito-oravan liikkumis- ja ruokailualueeksi. (Carlson, h. 2024: Vantaan Kuussillanniityn liito-oravaselvitys vuonna 2024. Faunatican raportteja 32/2024)

Kuva 11. Kevään 2024 liito-oravaselvityksen selvitysalueet rajattuna ilmakuvan päälle sinisellä viivalla ja liito-oravalle soveltuva metsäkuvio merkittynä keltaisella viivarasterilla. (Faunatican raportteja 32/2024)

Vesistöt ja vesitalous

Kaava-alue kuuluu Westerkullanojan, Kormuniitynojan sekä Kuussillanojan valuma-alueisiin. Nykyiset valuma-alueet ovat pääosin vettä läpäisevää maanpintaa. Kaava-alueen länsiosassa kulkee Kuussillanoja, joka on vesilain mukainen puro. Lisäksi alue kuuluu Fazerilan pohjavesialueeseen.

Fazerilan pohjavesialue (tunnus 0109252) sijoittuu Vantaan Vaaralan ja Länsimäen kaupunginosien välille. Alue on 1-lk vedenhankintaa varten tärkeä pohjavesialue, jonka kokonaispinta-ala on 2,84 km² ja josta 1,43 km² on varsinaista pohjavedenmuodostumisaluetta. Pohjavesialuetta koskevat Fazerilan vedenottamoiden suoja-alueita koskevat Länsi-Suomen ympäristölupaviraston 7.7.2000 antama päätös nro 53/2000/1 sekä Vaasan hallinto-oikeuden 4.5.2001 antama päätös nro 01/0064/2. Päätöksessä nro 53/2000/1 on annettu suoja-alueita koskevia määräyksiä, joita on täydennetty päätöksellä nro 01/0064/2. Kaava-alueella pohjaveden pinnan keskiarvotasot (N2000) vaihtelivat n. +26 ... +30 välillä (Vantaan ratikka, Fazerilan pohjavesialue, Vesitalouslupahakemus - Pohjavesivaikutusarvio 27.06.2025).

Lupa- ja valvontavirasto on myöntänyt Vantaan kaupungille luvan raitiotien, Fazerintien, Tilustien ja niihin liittyvien kevyen liikenteen yhteyksien sekä vesihuoltolinjojen rakentamiselle Fazerilan pohjavesialueelle sekä luvan poiketa Fazerin pohjavedenottoa koskevan suoja-aluepäätöksen (Länsi-Suomen ympäristölupaviraston päätös nro 53/2000/1, siten kuin Vaasan hallinto-oikeus on sitä päätöksellään nro 01/0064/2 muuttanut) suoja-aluemääräyksistä 13, 15 ja 22 a hakemuksen 3.7.2025 ja sen täydennysten mukaisesti. (Asiatunnus LVV-U/35632/2026.) Päätöksissä nro:t 53/2000/1 ja 01/0064/2 annetut suoja-aluemääräykset ovat muita hankkeita koskien edelleen sellaisinaan voimassa ja tulee huomioida pohjavedenottamoiden suoja-alueilla, ellei valvontaviranomainen myönnä lupaa poiketa suoja-aluemääräyksistä.

Fazerin vedenottamoiden lähisuojavaikuttavuutta koskeva määräys 22 a kuuluu: ”Alueelle ei saa rakentaa uusia yleiselle liikenteelle tarkoitettuja liikenneväyliä.” Suoja-aluemääräyksen on antanut

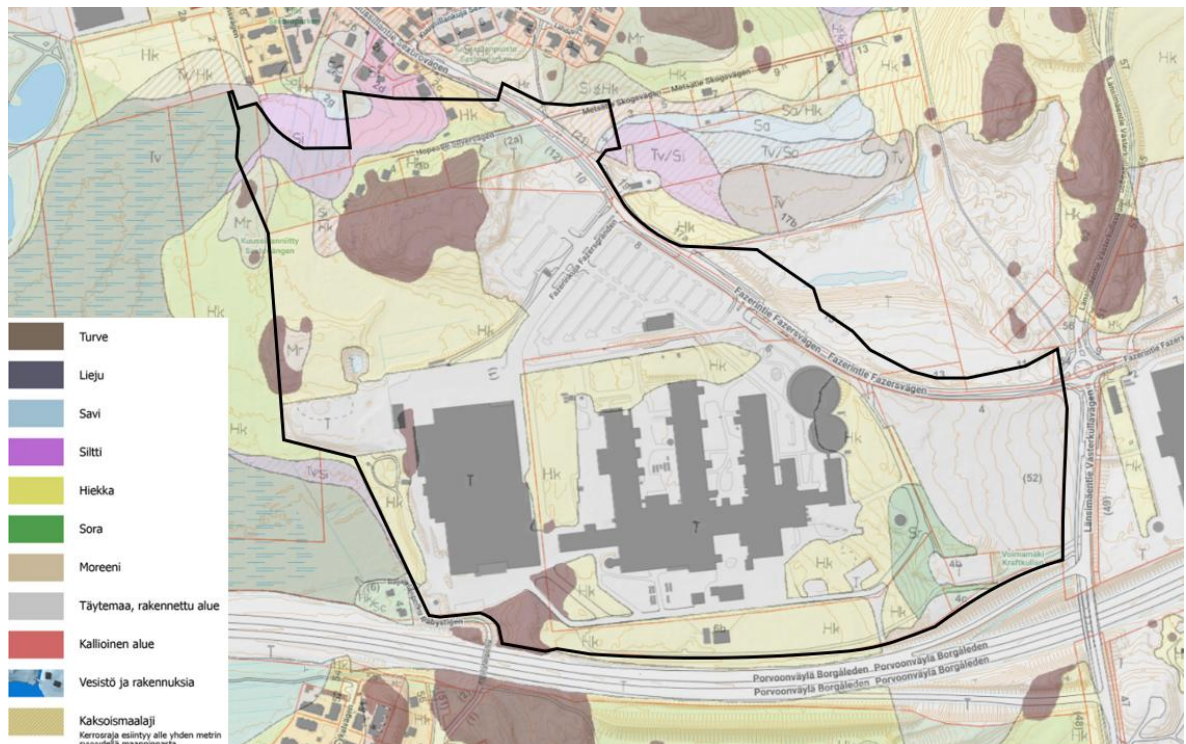
Vaasan hallinto-oikeus päätöksellään nro 01/0064/2 Fazerin vedenottamoiden ja niiden suoja-aluepäättöksen haltijan Oy Karl Fazer Ab:n vaatimuksesta. Oy Karl Fazer Ab on Vantaan lupahakemuksista antamassaan muistutuksessa todennut, että se ei vastusta hanketta. Suunnittelussa on otettu huomioon yhtiön tarpeet ja näkemykset. Luvanhaltija korvaa yhtiölle mahdollisesti aiheutuvat edunmenetykset. Tällä sekä vesitalouslupan ratkaisun perusteluista ilmenevillä perusteilla Lupa- ja valvontavirasto on voinut myöntää poikkeuksen suoja-aluemääräyksestä 22 a.

Fazerin vedenottamoiden lähi- ja kaukosuojavyöhykkeitä koskeva määräys 13 kuuluu: "Alueella on kielletty ojien tai muu maankaivu, mistä voi aiheutua pohjaveden likaantumisvaaraa, pohjaveden haitallista purkautumista, pohjaveden määrän vähentymistä tai pohjavettä likaavan pintaveden imeytymistä maaperään." Osa lupahakemuksen mukaisista työnaikaisista kaivannoista ulottuu pohjavedenpinnan alapuolelle. Kaivantoihin suotautuva pohjavesi pumpataan pois, mistä aiheutuu tilapäistä pohjaveden määrän vähentymistä. Rakennettavat pohjavesisuojuukset pienentävät alueella muodostuvan pohjaveden määrää vähäisissä määrin. Lupa- ja valvontaviraston näkemyksen mukaan nämä vaikutukset eivät vaaranna pohjavesialueen määrällistä tilaa tai Fazerin ottamoiden antoisuutta, ja poikkeus suoja-aluemääräyksestä 13 on voitu myöntää pohjaveden määrän vähentymisen osalta. Vedenottamosta otettava raakavesi voi samentua rakentamisen aikana, jolloin vedenotto voidaan joutua väliaikaisesti keskeyttämään Fazer II vedenottamosta. Lupa- ja valvontavirasto toteaa päätöksessään, että kyseessä ei kuitenkaan ole sellaisesta likaantumisvaarasta, mitä suoja-aluemääräyksessä tarkoitetaan, eikä tältä osin tarvita poikkeamista.

Fazerin vedenottamoiden lähi- ja kaukosuojavyöhykkeitä koskeva määräys 15 kuuluu: "Alueelle ei saa rakentaa uusia yleisiä liikenneväyliä tai paikoitusalueita, ellei niiden luiskiin rakenneta sen hetken tietämyksen mukaan pohjavedelle varmimmin suojan antavia suojauksia. Liikenneväylien sivuojat on ohjattava pohjavesialueen ulkopuolelle ja varustettava öljynerotuskaivoin. Paikoitusalueet on asfaltoitava ja sadevedet ohjattava öljynerottimen kautta viemäriin tai pohjavesialueen ulkopuolelle." Hakemuksen mukaan liikenneväylien ja Tilustien paikoitusalueen hulevedet johdetaan pohjavesisuojuuttujen ojien tai hulevesiviemärin kautta pohjavesialueen ulkopuolelle. Ennalta arvioiden öljynerottimien rakentamisella ei olisi vaikutusta Fazerin pohjavedenottamolta saatavan veden laatuun, joten Lupa- ja valvontavirasto on voinut myöntää poikkeuksen suoja-aluemääräykseen 15 sen osalta, että öljynerotuskaivoja ei tarvitse rakentaa liikenneväylien sivuosiin eikä öljynerottimia Tilustien paikoitusalueelle.

Maaperä

Kaava-alueen maanpinta vaihtelee tasovälillä noin +49 - +30. Maalajikartan mukaan kaava-alueen maaperä on vaihdellen täyttöä, hiekkaa, moreenia, soraa, savea ja silttiä. Pohjoisosassa on pieni alue turvetta. Syvimmät kairaukset ovat ulottuneet n. 19 m syvyydelle maanpinnasta. Kairaukset ovat päättyneet tiiviiseen maakerrokseen, kiveen tai kallioon.

Kuva 12. Maalajikartta. Kaava-alueen likimääräinen sijainti on osoitettu mustalla viivalla.

Rakennettavuus maaperän suhteen

Kallion ja pohjamoreenin sekä ohuen saven ja siltin alueilla perustamistapa voi olla maanvarainen tai massanvaihdolla maanvarainen. Paksuilla siltti- ja savialueilla rakennusten suositeltu perustamistapa on paalutus. Perustamisratkaisut tulee perustua rakennuspaikkakohtaisiin pohjatutkimuksiin ja suunnitelmiin.

Paksuilla siltti- ja savialueilla kunnallistekniset rakenteet ja liikennöitävät alueet suositellaan pohjavahvistettavaksi. Muilla alueilla kunnallistekniset rakenteet ja liikennöitävät alueet voidaan alustavan arvion mukaan perustaa maanvaraisesti.

Alueella tulee tehdä täydentävä rakennuspaikkakohtainen pohjatutkimus. Perustamisratkaisut tulee perustua rakennuspaikkakohtaisiin pohjatutkimuksiin ja suunnitelmiin.

Topografia

Kaava-alueen maanpinta vaihtelee tasovälillä noin +49 - +30 ja korkeimmat kohdat sijoittuvat rakentamattomille alueille Fazerin tehtaan itä- ja länsipuolelle Fazerintien eteläpuolella. Muilta osin asemakaava-alue on melko tasainen.

2.1.3 Rakennettu ympäristö

Väestön rakenne ja kehitys kaupunginosassa

Kaava-alue kuuluu Hakunilan suuralueelle, jossa asui vuoden 2021 lopussa noin 30 000 henkeä. Vaaralan kaupunginosassa asuin vuoden 2021 lopussa 2 989 asukasta, Länsimäen kaupunginosassa 5 712 asukasta ja Rajakylän kaupunginosassa 4 109 asukasta. (Vantaan väestö 2021/2022)

Hakunilan suuralueen väestö kasvoi ripeää vauhtia etenkin 1970-luvun alkupuolelta 1990-luvun puoliväliin. Sen jälkeen väestönkehitys on ollut aaltoilevaa. Vuoden 2015 alussa alueella asui 29 100 asukasta, joista lähes 40 prosenttia asui Hakunilan kaupunginosassa. Suuralueen väestöstä runsas viidennes on vieraskielisiä. (Vantaa alueittain 2015)

Hakunilan suuralueen väestön määrän ennustetaan kasvavan ennustejakson aikana noin 4 600 henkilöllä. Alle kouluikäisten määrän ennakoidaan kasvavan noin 80:llä ja kouluikäisten vähentyvän noin 100 lapsella. 16–29-vuotiaiden määrän ennustetaan kasvavan noin 1 000:lla, 30–64-vuotiaiden 2 300:lla ja 65 vuotta täyttäneiden 1 300 henkilöllä. (*Vantaan väestöennuste 2022–2045*)

Uudisrakentamisen myötä Hakunilan suuralueen väestönkasvu keskittyy Hakunilan kaupunginosaan, jonka väkiluvun ennustetaan kasvavan noin 3 000 asukkaalla. Länsimäessä väestön määrän arvioidaan kasvavan 1 200:lla ja Vaaralassa noin 600 henkilöllä. Muiden alueen kaupunginosien kasvu on hyvin vähäistä ja asukasmäärän ennustetaan hieman vähenevän Rajakylässä, Itä-Hakkilassa ja Sotungissa. (*Vantaan väestöennuste 2022–2045*)

Asuminen

Kaava-alueen pohjoisosassa sijaitsee asuinrakennus, joka on rakennettu 60-luvulla, sekä siihen liittyvä talousrakennus.

Palvelut ja työpaikat

Kaupallisten ja osin myös julkisten palveluiden keskus sijaitsee Hakunilan keskustassa. Kaava-alueen läheisyydessä sijaitsee Länsimäki, joka on lähipalvelujen alakeskus, jossa pääosa palveluista sijaitsee Länsimäentien tuntumassa (*Vantaa alueittain 2015*). Fazerintien varrelle sijoittuvat Fazer Leipomot Oy, Valio Oy Vantaan tehdas, L&T rakennus- ja teollisuussiivous sekä Ruskon Betoni Oy Vantaan betoniasema.

Hakunilan suuralueella oli vuonna 2013 vajaat 6 800 työpaikkaa. Melkein joka kolmas työpaikoista oli teollisuuden parissa, mikä oli huomattavasti enemmän kuin muilla suuralueilla. (*Vantaa alueittain 2015*)

Vaaran, Länsimäen ja Rajakylän alueen palveluihin kuuluu useampi päiväkotit. Peruskoulut sijaitsevat Hakunilassa, Länsimäessä ja Rajakylässä. (*Vantaa.fi*).

Yhdyskuntarakenne ja kaupunkikuva

Porvoonväylän pohjoispuoleista aluetta hallitsevat Fazerin ja Valion tehdasalueet suurine teollisuusrakennuksineen ja pysäköintialueineen. Slåttmossenin pohjoispuolelle sijoittuu Vaaran pientaloalue. Fazerintien pohjoispuoleista aluetta hallitsevat metsäalueet. Porvoonväylän eteläpuolella Länsimäentien molemmiin puolin sijaitsee väljää rivi- ja kerrostalorakentamista.

Rakennettu kulttuuriympäristö

Kaava-alueelle sijoittuva Fazerilan teollisuusalue kertoo sekä merkittävän teollisuuslaitoksen että Vantaan kaupungin kehityshistoriasta. Fazerin merkitys Suomen elintarviketeollisuuden historiassa on suuri ja teollisuusalue edustaa pääpiirteissään 1960- ja 70-lukujen teollisuusrakentamista. Aluetta on täydennysrakennettu ja rakennuksia on laajennettu, mutta kokonaisuudessaan alue on kohtalaisen hyvin säilynyt. (Luoma, L. 2023: Fazerin leipomo- ja voimalarakennuksen rakennushistoriaselvitys, Ramboll Finland Oy)

Fazerilan alueen rakennuksia on selvitetty useammassa vaiheessa. Vuonna 2015 tehtiin Kati Salonen ja Mona Schalin Arkkitehtien toimesta makeiskonttorin rakennushistoriaselvitys ja vuonna 2023 Rambollin toimesta Fazerin leipomo- ja voimalarakennuksen rakennushistoriaselvitys. Lisäksi Vantaan kaupunginmuseo on omana työnään arvottanut Fazerilan vierailu- ja kokouskeskuksen vuonna 2023 tehdyn kohdekäynnin pohjalta. Alueen rakennuksista Fazerilan konttori- ja tehdasrakennus sekä Fazer Experience (vierailu- ja kokouskeskus) ovat rakennusperintökohteita.

Fazerilan konttori- ja tehdasrakennus 1956 (laajennettu 1956–1966 ja 1982) on inventoinnissa todettu kulttuurihistoriallisesti arvokkaaksi rakennusperintökohteeksi (Vantaan kaupunginmuseon

kulttuuriympäristötietokanta KIRSTI, 2024). Tehdasrakennus on valmistunut monessa osassa alkaen vuonna 1956 valmistuneesta keksitehtaasta. Rakennuksen kolmesta tehdassiivestä yksi palvelee irtomakeisten, yksi suklaan valmistusta ja yksi toimii keksitehtaana. Suklaanruskealla klinkkerillä päällystetty makeiskonttori sisääntulosta vasemmalle on valmistunut 1966 ja korkea viileävarasto vuonna 1982. Vuonna 1971 Pitäjänmäen ja Konalan leipomot siirtyivät Fazerilaan. Toiminta Fazerin vanhalla Tehtaankadun tehtaalla Helsingissä päättyi vuonna 1963. (Vantaan moderni teollinen rakennusperintö 1930–1979, Eskola 2006)

Fazerilan tehdaskokonaisuuden arvot keskittyvät etenkin Kurt Simbergin suunnittelemaan makeiskonttoriin. Makeiskonttori peruskorjattiin vuonna 2016, jolloin sen julkisivuihin tehtiin suhteellisen isoja muutoksia. Suurimpina muutoksina oli sokkelikerroksen muuttaminen lasiseksi, sekä julkisivulaatoituksen vaihtaminen. Muutostöissä on huomioitu alkuperäinen arkkitehtuuri siten, että

uusi laatoitus tehtiin Italiassa vanhan mukaisesti. Vaikka alkuperäisyysarvot kärsivät muutostyössä, on tehtaan alkuperäinen arkkitehtuuri vielä hyvin havaittavissa ja koska rakennuksella on erittäin suuri historiallinen merkitys alueelle, on rakennus inventoinnissa todettu kulttuurihistoriallisesti arvokkaaksi. (Vantaan kaupunginmuseon kulttuuriympäristötietokanta KIRSTI, 2024)

Kuva 13. Konttori- ja tehdasrakennus (Vantaan moderni teollinen rakennusperintö 1930–1979).

Fazerin vierailu- ja kokouskeskus Fazer Experience on valmistunut vuonna 2016 Fazerin toiminnan 125 vuoden kunniaksi makeiskonttorin kylkeen. Arkkitehtitoimisto K2S:stä Mikko Summanen, Niko Sirola ja Kimmo Lintula suunnittelivat vierailukeskuksen ja makeiskonttorin peruskorjauksen arkkitehtuurikilpailuvoiton perusteella. Rakennus on yhdessä tasossa oleva ja osin rinteeseen upotettu pyöreä lasiseinäinen rakennus, jossa on teräspalkkeihin ja -ristikoihin perustuva runkorakenne. Rakennuksen uniikki julkisivulasitus on vekkämäinen rakenne, joka on suunniteltu kantamaan tuulikuorma. Rakenteessa on kaksi teräspilarikehää, joista ulompi on lasiseinän takana ja sisempi integroitu huonetilaa jakaviin rakenteisiin. Rakennusmassa sulautuu maisemaan antaen tilaa myös ympäröivälle luonnolle. Vierailukeskuksen materiaalivalikoimassa on panostettu suomalaisuuteen. (Vantaan kaupunginmuseon kulttuuriympäristötietokanta KIRSTI, 2024)

Rakennusta ympäröivä pihapiiri, jossa kasvaa Fazerin tuotteiden kotimaisia raaka-aineita, kuuluu oleellisesti kokonaisuuteen. Pihasuunnitelman on tehnyt maisema-arkkitehti Yrjö Ala-Heikkilä Maisema-arkkitehtitoimisto Näkymä Oy:stä. Suunnitelma perustuu neljään ympyrään, joissa on piknikpuisto, hedelmäpuisto, viljapelto ja tropiikki. Kolme ympyröistä sijoittuu vierailukeskuksen ulkopuolelle ja yksi sisälle. Ulkoalueiden ympyrät ovat todellisuudessa noin 19 metriä pitkiä ja 13 metriä leveitä soikioita. (KIRSTI, 2024)

Fazer Experience on arkkitehtonisesti merkittävä 2010-luvun rakennus, joka on palkittu niin teknisten ratkaisujensa kuin arkkitehtuurinsa ansioista, ja rakennus on pihapiireineen tuonut kerroksellisuutta Fazerilan tehdaskokonaisuuteen. Näin ollen Vantaan kaupunginmuseon mukaan rakennuksen suojeluperusteet ovat riittävät, vaikka rakennus onkin iältään vielä nuori.

Kuva 14. Fazer Experience Vierailukeskus (Taija Timonen, Vantaan kaupunki 2022).

Fazerin tehtaan alueella on lisäksi erillinen voimalaitos ja vesitorni.

Vuonna 1963 valmistuneen rakennuksen suunnitteli arkkitehti Kurt Simberg ja rakennesuunnittelijana toimi insinööri A. Rosendahl. Rakennuksella on todettu olevan harvinaisuuteen, edustavuuteen, alkuperäisyyteen ja historialliseen todistusvoimaisuuteen liittyviä arvoja. Voimalaitoksen arkkitehtuuri edustaa puhdaslinjaista ja tarkoituksenmukaista 1960-luvun modernismia, jossa näkyy vielä funktionalismin tyyli, sekä Simbergille ominainen, selkeälinjainen ja toisaalta leikkisäkin tyyli. Muutokset julkisivuissa ovat niin pieniä, että rakennuksen alkuperäinen ilme on säilynyt. Julkisivujen materiaalit ja detaljit ovat kestäneet melko hyvin aikaa ja käyttöä. Rakennukseen kuului korkea, punatiilinen piippu, joka on purettu vuonna 2017. Piippu muodosti edelleen käytössä olevan Fazerin vesitornin rinnalla alueen toiminnasta kertovan maamerkin. Rakennus on nyt lähes käyttämättömänä ja voimalaitoksen säilymisedellytykset ovat heikot, ellei rakennukselle keksitä soveltuvaa uutta käyttötarkoitusta. Rakennuksen säilyminen osana tehdaskokonaisuutta ja sen historiasta sekä Simbergin arkkitehtuurista kertovana maamerkinä on kuitenkin toivottavaa. Mikäli rakennus säilyy, tulisi sen julkisivut säilyttää alkuperäisen kaltaisina. (Luoma, L. 2023: Fazerin leipomo- ja voimalarakennuksen rakennushistoriaselvitys, Ramboll Finland Oy)

tössä olevan Fazerin vesitornin rinnalla alueen toiminnasta kertovan maamerkin. Rakennus on nyt lähes käyttämättömänä ja voimalaitoksen säilymisedellytykset ovat heikot, ellei rakennukselle keksitä soveltuvaa uutta käyttötarkoitusta. Rakennuksen säilyminen osana tehdaskokonaisuutta ja sen historiasta sekä Simbergin arkkitehtuurista kertovana maamerkinä on kuitenkin toivottavaa. Mikäli rakennus säilyy, tulisi sen julkisivut säilyttää alkuperäisen kaltaisina. (Luoma, L. 2023: Fazerin leipomo- ja voimalarakennuksen rakennushistoriaselvitys, Ramboll Finland Oy)

Kuva 15. Voimalaitos (Vantaan moderni teollinen rakennusperintö 1930–1979).

Fazer Leipomo sijaitsee makeistehtaan länsipuolella omalla tontillaan ja on valmistunut 1971. Se on alun perin arkkitehti Kalle Vartolan piirtämä ja edustaa ajalleen tyyppillistä ja laadukasta, mutta pitkälti käytännön sanelemaa teollisuusrakentamista. Leipomorakennuksella on jonkin verran edustavuuteen, alkuperäisyyteen ja historialliseen todistusvoimaisuuteen liittyviä arvoja. Merkittävimmät arvot liittyvät alkuperäisen käytön jatkumiseen ja rakennuksen todistusvoimaisuuteen osana elintarviketeollisuuden historiaa. Vastavalmistunut leipomo oli huomattavasti nykyistä laajuutta pienempi. Vanhinta, Siporex-palkeista rakennettua julkisivua on nähtävissä etelä- ja länsijulkisivuilla. Itäjulkisivun vuonna 1996 rakennettu osuus muistuttaa ulkoasultaan alkuperäistä. (Luoma, L. 2023: Fazerin leipomo- ja voimalarakennuksen rakennushistoriaselvitys, Ramboll Finland Oy)

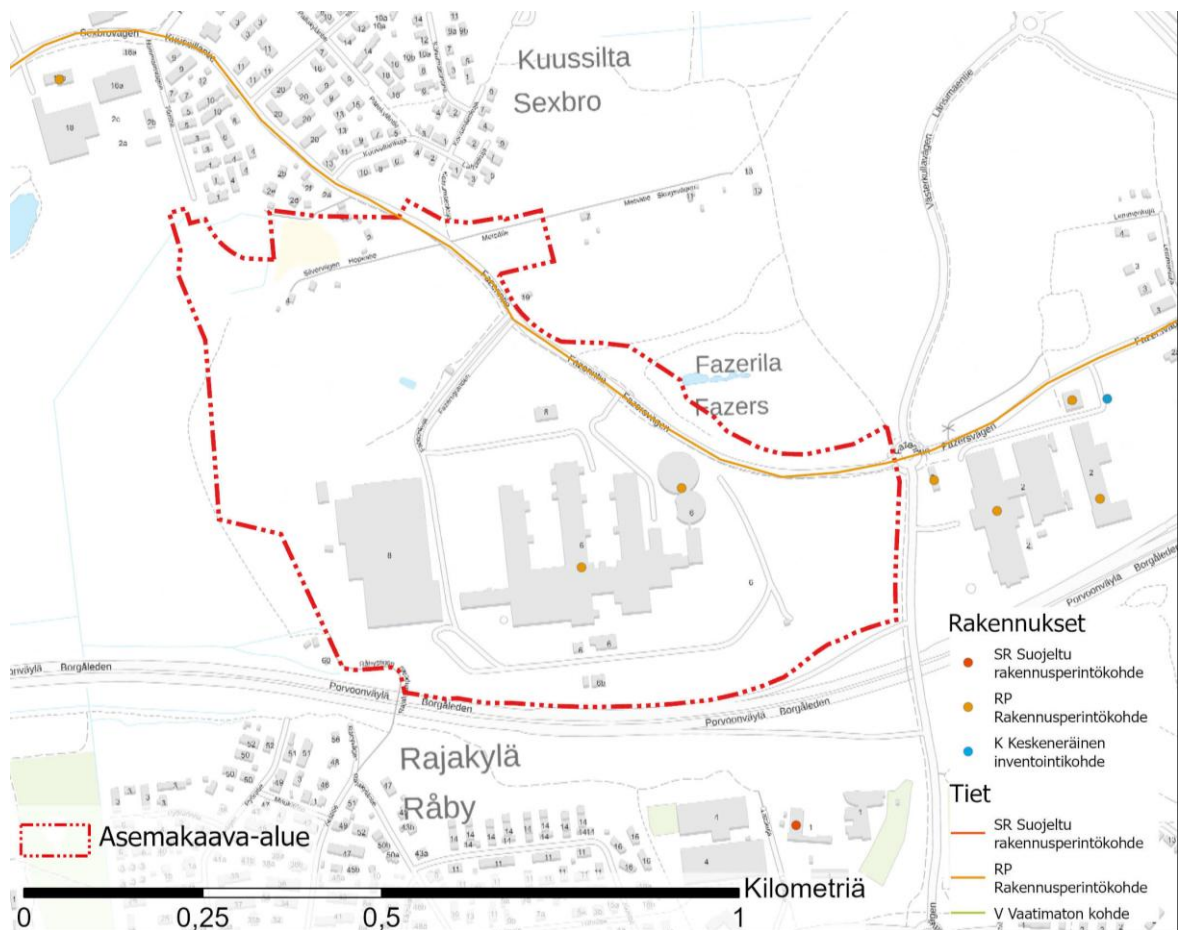
Nykyisin leipomorakennusmassa koostuu lukuisista vaihe vaiheelta rakentuneista, eri kokoisista ja eri näköisistä osista, eikä alkuperäinen rakennus enää kunnolla erotu tavanomaisempien ja teollisuushallimaisten osien lomasta. Muutokset on tehty leipomotuotannon jatkumisen ehdoilla, joten oletettavasti muutoksia tulee olemaan jatkossakin leipomotoiminnan jatkuessa rakennuksessa.

Tulevia korjaustöitä suunniteltaessa olisi toivottavaa kiinnittää huomiota alkuperäisen, raidallisen ja ohutrapatun Siporex-rakenteen säilyttämiseen julkisivuissa. Toivottavaa on myös, että sisätiloista porrashuone ja sitä valaiseva, sisäänkäynnin viereinen ikkuna säilytettäisiin, ja korjaamisessa pyritäisiin säilyttämään alkuperäiset tyylipiirteet pintamateriaaleineen. (Luomala, L. 2023)

Valion kiinteistölle sijoittuu neljä paikallisesti arvokasta rakennusta, mutta nämä jäävät kaava-alueen ulkopuolelle.

Kuussillantie-Fazerintie linjaus on vanha yhdystie Vanhan Porvoontien ja Sotungintien välillä. Tielinjaus on ajoitettu 1700-luvun jälkipuoliskolle ja se on arvotettu Vantaan historiallisen tiestön inventoinnissa luokituksella R2, eli sen kulttuurihistorialliset arvot ovat merkittävät. Tien luonne on muuttunut entisestä metsätaipaleesta ja tulee muuttumaan vielä enemmän raitiotielinjauksen rakentamisen myötä. Linjaus on kuitenkin pysynyt paikallaan jo vuosisatoja ja sen käytön jatkuminen voidaan nähdä kulttuuriympäristön kannalta positiivisena asiana.

Muinaismuistolailalla (295/1963) rauhoitettuja muinaisjäännöksiä ei kaava-alueelta tunneta käytävissä olevien tietojen perusteella.

Kuva 16. Kaava-alueelle sijoittuvat historialliset rakennuskohteet ja tiet kartalla.

Virkistys

Kaava-alue sijoittuu osin Slåttmossenin virkistysalueelle ja rajautuu Kuussillan virkistysalueeseen. Näiden alueiden kautta kulkee sekä maakunnallisia että paikallisia ekologisia yhteyksiä. Kaava-alueen vieressä, Länsimäentien myötäisesti, sijaitsee Hakunila-Rajakylä yhdyslihtolatu.

Liikenne

Autoliikenne

Itä-länsisuuntaisesti kulkeva Fazerintie on pääkokoojaku, johon tonttikadut liittyvät. Kaava-alueen eteläreunalla itä-länsisuuntaisesti kulkee valtatie Porvoonväylä. Alueelta on erinomaiset yhteydet myös Kehä III:lle.

Joukkoliikenne

Suunnittelualueella Fazerintiellä sijaitsevat Fazerilan ja Fazerilankujan linja-autopysäkit. Myös Kuussillanpuiston kohdalla on linja-autopysäkki.

Kävely ja pyöräily

Fazerintien yhteydessä kulkee yhdistetyt kävely- ja pyörätiet. Alue liittyy paikallis- ja pääpyörätieverkostoon.

Vesihuolto

Vedenjakelu

Asemakaavan muutosalueen itäpuolella kulkee Hakunilan ja Länsimäen välinen vesijohdon runkolinja d400. Länsipuolella on pienempi runkovesijohto d225, joka kulkee osin kaava-alueen halki.

Vesijohtoverkko kuuluu Hakunilan painepiiriin. Käyttövesi saadaan Pitkäkosken vedenpuhdistuslaitokselta Ylästön paineenkorotuspumppaamon ja Tikkurilan painepiirin kautta. Vesitorni sijaitsee Hakunilassa. Lisäksi käytössä on alasäiliö. Vesijohtoverkon alin painetaso kaava-alueella on noin +85.00 ja ylin on noin +95.00. Painetasot on ilmoitettu N2000-järjestelmässä metreinä merenpinnasta (mvp).

Jätevesiviemäröinti

Kaava-alueen länsipuolella sijaitsee jätevesien d500 paineviemäri, joka johtaa Vaaralan jätevedenpumppaamon jätevedet etelään. Ojangan jätevesien paineviemäri kulkee itä-länsisuuntaisesti kaava-alueen halki. Molempien alueiden jätevedet johdetaan d500 viettoviemärillä eteenpäin Mailatien jätevesien mittausaseman kautta Helsingin viemäriverkostoon. Lopulta kootut jätevedet ohjataan Viikinmäen keskuspuhdistamolle puhdistettaviksi.

Hulevesien hallinta ja hulevesiviemäröinti

Hulevedet imeytyvät pääosin maaperään Fazerilan pohjavesialueella. Osa hulevesistä johdetaan pintavaluntana Länsimäentien sekä Kuussillantien avo-ojiin ja hulevesien pintavaluntareittien kautta Westerkullan ojaan tai hulevesiviemärien kautta Hakunilantien vartta Kehä III:n ali Kormuniitynojaan. Westerkullanoja laskee lopulta mereen Helsingissä. Kuormuniitynoja yhtyy Nissaksessa Krapuojaan, joka laskee lopulta mereen Helsingissä.

Kaukolämpö

Vantaan Energian kaukolämpöverkko ulottuu suunnittelualueelle Länsimäentietä pitkin Fazerintielle ja Fazerintietä sekä Kuussillantietä pitkin.

Sähköverkko

Vantaan Energian sähköverkko ulottuu suunnittelualueelle. Johdot kulkevat Fazerintietä ja Kuussillantietä pitkin ja suunnittelualueen vieressä Länsimäentietä pitkin.

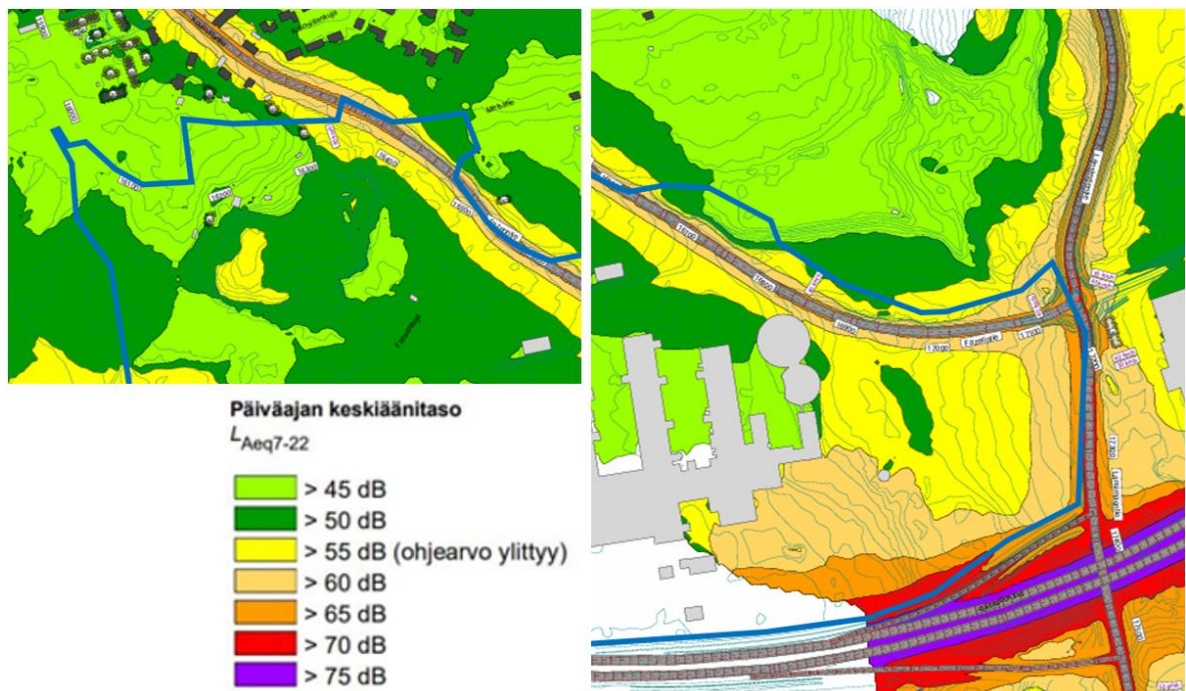
Ympäristöhäiriöt

Liikennemelu

Vantaan raitioradan meluselvityksen (Sitowise 31.1.2023) mukaisesti merkittävin melulähde suunnittelualueella ja sen ympäristössä on Porvoonväylä, jonka päiväajan tiemelu nousee yli 75 dB:n.

Kuussillanniityn virkistysalueelle ja Hopeatielle paaluvälillä 16000–16500 ei nykytilanteessa koidu merkittävää katuliikenteen melua.

Fazerintiellä paaluvälillä 16500–17100 on pelkkiä teollisuus- ja toimistorakennuksia.

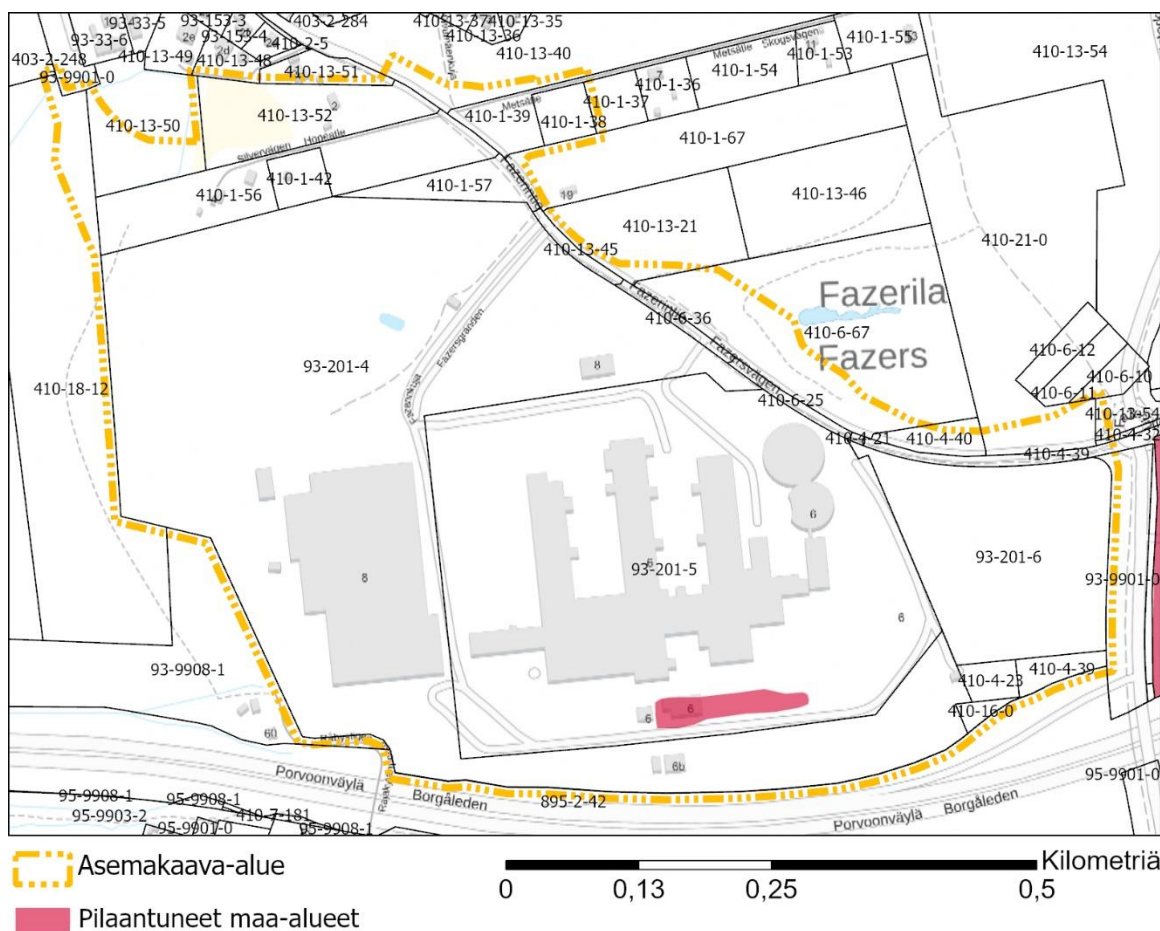

Kuvat 17–19. Otteet nykytilanteen päiväajan melutasosta suunnittelualueella (Sitowise 31.1.2023, liite 1.1). Kaava-alueen likimääräinen raja on esitetty kuvassa sinisellä viivalla.

Pilaantuneet maa-alueet (PIMA)

Suunnittelualueelta on laadittu PIMA-riskien selvitys Vantaan ratikkalinjan PIMA-riskien tarkastelussa (Golder Associates Oy 2020). Selvitystyö on toteutettu tarkastelemalla ratikkalinjan reitin varrelle osuvien ympäristöhallinnon ylläpitämään *Maaperän tilan tietojärjestelmään* (Matti) merkittyjen pilaantuneiden, mahdollisesti pilaantuneiden tai kunnostettujen maaperäkohteiden kohderaportit, jonka lisäksi lisätietoja pima-kohteista on saatu Vantaan kaupungin Ympäristökeskuksesta. Selvityksessä kohteet on luokiteltu Matti-lajien mukaisesti. Selvityksen mukaan kiinteistöä 92-93-201-5 koskee Matti-merkintä pilaantuneesta maa-alueesta.

Kiinteistöllä 92-93-201-5 toimii Fazerin makeistehdas ja konsernitoimintoja (Fazer Makeiset Oy). Alueella sijaitsee lämpökeskus ja kaksi isoä, purettua öljysäiliötä. Alueelta on laadittu maaperätutkimukset vuosina 2011 (lämpökeskus) ja 2013 (lämpökeskus ja purettu öljyputket). 22.10.2013 päivätyn Uudenmaan ELY-keskuksen tarkastuspyytäkirjan mukaan koska tehdyn tarkastuksen perusteella ei voida todeta pilaantuneen alueen laajuutta, pilaantuneen maa-aineksen määrää ja veden pilaantuneisuutta, ELY-keskus on todennut, että kohteen pilaantuneisuutta voidaan tutkia kaivamalla asiantuntijakonsultin valvonnassa. Tutkimuksilla kaivetut pilaantuneet maa-ainekset voidaan toimittaa käsiteltäväksi luvanvaraiseen paikkaan.

Kuva 20. Kiinteistön 92-93-201-5 Matti-aineiston mukainen PIMA-alue. Lisäksi kiinteistöllä 92-410-4-23 on tarkastuksen yhteydessä havaittu vähäisiä määriä pilaantunutta maata.

Lisäksi Porvoonväylän vieressä kiinteistöllä 92-410-4-23 vuonna 2007 tehdyissä tarkastuksissa on havaittu vähäisiä määriä pilaantunutta maata. Kyseessä on Sipoon Energia Oy:n yhdyskuntateknistä huoltoa palvelevien rakennusten ja laitosten korttelialue (ET), jossa on sijainnut käytöstä poistettu muuntoasema. Kohteen maaperään on joutunut öljyhiilivetyjä muuntoasemalle kohdistuneen varkauden seurauksena. Uudenmaan ympäristökeskuksen 10.5.2007 päivätyn tarkastuspöytäkirjan mukaan kohdetta voidaan kaivaa tutkimustarkoituksessa asiantuntijakonsultin valvonassa. Kaivetut pilaantuneet maa-ainekset voidaan toimittaa käsiteltäväksi luvanvaraiseen paikkaan.

Golder Associates Oy toteutti vuonna 2022 Vantaan kaupungin toimeksiannosta ympäristötekni-
sen maaperätutkimuksen Vantaan raitiotielinjan itäosassa. Työn tarkoituksena oli selvittää alueen
maaperän pilaantuneisuutta ja jätteisyttä. Tutkimuksessa todettiin kohonneita haitta-aineiden
pitoisuuksia, jotka eivät edellytä jatkotoimenpiteitä kohteen nykyisessä käytössä. Tästä syystä suo-
sitellaan maaperän laatua tarkkailtavan aistinvaraisesti alueella mahdollisesti myöhemmin tehtä-
vien kaivutöiden yhteydessä. Mikäli maaperä epäillään/todetaan pilaantuneeksi, tulee maaperän
haitta-ainepitoisuudet tarkastaa. Mahdollisista jatkotoimenpiteistä sovitaan tällöin pitoisuuksien
perusteella Vantaan kaupungin ympäristökeskuksen kanssa. Tutkimusraportin mukaan kohteen
käyttötarkoituksen ja olosuhteiden perusteella voidaan maaperän pilaantuneisuuden arvioinnissa
käyttää vertailuarvoina ylempiä ohjearvoja. Vantaan ratikkalinja paalulukujen 15400...18200 välillä
sijaitsee kuitenkin pohjavesialueella (0109252 Fazerila, 1-luokka). Pohjavesialueelle tehdyistä koe-
kuopista otetuissa näytteissä todettiin yhden koekuopan alueella (Tilustien päässä) alemman oh-
jearvon ylittävä haitta-ainepitoisuus. Laboratorioanalyysissä ei todettu laboratorion määritysrajat
ylittäviä haihtuvien hiilivetyjen pitoisuuksia. Ottaen huomioon kohteen maaperä- ja

pohjavesiolosuhteet, todettujen haitta-aineiden ominaisuudet sekä kohteen sijainnin ja käytön, pohjavesialueella ei arvioida olevan tarvetta välittömiin jatkotoimenpiteisiin sen nykykäytössä. Kohteen maaperässä todetut kynnysarvon ja alemman ohjearvon ylittävät haitta-ainepitoisuudet on otettava huomioon, mikäli kohteessa tehdään maankaivutöitä. Suunniteltaessa mahdollisia kaivutöitä, tulee olla hyvissä ajoin yhteydessä Vantaan kaupungin ympäristökeskukseen mahdollisen pilaantuneen maaperän kunnostusilmoituksen tarpeesta. Mikäli kohteessa kaivetaan tai poistetaan maa-aineksia esimerkiksi maanrakennustöiden yhteydessä, tulee kohonneet haitta-ainepitoisuudet (pitoisuudet kynnysarvon ja alemman ohjearvon välissä) ja jätejakeet huomioida töiden suunnittelussa ja toteutuksessa. Pitoisuudeltaan kynnysarvon ja alemman ohjearvon välissä olevat maat voidaan yleensä sijoittaa luvalliselle maankaatopaikalle. (Golder Associates Oy 25.1.2022)

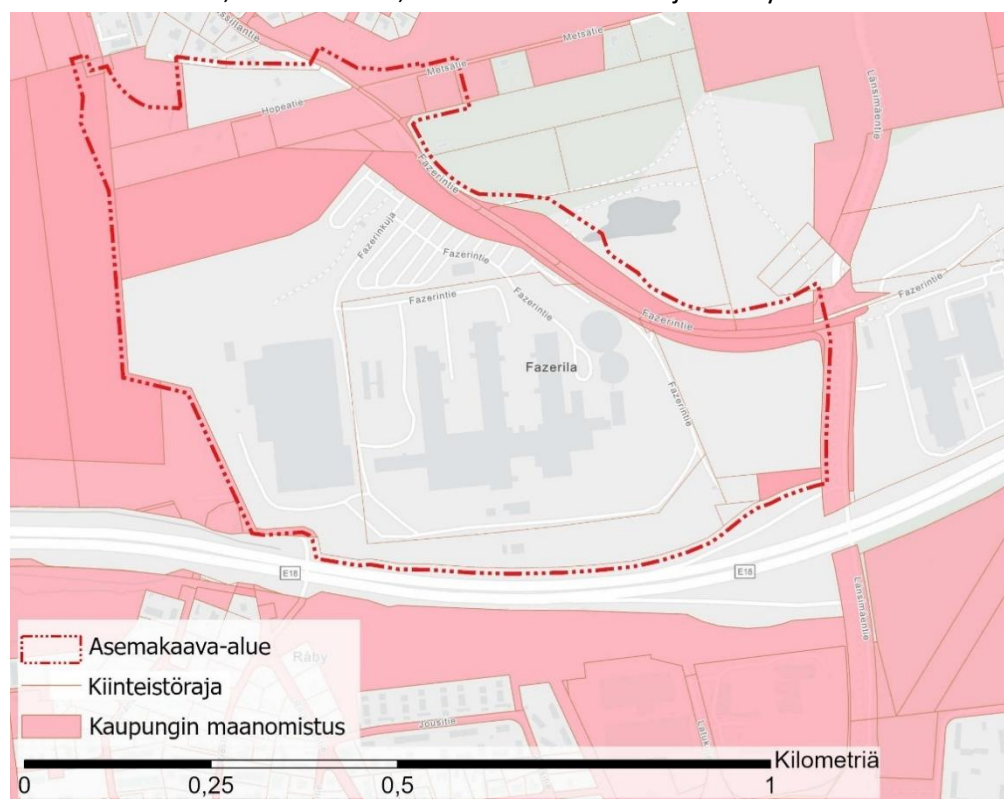
2.1.4 Maanomistus

Kaupunki omistaa valtaosan Fazerintien katualueeksi kaavoitettavasta alueesta sekä virkistys- ja suojaviheralueet. Muut kiinteistöt ovat yksityisessä ja valtion omistuksessa.

Kiinteistöt omistajineen:

92-401-1-42, 92-401-13-50, 92-410-1-38, 92-410-1-39, 92-410-1-42, 92-410-1-56, 92-410-1-57,
92-410-4-21, 92-410-4-39, 92-410-6-25, 92-410-6-36, 92-410-13-40, 92-410-13-45: Vantaan
kaupunki

- 92-410-16-0, 92-410-21-0, 92-410-4-40, 92-410-6-67, 92-410-13-21, 92-410-1-67, 92-93-201-6, 92-93-201-4: Oy Karl Fazer Ab
- 92-93-201-5: Fazer Makeiset Oy
- 92-410-4-23: Sipoon Energia Oy
- 92-410-4-32: Valio Oy
- 92-895-2-42: Suomen valtio
- 92-410-4-39, 92-410-13-52, 92-410-18-12: Omistajia ei näytetä

Kuva 21. Karttakuvassa kaupungin maanomistus ja määräalat vaaleanpunaisella.

2.2 SUUNNITTELUTILANNE

2.2.1 Kaava-aluetta koskevat suunnitelmat, päätökset ja selvitykset

Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet

Valtioneuvoston 14.12.2017 päättämien valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden (VAT) pyrki-
myksenä on vähentää yhdyskuntien ja liikenteen päästöjä, turvata luonnon monimuotoisuutta ja
kulttuuriympäristön arvoja sekä parantaa elinkeinojen uudistumismahdollisuuksia. Niillä myös so-
peudutaan ilmastonmuutoksen seurauksiin ja sään ääri-ilmiöihin. Hanke on näiden tavoitteiden
mukainen. Tavoitteiden toteutuminen on selostettu tarkemmin selostuksen kohdissa 4 ja 5.

Toimivat yhdyskunnat ja kestävä liikkuminen

- Luodaan edellytykset vähähiiliselle ja resurssitehokkaalle yhdyskuntakehitykselle, joka tu-
keutuu ensisijaisesti olemassa olevaan rakenteeseen. Suurilla kaupunkiseuduilla vahviste-
taan yhdyskuntarakenteen eheyttä.
- Edistetään palvelujen, työpaikkojen ja vapaa-ajan alueiden hyvää saavutettavuutta eri väes-
töryhmien kannalta. Edistetään kävelyä, pyöräilyä ja joukkoliikennettä sekä viestintä-, liikku-
mis- ja kuljetuspalveluiden kehittämistä.

Uusimaa-kaava 2050

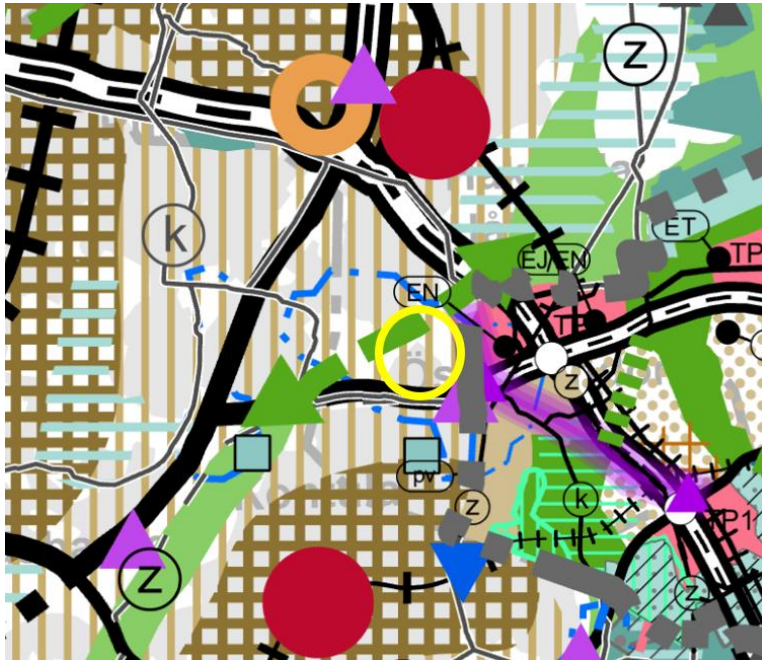
Uusimaa-kaava 2050 on nimi uudennaiselle maakuntakaavakokonaisuudelle, joka koostuu kol-
mesta oikeusvaikutteisesta kaavasta: Helsingin seudun, Länsi-Uudenmaan ja Itä-Uudenmaan vai-
hemaakuntakaavoista. Seutujen kaavojen taustavisiona toimii strateginen, oikeusvaikutuksen
Uudenmaan rakennesuunnitelma. Kaavakokonaisuus kattaa koko Uudenmaan maakunnan alueen
lukuun ottamatta Östersundomin aluetta Helsingissä, Sipoossa ja Vantaalla.

Uusimaa-kaavan kokonaisuus on tullut Helsingin hallinto-oikeuden 24.9.2021 päätöksen myötä
voimaan siltä osin kuin valitukset hylättiin. Voimaantulon myötä kaavakokonaisuus korvaa pääosin
aiemmin voimassa olleet maakuntakaavat, lukuun ottamatta Östersundomin alueen maakunta-
kaavaa, 4. vaihemaakuntakaavan tuulivoimaratkaisua sekä hallinto-oikeuden päätöksen myötä
voimaan jääviä merkintöjä ja määräyksiä.

Uusimaa-kaavan kokonaisuus on saanut lainvoiman korkeimman hallinto-oikeuden päätöksellä
13.3.2023. Helsingin seudun ja Itä-Uudenmaan kaavoihin ei tullut oikeuskäsittelyssä muutoksia.
Länsi-Uudenmaan kaavasta kumoutui oikeuskäsittelyn myötä taajamatoimintojen kehittämis-
vyöhykkeen suunnittelumääräyksen osa, joka ohjaa seudullisesti merkittävää vähittäiskauppaa.

Uusimaa-kaava 2050:ssa kaava-alue sijoittuu taajamatoimintojen kehittämisvyöhykkeelle (ruskea
pystyviivitus) ja valtaosa kaava-alueesta sijoittuu Fazerilan pohjavesialueelle (sininen pistekatko-
viiva). Lisäksi kaava-alueen halkoo Kivikko-Hakunilan maakunnallinen viheryhteystarve (vihreä nuo-
liviiva).

Kaavahanke on maakuntakaavan mukainen.

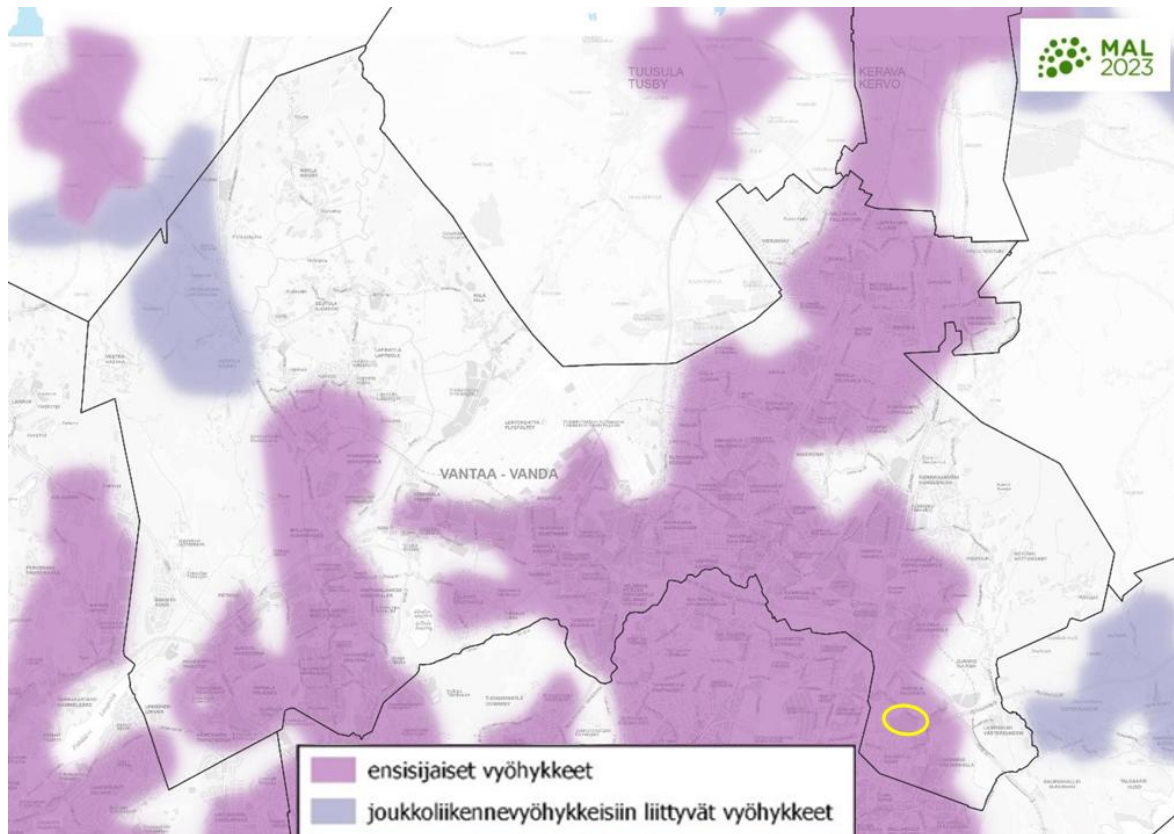
Kuva 22. Ote voimassa olevien maakuntakaavojen epävirallisesta yhdistelmästä, jossa suunnittelualueen likimääräinen sijainti näkyy keltaisella ympyrällä.

MAL 2023 -suunnitelma

MAL 2023 on suunnitelma Helsingin seudun maankäytön, asumisen ja liikenteen kehittämiseksi vuosille 2023–2040. Suunnitelma valmistellaan neljän vuoden välein yhteistyössä seudun 14 kunnan ja HSL:n toimesta. Suunnitelmassa määritellään ja priorisoidaan seudullisesti merkittävän maankäytön ja erityisesti asuntorakentamisen sijoittumista sekä linjataan kasvua tukevat liikennejärjestelmän kehittämistoimet. Tavoitteena on kuvata seudun yhteinen tahtotila, jonka pohjalta yhdessä toimitaan tavoitetilan saavuttamiseksi. Suunnitelmassa tavoitellaan vähäpäästöistä, houkuttelevaa, elinvoimaista ja hyvinvoivaa seutua.

Suunnitelman keskeiset tavoitteena on luoda seudusta hiilineutraali, menestyvä ja hyvinvoiva. Hiilineutraaliuden tavoitteena on seudun kasvu vähentäen hiilidioksidipäästöjä tehokkaasti kestävän yhdyskuntarakenteen, asumisen ja liikenteen keinoin. Menestys syntyy siten, että seutu tarjoaa houkuttelevan asuin- ja toimintaympäristön asukkaille ja elinkeinoelämän toimijoille. Hyvinvoivan seudun laadukas elinympäristö mahdollistaa hyvän ja onnellisen elämän kaikille asukkaille.

Maankäytön suunnittelussa jatketaan yhdyskuntarakenteen tiivistämistä erityisesti keskuksiin ja raideliikenteeseen tukeutuen sekä nykyistä liikennejärjestelmää täysimääräisesti hyödyntäen. Seudun uudesta asuntotuotannosta 95 % kohdistetaan ensisijaisille vyöhykkeille (oheinen kartta). Suunnittelulla mahdollistetaan maankäytön tiivistyminen ja ehkäistään alueellista eriytymistä kaupunkiuudistuksen keinoin. MAL 2030 suunnitelma on hyväksytty Vantaan osalta HSL:n hallituksessa 12.9.2023 (liikenne) ja Vantaan kaupunginvaltuustossa 13.11.2023. Osaa tavoitteista on täsmennetty kuntien ja valtion välisessä MAL-sopimuksessa, joka on hyväksytty Vantaan kaupunginvaltuustossa 21.10.2024. Sopimuksella vahvistetaan mm. Vantaan ratikka -hankkeen 30 % valtion rahoitusosuus ja mahdollistetaan hankkeen toteutus. Valtion rahoitusosuus koostuu suorasta valtion rahoituksesta sekä valtion maanluovutuksesta Vantaalle.

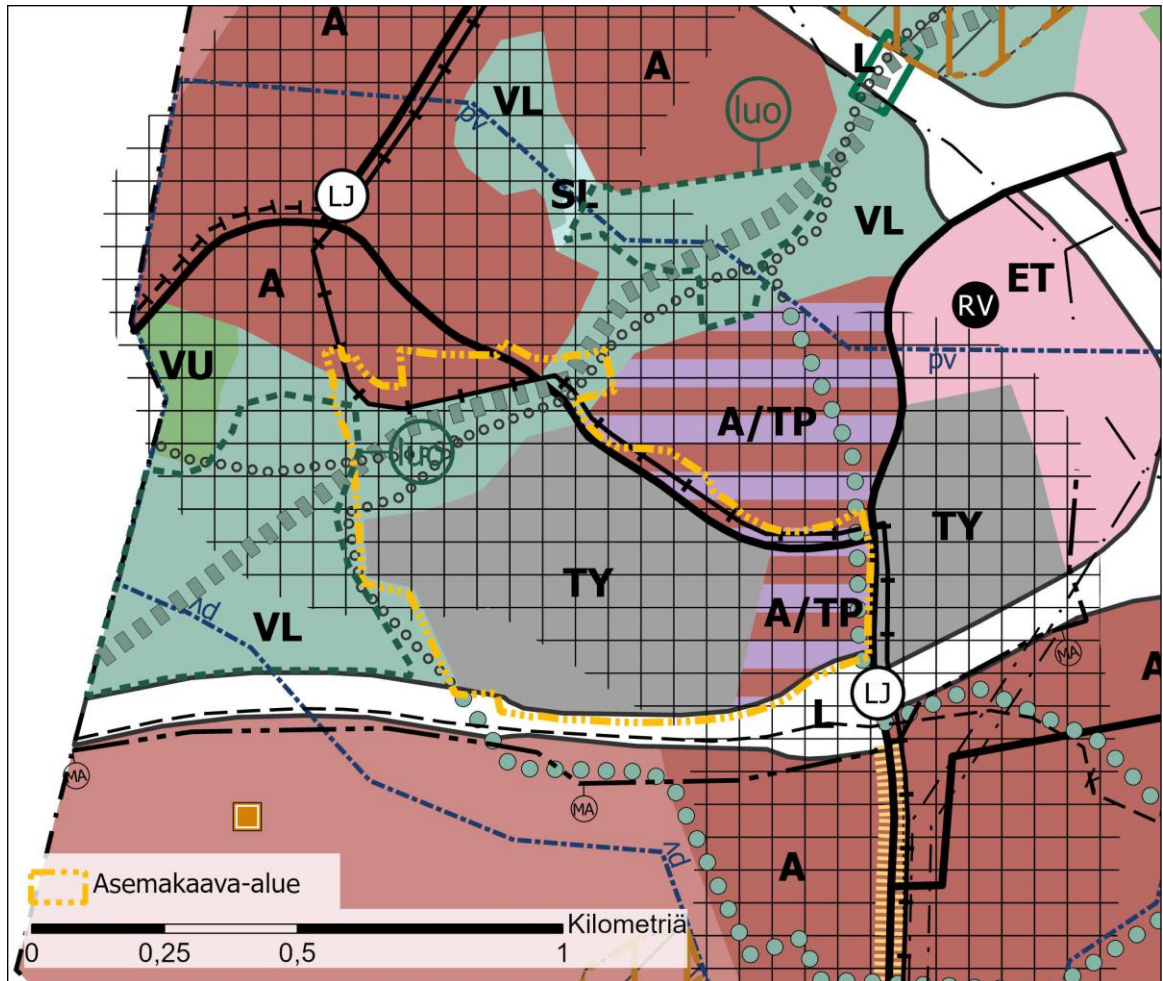

Kuva 23. Ote MAL 2023 -suunnitelmasta. Kaava-alueen likimääräinen sijainti on ympyröity keltaisella.

Yleiskaava 2020

Kaupunginvaltuuston 25.1.2021 hyväksymässä yleiskaava 2020:ssa suunnittelualueen keskiosa on tuotanto- ja varastotoiminnan aluetta (TY), itäreuna asumisen ja työpaikkojen aluetta (A/TP) ja pohjoisosa (Kuussillan alue) asuinalue (A) sekä lähivirkistysaluetta (VL), jossa luoteiskulma ulottuu luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeän alueen reunalle (luo). Eteläreunaa viisittää Porvoonväylän liikennealue (L). Kaava-alueen luoteisreunaan, VL-alueen läpi, on osoitettu kulkemaan ekologinen runkoyhteys (vihreä leveä katkoviiva) sekä ohjeellinen ulkoilureitti (palloviiva), joka pohjoisessa, Kuussillan virkistysalueella yhdistyy kaava-alueella Länsimäentien varrelle sijoittuvaan virkistysalueyhteyteen (vihreä palloviiva). Kaava-alueen lävitse kulkee raitiotie (musta viiva poikkiviivoilla). Kaava-alue sijoittuu lisäksi pohjavesialueelle (pv) sekä kestävän kasvun vyöhykkeelle (musta ruututurasteri).

Kaupunginvaltuusto hyväksyi yleiskaavan 25.1.2021. Kaava koostuu kolmesta oikeusvaikutteisesta kartasta. Yleiskaava 2020 on tullut voimaan kuulutuksella 11.1.2023. Kolmella alueella (Länsisalmi, Myllykyläntie 4–8 ja Hakkilan radanpidon alue) jää voimaan osin yleiskaava 2007. Kaavahanke on voimassa olevan yleiskaavan mukainen.

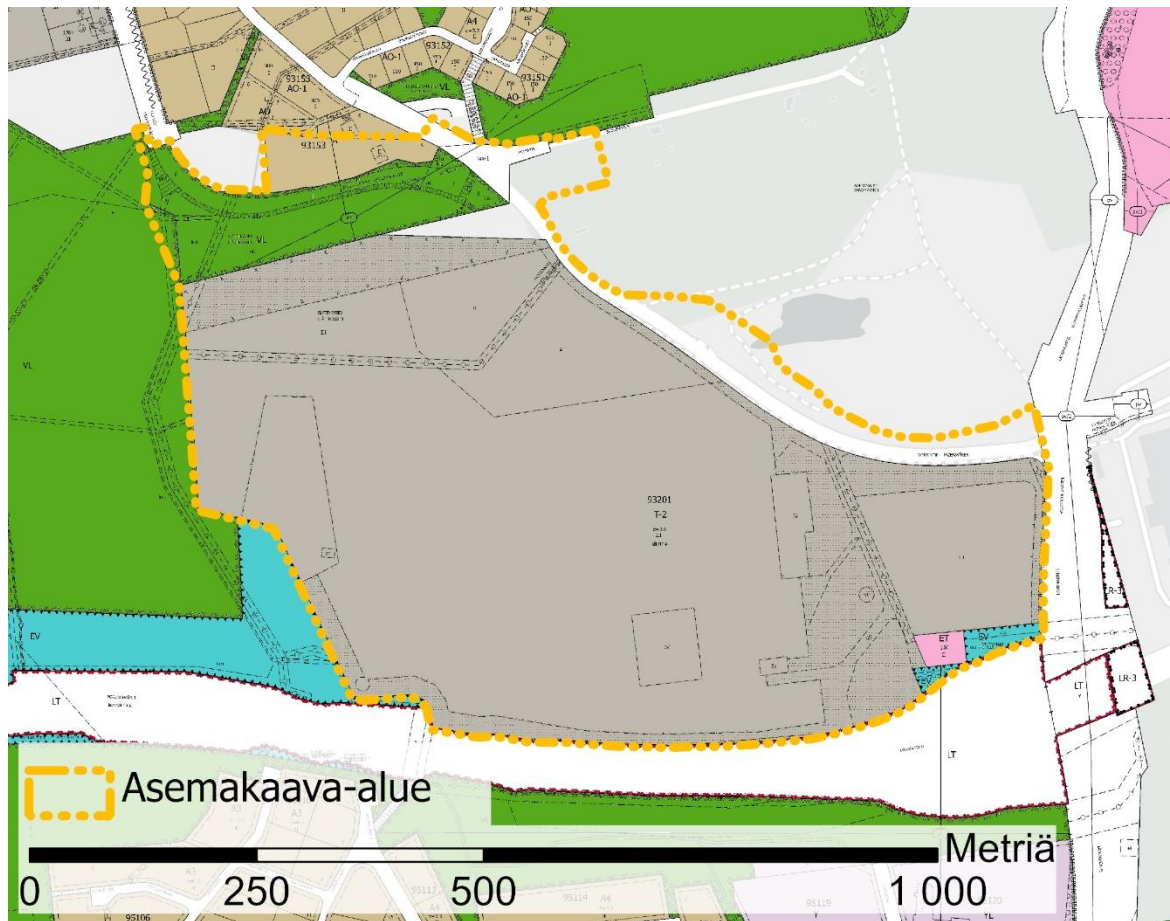
Kuva 24. Ote voimassa olevasta yleiskaavasta. Kaava-alue on osoitettu oranssilla pistekatkoviivalla.

Asemakaava

Suunnittelualue on voimassa olevien asemakaavojen alueella katualuetta, teollisuus- ja/tai varastorakennusten korttelialuetta (T-2), lähivirkistysaluetta (VL), suojaviheraluetta (EV), yhdyskuntateknistä huoltoa palvelevien rakennusten ja laitosten korttelialuetta (ET) sekä asuinrakennusten korttelialuetta (A). Fazerintie on pääosin asemakaavoittamatonta aluetta.

Kaavamuutosalueella on voimassa seuraavat asemakaavat ja asemakaavan muutokset:

- Asemakaava, Vaaralan teollisuusalue 1, 930600 (ym. 5.9.1984)
- Asemakaava ja asemakaavan muutos, 931500 – Hopeatie (kv 27.3.2023)

Kuva 25. Ote ajantasa-asemakaavasta.

Rakennuskielto

Alueella ei ole rakennuskieltoa asemakaavan laatimiseksi.

Muut päätökset ja suunnitelmat

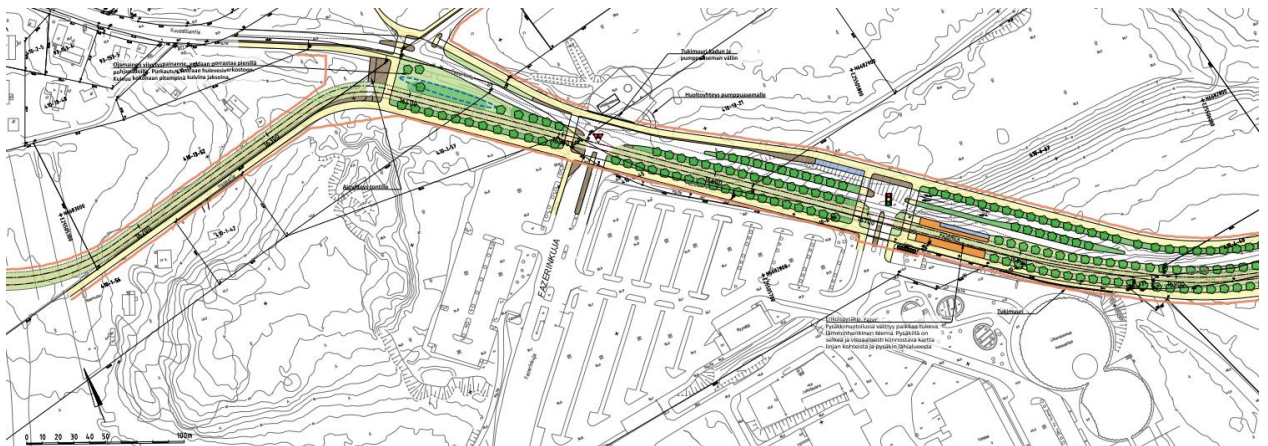
Ratikan yleissuunnitelma

Vantaan ratikan yleissuunnitelma valmistui vuonna 2019 ja se hyväksyttiin teknisessä lautakunnassa 19.11.2019. Kaupunginvaltuusto päätti 16.12.2019 ratikan jatkosuunnittelusta, jossa Vantaan ratikan reitille laaditaan katu- ja puistosuunnitelmat, alustavat rakennussuunnitelmat sekä asemakaavat.

Yleissuunnitelmassa on tutkittu hanke- ja vertailuvaihtoehtoja sekä laadittu matkustajamääräennusteita. Lisäksi on arvioitu ratikan vaikutuksia kulkutapoihin, liikenteelliseen saavutettavuuteen, tieliikenteen suoritteisiin ja onnettomuuksiin, päästöihin, matka-aikoihin lentoasemalle, maankäyttöön ja yhdyskuntarakenteeseen, palveluiden kehityspotentiaaliin, luontoon, kulttuuriin, virkistyskäyttöön, maismaan, kaupunkikuvaan, meluun ja tärinään.

Kuva 26. Ote Vantaan ratikan yleissuunnitelmasta Hopeatien osuudelta (WSP Finland, 30.4.2019).

Kuva 27. Ote Vantaan ratikan yleissuunnitelmasta Fazerintiellä (WSP Finland, 30.4.2019).

Katu- ja puistosuunnitelmat

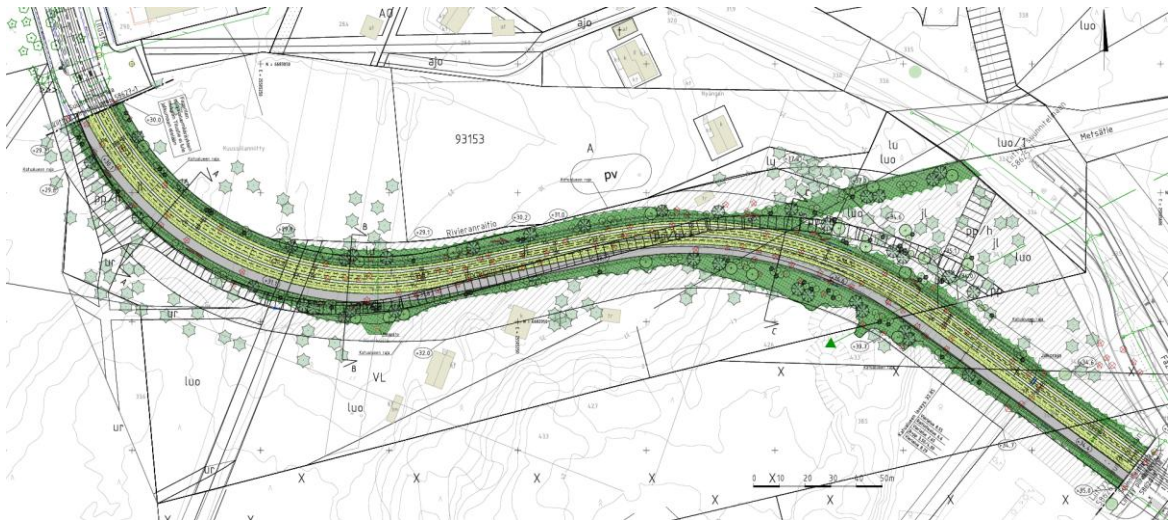
Vantaan ratikalle laaditaan sen rakentamisen mahdollistavat katusuunnitelmat. Katusuunnitelmia käytetään kaavoituksen valmisteluaineistona. Ratikan katu- ja puistosuunnitelmat koskevat katuja, joita ratikan raiteet käyttävät. Katu- ja puistosuunnitelmissa tarkennetaan ja muokataan ratikan yleissuunnitelman ratkaisuja. Ratikkakatuihin liittyville kaduille suunnitellaan uudet järjestelyt. Pääosa ratikan käyttämissä kaduista on olemassa olevia katuja, mutta myös uusia katuja suunnitellaan. Jalankulun ja pyöräilyn olosuhteita parannetaan koko suunnitteluosuudella. Samalla

suunnitellaan katujen valaistus. Puistojen osalta suunnitellaan ne osuudet, joihin ratikka tai uudet liikennejärjestelyt aiheuttavat muutoksia.

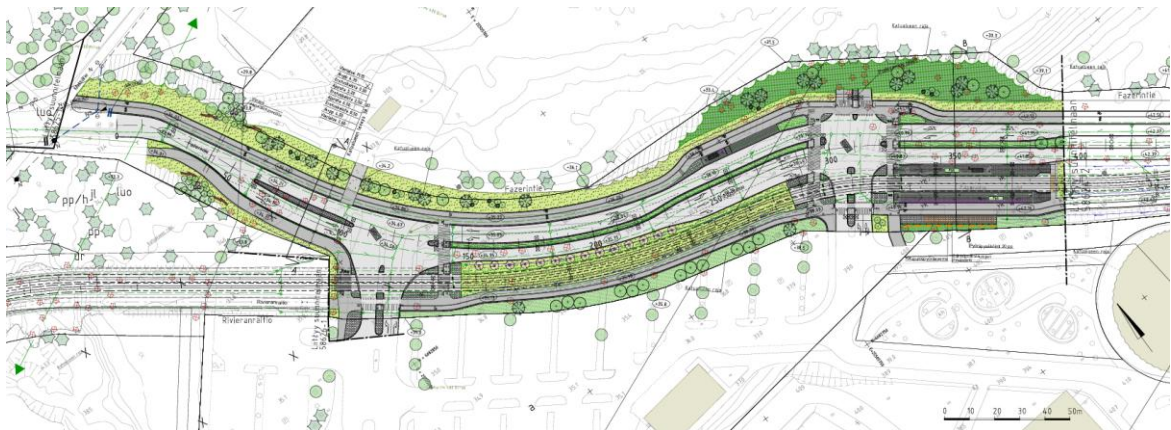
Katu- ja puistosuunnitelmien yhteydessä arvioidaan ratikan vaikutuksia, jotka huomioidaan ratikan suunnittelussa. Nämä vaikutukset otetaan huomioon myös kaavatyössä.

Ratikan katu- ja puistosuunnittelu on alkanut syksyllä 2020. Ensimmäiseksi laadittiin tilavaraukset ratikan asemakaavoja varten. Niistä tarkennetaan varsinaiset yksityiskohtaiset katu- ja puistosuunnitelmat. Eteläinen Vaarala ja pohjoisen Länsimäki -kaava-alueelle sijoittuvat ensimmäiset suunnitelmat valmistuivat 2.3.2022 ja 31.3.2022. Suunnitelmat esiteltiin 30.3. – 12.4.2022.

Ratikan reitin linjausta on muutettu hieman kaava-alueen pohjoisosassa Fazerintien ja Rivieranraition ensimmäisten katusuunnitelmien valmistumisen jälkeen. Tarkistetut Fazerintien ja Rivieranraition katusuunnitelmaluonnokset valmistuivat 26.1.2026 ja ne esiteltiin 26.1.-9.2.2026.

Kuva 28. Katusuunnitelmaluonnos Rivieranraitielta. (Sweco Finland, luonnos 26.1.2026)

Kuva 29. Fazerintie välillä Metsätie – Fazerila. (Sweco Finland, luonnos 26.1.2026)

Kuva 30. Fazerintie välillä Fazerila – Länsimäentie. (Sweco Finland, luonnos 26.1.2026)

Ratikan kaavarunko

Vantaan ratikan reitin varrelle on laadittu sen kaupunkikehitystä ohjaava kaavarunko, joka kattaa ratikan pysäkeistä noin 800 metrin säteellä muodostuvan vyöhykkeen. Kaavarunko on yleiskaavaa tarkempi, mutta asemakaavaa yleisempi suunnitelma, joka on pitkän aikavälin visio ratikkakaupungista, ja jolla määritetään tavoitemitoitus suunnittelualan lisärakentamiselle, arvioidaan ratikkakaupungin kehittämisen vaikutukset ja aikataulutetaan alueiden kehittäminen pitkällä aikavälillä. Kaavarunko yhteensovittaa alueen maankäyttöön kohdistuvia tavoitteita ja tarkentaa Vantaan yleiskaavan 2020 maankäyttösuunnitelmaa. Kaavarunko on oikeusvaikutukseton suunnitelma, jonka ensisijainen tavoite on sitouttaa kaupungin eri toimialat toteuttamaan ratikkakaupunkia yhteisten periaatteiden mukaisesti.

Ratikan kaavarungon vaikutusten arviointi pitää sisällään laajemman kaupunkikehityksen vaikutusten arvioinnit.

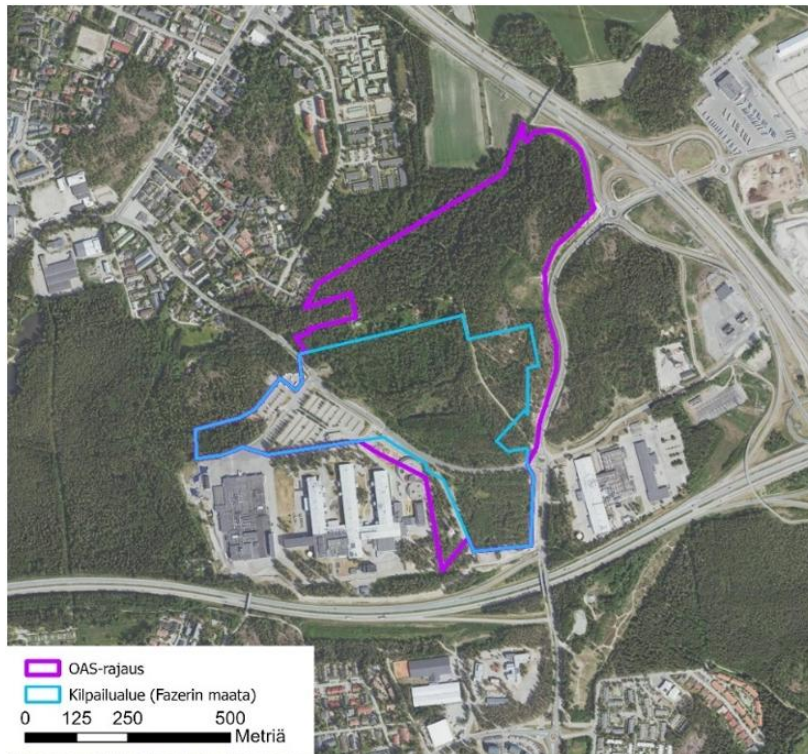
Kaupunginvaltuusto hyväksyi ratikan kaavarungon 19.6.2023.

Poikkeamispäätökset

Kaava-alueen teollisuus- ja varastorakennusten korttelialueen kiinteistölle 92-93-201-5 on myönnetty poikkeamispäätös autopaikkojen toteuttamiseksi tontin kaakkoiskulmaan (päätöspvm: 16.5.2025, voimassaolopvm: 16.6.2027).

Fazerila-Santamalmi -asemakaava ja asemakaavan muutos nro 931700

Kaava-alueelle sijoittuu osin myös vireillä olevan Fazerila-Santamalmi asemakaavan ja asemakaavan muutoksen alue nro 931700. Fazerila-Santamalmi alueelle on tavoitteena kaavoittaa ratikkakaupunkiin liittyvä uusi asuin- ja työpaikka-alue lähipalveluineen. Kaava-alueen pohjoisosaan osoitetaan virkistysalue, joka toimii ekologisena ja virkistysalueyhteytenä Sipoonkorvesta ja Ojangosta Vanhankaupunginlahdelle. Alueelle järjestettiin suunnittelukilpailu yhteistyössä Ab Karl Fazer Oy:n kanssa. Kilpailun voitti ehdotus Sweet Green, suunnittelutoimisto L arkitehdit Oy. Kilpailun jälkeen valmistellaan asemakaavat. Kaavatyö on tullut vireille 20.10.2024 päivättyllä osallistumis- ja arviointisuunnitelmalla.

Kuva 31. Kuvassa Fazerila-Santamalmi-kaavatyön osallistumis- ja arviointisuunnitelman mukainen kaava-alue pinkillä viivalla ja suunnittelukilpailun alue sinisellä viivalla.

3. ASEMAKAAVAN SUUNNITTELUN VAIHEET

3.1 SUUNNITTELUN KÄYNNISTÄMINEN, SITÄ KOSKEVAT PÄÄTÖKSET JA VIREILLETULO

Vantaan ratikan yleissuunnitelma valmistui vuonna 2019 ja se hyväksyttiin kaupunginvaltuustossa 16.12.2019. Samalla kaupunginvaltuusto hyväksyi, että ratikan rakentamisen mahdollistava jatko-suunnittelu voidaan aloittaa suunnitelman pohjalta. Jatkosuunnitteluvaiheessa Vantaan ratikan reiteille laaditaan sen rakentamisen mahdollistavat katu- ja puistosuunnitelmat sekä asemakaavat.

Kaavoitus tuli vireille 23.11.2020 laajempaan alueena numerolla 062800. Tämä asemakaava ja asemakaavan muutos on erotettu omaksi muutosalueekseen katusuunnittelun edettyä ja sai työohjelmassa numeron 931400. Kaavasta julkaistiin oma osallistumis- ja arviointisuunnitelma 24.5.2022 ja se päivitettiin 15.12.2022 sekä 28.9.2023.

Kaupunkiympäristölautakunta 9.5.2023 päätti esittää kaupunginhallitukselle kaavaehdotuksen asettamista nähtäville, mutta esittelijä veti kaavaehdotuksen pois 22.5.2023 kaupunginhallituksen esityslistalta kaava-alueen pohjaveteen liittyvien uusien lähtötietojen vuoksi. Kaavaehdotukseen on tehty tarkistuksia tämän jälkeen. Kaava-aluetta on laajennettu Slåttmossenin lähivirkistysalueelle, Kuussillantie 2 -kiinteistölle, osin Kuussillantielle ja Metsätielle sekä Porvoonväylän ja Fazerilan väliselle alueelle. Fazerintien katualueen ja Rivieranraitien joukkoliikenteelle varatun alueen osan linjauksia sekä kevyenliikenteen reittiä on osin muutettu. Kaavaehdotuksessa Kuussillantie 2 -tonttia on osin palautettu entiseen laajuuteen ja lähivirkistysaluetta on muutettu asuinrakennusten korttelialueeksi (A). Porvoonväylän liikennealuetta (LT) on laajennettu Uudenmaan ELY-keskuksen pyynnöstä. Kaavamääräyksiä on tarkennettu.

Kaupunginhallitus 3.6.2024 päätti asettaa asemakaava- ja asemakaavamuutosehdotuksen nähtäville MRA 27 §:n mukaisesti. Kaavaehdotus oli nähtävillä 19.6.-19.8.2024 välisenä aikana.

Kaupunginhallitus 27.4.2026 päätti asettaa asemakaava- ja asemakaavamuutosehdotuksen uudelleen nähtäville MRA 27 § ja 32 §:ien mukaisesti. Kaavaehdotus oli nähtävillä 13.5.-11.6.2026 välisenä aikana.

Ratikan asemakaavat ovat asemakaavoituksen kaavoitussuunnitelmassa 2026–2028.

3.2 OSALLISTUMINEN JA YHTEISTYÖ

3.2.1 Osalliset

Osallisia ovat ne, joiden oloihin tai etuihin kaava saattaa huomattavasti vaikuttaa.

- Alueen maanomistajat ja maanvuokraajat
- Viereisten ja vastapäisten alueiden omistajat ja vuokralaiset (naapurit)
- Kaupunginosan tai lähialueen asukkaat, yritykset ja työntekijät,
- Asukas- ym. yhdistykset
- Kunnan jäsenet ja ne, jotka katsovat olevansa osallisia
- Kaupungin omat asiantuntijat

Osallisia ovat myös ne viranomaiset ja yhteisöt, joiden toimialaa suunnittelussa käsitellään.

- Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus / Lupa- ja valvontavirasto ja Uudenmaan elinvoimakeskus
- Väylävirasto (rautatie- ja vesialueet)
- Keski-Uudenmaan pelastuslaitos
- Vantaan kaupunginmuseo
- Suomen luonnonsuojeluliitto
- Tietoliikenneverkkoja ylläpitävät yhtiöt, energiayhtiöt
- Uudenmaan liitto, HSY, HSL, TUKES

3.2.2 Osallistuminen ja vuorovaikutus

Asemakaavan ja asemakaavan muutoksen alkamisesta on tiedotettu Vantaan kaupungin verkkosivuilla, Vantaan asukaslehdessä / Vantaan Sanomissa sekä kirjeitse (MRL 62§) maanomistajille, naapureille ja viranomaisille. Ratikan jatkosuunnittelun osallistumis- ja arviointisuunnitelma ”Vantaan ratikka - osallistumis- ja arviointisuunnitelma - Ratikan kaavarunko (YK0049), Ratikan asemakaavat (tarkastelualue 062800) ja katu- ja puistosuunnittelun aloitusilmoitus” julkaistiin 23.11.2020 ja päivitettiin 17.9.2021. Mielenpito osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta pyydettiin 15.1.2021 mennessä (MRL 62 §) ja niitä saatiin 88 kappaletta. Eteläinen Vaarala ja pohjoinen Länsimäki asemakaavamuutoksen alueelta 931400 saatiin 6 mielipidettä.

Ratikan suunnittelusta järjestettiin neljä alueellista verkkotilaisuutta ja yksi koko linjaa koskeva. Yleisötilaisuudet järjestettiin 8.12.2020 (Länsimäki), 9.12.2020 (Hakunila), 16.12.2020 (Tikkurila) ja 17.12.2020 (Aviapolis) sekä 23.9.2021 (koko linjan suunnittelutilanne). Lisäksi järjestettiin puhelinpäivystys ja kysymyksiä ja näkemyksiä sai jättää myös sähköpostilla.

Osallistuminen ja vuorovaikutus on kuvattu Vantaan ratikan OAS-vaiheen vuorovaikutusraportissa 22.3.2021. Erilaiset osallistumisen ja vaikuttamisen tavat koottiin työn aikana osallistuvavantaa.fi -alustalle.

Eteläinen Vaarala ja pohjoinen Länsimäki -asemakaavan ja asemakaavan muutoksen alueelta nro 931400 julkaistiin oma OAS 24.5.2022 ja siitä pyydettiin osallisilta mielenpito 24.8.2022 mennessä. Mielenpiteitä ja lausuntoja saatiin yhteensä 7 kappaletta. Osallistumis- ja arviointisuunnitelma on päivitetty 15.12.2022, josta tiedotettiin kaava-alueen maanomistajia kaavan

vuorovaikutusaineiston julkaisun yhteydessä, sekä 28.9.2023 ja siitä pyydettiin mielipiteet 30.10.2023 mennessä. Mielipiteitä vuoden 2023 OAS-päivityksestä saatiin 13 kappaletta.

Kaikille avoin ratikan infotilaisuudet järjestettiin 6.4.2022, 15.11.2022, 13.4.2023 ja 16.11.2023 (koko ratikan linja).

Asemakaavan ja asemakaavan muutoksen valmisteluvaiheen vuorovaikutusmateriaali on julkaistu kaupungin verkkosivuilla 15.12.2022 ja siitä on ollut mahdollista jättää mielipide 15.12.2022-13.1.2023 välisenä aikana (MRL 62 §, MRA 30 §). Vuorovaikutusmateriaalin julkaisusta on ilmoitettu Vantaan Sanomissa. Maanomistajille on lisäksi lähetetty 15.12.2022 kirje, jossa on ilmoitettu katualueeksi muuttuvien alueiden inventointityön aloittamisesta ja mahdollisuudesta jättää mielipide vuorovaikutusmateriaalista. Kirjeen mukana on liitteenä lähetetty yksityiskohtaiset tiedot kiinteistöillä tapahtuvista muutoksista. Puhelinaikoja järjestettiin nähtävillä olon aikana 2; 19.12.2022 ja 11.1.2023. Tänä aikana vastaanotettiin yksi puhelu. Mielipiteitä vuorovaikutusmateriaalista saatiin yhteensä 1.

Kaikille avoin ratikan opastettu kiertoajelu järjestettiin 26.8.2023. Tilaisuudessa oli mahdollisuus tutustua ratikan suunnitelmiin kaupungintalolla ja ratikan suunnittelijoita oli tavattavissa.

Asemakaavan ja asemakaavan muutoksen luonnosta esiteltiin Rajakylän-Länsimäen asukastilaisuudessa 9.2.2023.

Osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta nro 062800 saadut mielipiteet

M3:

Kuulakuja 4:n ja Länsimäentien välissä on tontti, joka on kaavoitettu parkkialueeksi. Onko ratikka -kaavoituksen myötä tontin käyttöön tulossa muutosta?

Vastine: alueen käyttötarkoituksmerkintään ei tehdä muutoksia ratikkakaavan yhteydessä.

M12:

Meneekö raitiovaunun kiskot Valion tehtaan kohdalta Vaaralan upeiden metsäreittien kautta Hakunilaan? Tuhotaanko pururadat, lenkipolut?

Vastine: Ratikan linjaus kulkee Länsimäentietä pitkin kääntyen Fazerintien risteyksessä Fazerintielle ja Hopeatien ja Tilustien kautta edelleen Hakunilantielle. Länsimäentietä pitkin jatketaan ratikan kiskoja kohti Kehä III varikolle asti.

M25:

Lähialueellamme ratikka ei palvele lainkaan Rajakylän asukkaita, sinne tulee järjestää bussivuorot. Vaaralasta tulee päästä helposti bussivuoroilla Kehä III varteen, koska siellä on paljon työpaikkoja. Suoria kulkuyhteyksiä Peijaksen sairaalaan ei saa heikentää.

Alkuperäisen Raide-jokeri 3 alustavan yleissuunnitelman reittivaihtoehto VE1V, Vaaralan nopeutus on merkittävästi parempi vaihtoehto kuin nyt esitetty seuraavista syistä:

- Se on huomattavasti nopeampi.
- Se ei kulje keskellä pientaloaluetta.
- Se voidaan linjata kulkemaan Länsimäentien ja Fazerintien risteyksen jälkeen suunnitellun varikon puolella, jolloin viheralueeseen ei kosketa.
- Tämä linjaus palvelee paremmin suunnitellun Kuussillan kaavarunkoalueen asukkaita.
- Ajolinjat ovat suorempia, vähemmän risteyksiä, eikä jouduta ajamaan muun liikenteen joukossa, kuten nykyehdotuksessa Hopeatiellä ja Tilustiellä.

Jos Vantaalla on päämääränä saattaa merkittävä osa kaupunkilaisista, jotka eivät asu raideliikenteen varrella raideliikenteen piiriin, on tehokkaampikin ratkaisu olemassa. Jatketaan metron

linjaus Mellunmäestä Länsimäen itäpuolelta Hakunilaan. Tämä linjaus palvelisi Hakunilan ja Vaaralan lisäksi myös kaavailussa olevan Länsimäen lisärakentamisen asukkaita. Suuri osa alueen joukkoliikenteestä suuntautuu kuitenkin kohti Helsingin keskustaa.

Vastine: Yleissuunnitelman mukaista ratikan linjausta on muutettu, koska sen ei nähty palvelevan tarpeeksi Vaaralan alueen nykyisiä ja tulevia asukkaita. Lisäksi linjaus Kehä III:n läheisen metsäalueen kautta olisi vaarantanut alueen luontoarvoja. Ratikan linjaus on esitetty myös Vantaan yleiskaavassa 2020, joka sai lainvoiman vuoden 2023 alussa. Ratikka kulkee omalla kaistallaan Fazerintiellä, Hopeantiellä, Tilustiellä ja Hakunilantiellä, eikä siten häiritse muuta liikennettä.

M54 ja M67:

Raskaan kaluston ohjaaminen pois asuinalueelta on tarpeellista meluhaittojen ja liikenneturvallisuuden vuoksi. Suuri osa raskaasta liikenteestä menee Vaaralan läpi Kehä III:lle. Liikenteen ohjaaminen Valion liittymään on tarpeen, ja Hakunilantielle tarvittaisiin raskaan ajoneuvokaluston ajokielto.

Vastine: Ratikkalinjan toteuttaminen Hakunilantielle saattaa jo itsessään vähentää raskaan liikenteen määrää Hakunilantiellä Vaaralan läpi. Liikenteelliset ratkaisut, kiellot ja nopeusrajoitukset ratkaistaan liikennesuunnittelu yhteydessä.

M75:

Hopeatien eteläpuolelle ja Metsätien pohjoispuolelle tuleva lähivirkistysalue, joka toimii ekologisena virkistysalueen yhteytenä Ojangosta Vanhankaupungin lahdelle. Ettei sitä ratalinjauksessa ei suljettaisi.

Pysäkit alueen asukkaiden kannalta oikeisiin paikkoihin ja niitä riittävästi.

Vastine: Ekologinen yhteys Hopeatien ja Metsätien ympäristössä on huomioitu asemakaavaehdotuksessa kaavoittamalla alue virkistysalueeksi, jolle on lisätty luonnon monimuotoisuuden kannalta merkittävä alueen osa. Eteläinen Vaarala & pohjoinen Länsimäki -asemakaava-alueella sijaitsee kaksi ratikan pysäkkiä, toinen Fazerin vierailukeskuksen vieressä ja toinen Rajakylän koulun vieressä. Pysäkkien sijoittelussa on huomioitu alueella liikkuvat.

2022 Osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta nro 931400 saadut mielipiteet ja lausunnot (tiivistettynä)

M1:

Toivottavasti tämä uusi kaava-alue ratikoineen ei ole samanlainen kuin Länsimäen Maalinahantie 19:n parkkipaikan tilalle täydennysrakennuksena rakennettu UFO-kerrostalo. Tämä vaalea lasiparvekkeinen kerrostalo näyttää todellakin pudonneen taivaasta ja sopii 1970-luvun talojen alueelle yhtä hyvin kuin ladot Helsingin Aleksille. Jos tämä alueen tiivistäminen ja talojen korottaminen näin rumin rakennelmin toteutetaan, on aivan sama kuin ei suunniteltaisi lainkaan.

Vastine: Eteläinen Vaarala ja pohjoinen Länsimäki asemakaavassa ei kaavoiteta uutta rakentamista.

Lausunnot:

Fingrid:

Asemakaavassa on otettava huomioon Fingridin hanke Helsingin 400 kilovoltin kaapeliyhteys (Länsisalmi-Viikinmäki). Fingrid on tehnyt yhteistyötä ratikkahankkeen kanssa. Fingrid antanut ris-teämäläusuntoja mm. Tammiston länsipuolisista ratikan osuuksista ja Hakunilasta. Myös suunnitelmien tarkentuessa vuoropuhelun ja teknisen yhteensovituksen on hyvä tarpeen mukaan jatkaa.

Vastine: Vantaan ratikka -hankkeessa on toimittu yhteistyössä Fingridin kanssa ja suunnittelussa on huomioitu Helsingin 400 kilovoltin kaapeliyhteyden parannushanke.

Caruna Oy:

Kaava-alueella ei sijaitse Caruna Oy:n sähköverkkoa.

Vantaan Energia Sähköverkot Oy:

Vantaan Energia Sähköverkot Oy haluaa, että asemakaavan muutosehdotuksessa huomioidaan maakaapeleiden ja kaukolämpöputkien sijainti.

Vastine: Maanalaiset kaapelit on huomioitu kaavassa.

Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä:

Alueesta on laadittu vesihuollon esisuunnitelma ja nyt käynnissä on ratikkahankkeeseen liittyvä vesihuollon alustavien rakennussuunnitelmien laadinta. Alueella nykyisin sijaitsevat ja sinne suunnitellut vesihuoltolinjat tulee huomioida asemamakaavan muutoksessa. Erittäin keskeistä on huomioida riittävät tilavaraukset vesihuollon putkille ja laitteille. Vesihuoltolinjat tulee pääsääntöisesti sijoittaa yleisille alueille. Mahdollisten johtokuja-aluevarausten tarve tulee selvittää.

Helsingin seudun liikenne:

Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymällä ei ole lausuttavaa.

Vantaan kaupunginmuseo:

Alueella ei ole yleisesti tunnistettuja maisema-arvoja, eikä sieltä käytettävissä olevien tietojen perusteella tunneta muinaismuistolailla (295/1963) rauhoitettuja muinaisjäännöksiä.

Fazerintie 6:ssa sijaitsee Fazerin tehtaiden rakennusten kokonaisuus. Alueen rakennukset ovat olleet mukana Vantaan modernin teollisen rakennusperinnön inventoinnissa (2006), jossa ne saivat korkeimman arvoluokituksen. Fazerilan konttori- ja tehdasrakennuksesta on lisäksi tehty rakennushistoriaselvitys. Leipomorakennuksesta sekä voimalaitoksesta tulee teettää rakennushistoriaselvitykset kaavatyön yhteydessä suojeluperusteiden määrittämistä varten.

Kuussillantie-Fazerintie tielinjaus on vanha yhdystie Vanhan Porvoontien ja Sotungintien välillä. Tielinjaus on ajoitettu 1700-luvun jälkipuoliskolle ja se on arvotettu Vantaan historiallisen tiestön inventoinnissa luokituksella R2, eli sen kulttuurihistorialliset arvot ovat merkittävät. Tien luonne on muuttunut entisestä metsätaipaleesta ja tulee muuttumaan vielä enemmän raitiotielinjakusen rakentamisen myötä. Linjaus on kuitenkin pysynyt paikallaan jo vuosisatoja ja sen käytön jatkuminen voidaan nähdä kulttuuriympäristön kannalta positiivisena asiana. Museo ei ole esittänyt tielinjakusen suojelua asemakaavamuutoksen nro 931500 (Hopeatie) mielipiteiden kuulemisen yhteydessä. Museo on kuitenkin korostanut mielipiteessään, että alueen identiteetin kannalta olisi tärkeää, että sen historiallinen tausta nousisi esiin myös muuttuvassa ympäristössä. Tielinjakusen historian esiin tuominen esimerkiksi viitoituksilla tai raitiovaunujen pysäkkien taideaiheissa on keino, jolla alueen historiallista identiteettiä voidaan syventää.

Vastine: Fazerilan alueen rakennuksista on laadittu rakennushistoriallinen selvitys kaavoituksen yhteydessä. Fazerintielle ei osoiteta suojelumerkintää, mutta tien historiallinen arvo tuodaan esille kaavaselvityksessä ja alueen jatkosuunnittelussa. Tien arvoa voidaan tuoda esille esimerkiksi taiteen keinoin.

Asemakaavan ja asemakaavan muutoksen vuorovaikutusmateriaalista saadut mielipiteet (tiivistettynä)**M1:**

1. Alueelle suunnitellut muutokset ovat riski alueen pohjavesille. Kaavaluonnoksen mukaiset aluemuutoksien toteutus ja varsinkin investointivaiheen työt aiheuttavat hyvin todennäköisesti merkittävää haittaa alueen pohjaveden hyödyntämiselle. Tämä tulee huomioida muutoksissa, muutostöiden suunnittelussa ja toteutuksessa sekä sopimuksellisesti kanssamme.

2. Esitetty kalualueen rajausehdotus osuu merkittävässä määrin päävedenottamomme lähi- ja suoja-alueelle sekä jopa itse vedenottamon alueelle. Tämä vaarantaisi merkittävässä määrin vedenottamon käyttöä ja täten koko vedenoton alueella. Nämä rajaukset tulee tarkastella uudelleen sekä esittää vaihtoehtoista rajausta ja/tai toimintamallia, jotta alueella toimiminen ei vaarannu.
3. Ehdotetun VL-alueen koko, rajausta ja lunastuskorvaus: Tämän kokonaisuuden rajausta ja korvausmenettely tulee perustua 2021 linjattuun malliin ja rajauksiin. Nyt esitetyssä versiossa mm. VL-aluetta on laajennettu merkittävästi tätä aikaisemmin linjattua aluerajausta laajemmaksi.
4. Leipomon ja voimalaitoksen rakennuksen mahdollinen rakennushistoriallinen selvitys: Selvityksen tekeminen ja sen tarpeellisuus tulisi tarkastella perusteellisesti ja sen tarpeellisuus analysoida laajemmin. Tehdasalueen rakennusten ja niiden kaavamerkintöjen mukaan ottaminen tähän kaavatyöhön, ei ole mielestämme sovitun mukaista tai tarpeen. Mikäli selvityksen tekemiseen päädytään, tulee siinä huomioida, että kyseiset rakennukset ei ole mielestämme rakennusteknisesti ja kulttuurihistoriallisesti merkittäviä. Rakennukset on rakennettu ja muutettu useissa eri vaiheissa, jotta niidet toiminnalliset tarpeet on saatu täytettyä. Mahdollisilla sr-merkinnöillä voisi olla merkittävää haittaa rakennuksien ja alueen toiminnan kehittämiseen jatkossa.
5. Tehtyjen luonnosten perusteella Fazerin tonttialueiden pienenemä olisi yhteensä jopa 4 ha, osassa alueita rajaukset ja kalualueuutokset kohdistuvat laajalle-alueelle ympäristöön ja täten pienentävät merkittävästi Fazerin tonttien kokoa ja käyttö/kehitys/arvopotentiaalia. Näiden rajauksien osalta tulee tehdä uudelleentarkastelua, jotta rajaukset saadaan kohtuullisiksi. on välttämätöntä huomioida, että Fazerilla on halu ja tarve kehittää näiden alueiden asemakaavaa alueen uuden yleiskaavan mahdollistavaan asuinkäyttöön. Tämä tulee huomioida osana tehtävää kaavoitus ja suunnittelutyötä.

Vastine:

1. *Asemakaavassa ja asemakaavan muutoksessa huomioidaan pohjavesien suojelu. Kaavassa on annettu pohjavesien suojeluun liittyviä määräyksiä. Rakentamisen aikana saattaa esiintyä pohjaveden hetkellistä samentumista. Tämä keskustellaan erikseen maanomistajan kanssa.*
2. *Katualueen rajaukset on tarkistettu niin, että katualueella ei osoiteta vedenottamon alueelle.*
3. *Asemakaavaehdotuksen vuorovaikutusaineistoa varten kaavoitukselle oli toimitettu väärä liitekuva, jossa VL-alueen rajausta on ollut sovittua laajempi. VL-alueen rajausta on korjattu kaavaehdotukseen.*
4. *Koko Fazerin kiinteistö on mukana asemakaava-alueessa, sillä korttelissa on rakennusoikeus osoitettu tehokkuusluvulla, joka tulee muuttaa asemakaavamuutoksessa tehokkuusluvuksi, jotta alueen rakennusoikeus ei vähene pinta-alamuutoksista huolimatta. Tästä johtuen myös muut kaava-alueella koskevat vaikutukset tulevat tarkasteluun. Aiemmissa selvityksissä on todettu, että Fazerin alueella on kulttuurihistoriallista arvoa. Tämä on MRL:n mukaisesti tutkittu tarkemmin asemakaavoituksen yhteydessä. Alueelta on laadittu rakennushistoriallinen selvitys. Selvityksen lopputuleman perusteella Vantaan kaupunginmuseum ehdottaa Fazerin vierailu- ja kokouskeskuksen sekä makeiskonttorin sekä vierailukeskuksen ulkopuolella sijaitsevan pihapiirin suojelua.*
5. *Fazerintien itäpuolella on suuret korkeuserot suhteessa Fazerintien katutasoon. Tämä johtaa siihen, että katusuunnittelussa on huomioitava katualueen luiskat kadun reunoilla. Fazerintien itäpuolella ei ole nykytilanteessa asemakaavaa. Katusuunnitelmien hyväksyminen vaatii asemakaavan mukaisen katualueen. Katualueet kaavoitetaan kaavatyön 931400 yhteydessä,*

mutta maanomistajan kanssa voidaan luiska-alueiden maanomistusta tarkastella sopimusten kautta.

28.9.2023 päivätystä osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta nro 931400 saadut mielipiteet tiivistettyinä

Asukas:

Mielipiteen antaja on paikallisen as. Oy:n hallituksen jäsen. Asukkaat toivovat erityisesti vanhan puuston säilyttämistä Länsimäentien varrella, as. Oy:n kiinteistön ja Juoksuhaudan puistoon menevän sillan välillä. Länsimäentien yli Juoksuhaudan puistoon menevällä sillalla on erityisen vilkasta jalankulkuliikennettä. Suoraviivaista liittymää Juoksuhaudanpuistoon johtavalle sillalle ei ole. Suurin osan alueen koululaisista ja lukuisat aikuiset nousevat sillalle as. Oy:n rajan tuntumasta pensaiston ja metallikaiteiston läpi tai yli. Koululaisia kulkee lisäksi kuorma-autojen pysäköintipaikan kohdalta erityisen vilkkaan Länsimäentien yli kohdasta, jossa ei ole suojatietä. Mielipiteessä esitetään, että as. Oy:n tontin rajan tuntumaan rakennettaisiin portaat, joista pääsee nousemaan suoraan Juoksuhaudan puistoon menevälle sillalle. Toive puuston säilyttämisestä on tässäkin tapauksessa mahdollista, kun portaikon rakentamiseen ei käytetä järeitä koneita.

Kaavoittajan vastine:

Kaavassa ei ole osoitettu suojeltavia puita. Ratikan katusuunnitelmista ilmenee poistettavat ja istutettavat puut. Ratikan jatkosuunnittelua ohjaa Vantaan ratikan design manual ja tavoitteena on toteuttaa uusi katu ympäristö mahdollisimman vehreänä. Mahdolliset portaat, kalusteet yms. määritellään ratikan katu- ja puistosuunnitelmissa. Ratikan 10.3.2023 päivätyssä katusuunnitelmaehdotuksessa ei ole osoitettu kyseiselle paikalle portaita. Alueen katusuunnitelmista on mahdollista jättää mielipide, kun ne tulevat nähtäville.

Kaksi asukasta:

Westerkullan kartano alueineen on luokiteltu merkittäväksi kulttuuriympäristöksi. Ratikan kaavarungossa oli tunnistettu Länsimäen alueen maisemallisen luonteen lähes täydellinen muuttuminen siirryttäessä tiiviiltä asuinalueelta Westerkullan kartanon kulttuurimaisemaan. Tämä on osoitettu hyvin kuvaavasti kaavarungon kartalle sisällytetyllä merkinnällä ”Vahva ja tunnistettava alueen maisemallinen reuna”, jota tulee kaavamääräyksen mukaan jatkosuunnittelussa vaalia tai korostaa.

Vantaan yleiskaava 2020:ssä ja Länsimäen kaavarungossa on esitetty Porvoonväylän ja kartanoalueen väliin tehokkaan rakentamisen alueita. Asemakaavan yhteydessä tehtävät raitovaunupysäkkien sijoitusratkaisut ulottavat merkittäviä vaikutuksia niitä ympäröivään yhdyskuntarakentamiseen. OAS:n yhteydessä tulee määrittää erityisesti selvitettäväksi myös ratikan asemakaavan aiheuttaman tiiviin lisärakennuspaineen (Uudet alueet ja Länsimäen keskustan täydennysrakentaminen) konkreettiset maisemalliset vaikutukset arvokkaaseen kulttuuriympäristöön.

Kartanokeskuksen pohjoispuolelle suunniteltu tehokkaan uudisrakentamisen alue on myös luontoarvoiltaan hyvin monipuolinen ja arvokas. On arvioitava perusteellisesti sitä, missä määrin ja mille alueille mahdollista uudisrakentamista voidaan ylipäätään sijoittaa vaarantamatta luontoarvoja. Vantaan yleiskaavan 2020 valmistelun yhteydessä tehdyssä selvityksessä Vantaan ekologisista yhteyksistä on Westerkullan kartanokeskuksen ja Länsimäen asuinalueen väliin sijoitettu ekologinen käytävä no.59 Mustavuori – Myllymäki – Långmossen – Vaarala. Tätä yhteyttä ei ole nähtävillä olevan asemakaavan mukaisen ratikkalinjauksen vuoksi esitetty voimassa olevassa yleiskaavassa, Länsimäen kaavarungossa tai asemakaavaluonnoksessa. Osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan olisi silti mielestämme sisällytettävä vaikutusarviointi siitä, miten tämän ekologisen yhteyden toteuttamatta jättäminen vaikuttaa laajemmin alueen luontoarvoihin ja miten tätä menetystä voidaan suojelutoimia muualla lisäämällä tai muita ekologisista käytäviä rakentamalla ja vahvistamalla kompensoida.

Westerkullan kartano on yksi Etelä-Suomen harvoista kartanokokonaisuuksista, jota vielä ympäröivät muinaismuistot, suojeluarvoiltaan merkittävät rakennukset ja rakenteet, erityisen arvokkaat

viljelymaisemat sekä laajat luonnonsuojelu- ja Natura 2000 -alueet. Tämä erityisen arvokas kohde tulee siten ottaa ylipäättään huomioon kaikessa sitä ympäröivän alueen maankäytön suunnittelussa.

Kaavoittajan vastine:

Kaavaehdotuksen nro 931400 alue ei sijoitu Westerkullan kartanoalueen välittömään läheisyyteen. Vantaan ratikan asemakaavoissa ei osoiteta uutta rakentamista. Ratikalla itsellään ei ole huomattavia maisemallisia vaikutuksia sillä se toteutetaan pääasiassa jo rakennettuun ympäristöön.

Kaavaehdotuksessa nro 931400 viheralueiden jatkuvuus Fazerintien kummallakin puolella on huomioitu. Voimassa olevassa yleiskaavassa 2020 osoitetun ekologisen yhteyden jatkuvuus katualueen yli Slåttmossenin virkistysalueelta Lähdepuiston ja Tammasuon virkistysalueille on kaavan määräysten mukaan turvattava kasvillisuuden säilyttämisen tai istuttamisen avulla. Slåttmossenin alueelle osoitettu joukkoliikenteelle varattu alueen osa tulee kaavamääräyksen mukaan toteuttaa nurmipintaisena.

Kaksi asukasta:

Vantaan ratikan, sekä siihen liittyvän kevyenliikenteen ja ajoväylän linjaus tulee siirtää alkupe-
räistä linjausta eteläisemmälle linjaukselle, kokonaan Hopeatien eteläpuolelle, tai Fazerin tehdas-
alueen pohjoisreunaa myötäileväksi. Täten kyetään säilyttämään strategisesti tärkeät pohjaveden-
ottamot Hopeatien läheisyydessä. Eteläisempi linjaus mahdollistaa Kuussillanniityn tehokkaam-
man hyödyntämisen asuinrakentamiseen, joka puolestaan parantaa Vantaan Ratikan hyötysuh-
detta. Vantaan ratikan linjauksen yhteyteen suunniteltu ajoväylä tulee poistaa kokonaisuudessaan
Hopeatien - Kuussillanniityn osuudelta kyseisestä suunnitelmasta. Kuussillantie palvelee erinomai-
sesti ajoliikennettä. Ajoväylän poistaminen kaventaa Ratikan tarvitsemaa maa-alueella, jolloin se
vähentää kyseisen viheralueen kuormitusta. Ajoväylän poistaminen mahdollistaa myös yhden ris-
teyksen poistamisen suunnitelmista, jolloin ratikasta tulee entistäkin turvallisempi ja mahdollisesti
sujuvampi.

Kaavoittajan vastine:

*Kaavassa on osoitettu Kuussillan asuinalueen eteläpuolelle, Slåttmossenin lähivirkistysalueelle (VL)
joukkoliikenteelle varattu alueen osa (jl), jota pitkin Vantaan ratikan on suunniteltu kulkevan. Rati-
kan linjausta on hieman siirretty alkuperäisestä linjauksesta alueen pohjaveden suojelemisen
vuoksi. Linjausta ei siirretty kokonaan Hopeatien eteläpuolelle, sillä alustavissa tarkasteluissa suu-
remman siirron todettiin aiheuttavan huomattavamman louhinnan tarpeen ja pidemmät kadun
luiskaukset. Pienemmällä siirrolla raitiotien tasauksen vaatimat luiskaukset pysyvät kohtuullisem-
pina ja vaikutukset alueen ekologiseen runkoyhteyteen ovat vähäisemmät. Fazerin tehdasalueen
pohjoisreunaa mukailevalla reittivaihtoehdolla olisi ollut suurempi vaikutus alueen luontoarvoihin.*

*Kaavassa on osoitettu lähivirkistysalueelle jl-aluetta myötäilevä yleiselle jalankululle ja pyöräilylle
varattu alueen osa (pp). Kaavaehdotuksella poistetaan voimassa olevassa asemakaavassa 931400
– Hopeatie osoitettu huoltoajon merkintä (/h). Nykyistä Hopeatien ajoliikenteen katuyhteyttä ei
ole osoitettu kaavaehdotuksessa, eikä Vantaan ratikan 13.3.2024 päivätyssä katusuunnitelmaeh-
dotuksessa.*

Caruna Oy:

Kaava-alueella ei ole Caruna Oy:n sähköverkkoa.

Sipoon Energia:

Mikäli kiinteistön alueella ei tarvitse tehdä maanrakennustöitä, ei Sipoon Energialla ole huomaut-
tamista kaavahankkeeseen. Pyydämme huomioimaan tämän tarkempaa linjausta suunniteltaessa.

Kaavoittajan vastine:

Kiinteistöllä ei tarvitse tehdä maanrakennustöitä Vantaan ratikan toteutuksen vuoksi. Uudenmaan

ELY-keskus suunnittelee viereisen Porvoonväylän laajentamista osin kyseisen kiinteistön puolelle ja Porvoonväylän liikennealueen laajennus on osoitettu 14.5.2024 päivytyssä kaavaehdotuksessa.

Tukes:

Tukesilla ei ole lausuttavaa hankkeesta.

HSL:

HSL:llä ei ole lausuttavaa.

Valio:

Kaavan selostusaineistossa on mukana katualueen suunnitelmia päiväyksellä 2.3.2022, joissa Länsimäentien ja kehä III välinen katualue tulee tätä esitystä enemmän Valion kiinteistölle. Valion kiinteistöistä ei voida tehdä näiden vuoden 2022 suunnitelmien mukaisia alueluovutuksia. Luonnossuunnitelmassa on esitetty ratikkavarikon sijainti ja siihen liittyvät liikenneliittymät. Valion näkemyksen mukaan sijoittuminen ei vastaa yleiskaavaa ja lisäksi varikon vaatima pinta-ala Valion kiinteistöistä muodostuu maankäytöllisesti erittäin haastavaksi, eikä Valio luovuta varikon pengerrykselle osoitettua alaa. Aiemmin laaditut katusuunnitelmat Valion kiinteistöjen ympärillä tulee siten täsmäyttää nyt esillä olevan asemakaavarajauksen sisäpuolelle.

Kaavoittajan vastine:

Kaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelma (OAS) päivitettiin 28.9.2023 ja kaavarajausta muutettiin Länsimäentien osalta niin, että osa ratikan katusuunnitelmaluonnoksissa kaupungin omistamalle maalle osoitetuissa Länsimäentien luiska-alueista on asemakaavaehdotuksen 931200 – Vantaan ratikka: Varikko alueella. Varikon tontin rajaus on muuttunut vuonna 2022 julkaistujen Länsimäentien katusuunnitelmaluonnoksien jälkeen niin, että ratikan sisäänajo tontille tapahtuu hieaman pohjoisempaa. Muutoin 931400 kaava-alue on Länsimäentien osalta sama, kuin 15.12.2022 päivytyssä OAS:ssa sekä 2.3.2022 ja 31.3.2022 päivytyissä ratikan katusuunnitelmaluonnoksissa. Vantaan ratikan Länsimäentien pohjoispäätä koskevat katusuunnitelmaehdotukset on päivitetty 10.3.2023. Vantaan ratikan varikon sijainti on osoitettu voimassa olevassa yleiskaavassa 2020 RV-merkinnällä. Etenkin yleiskaavan ja kyseisen merkinnän yleispiirteisyys huomioiden. Varikon sijainti on voimassa olevan yleiskaavan mukainen. Vantaan ratikan varikko on osoitettu kaavaehdotuksessa nro 931200.

Fingrid:

Asemakaavassa on otettava huomioon Fingridin hanke Helsingin 400 kilovoltin kaapeliyhteys (Länsisalmi-Viikinmäki). Sen yleissuunnittelu on käynnissä. Kaapelireitti sijoittuu asemakaava-alueelle ja risteää ratikkareitin kanssa. Voimajohtoalueelle tai sen läheisyyteen sijoittuvasta rakentamisesta tulee pyytää Fingridistä erillinen risteämälausunto.

Kaavoittajan vastine:

Vantaan ratikka -hankkeessa on toimittu yhteistyössä Fingridin kanssa ja suunnittelussa on huomioitu Helsingin 400 kilovoltin kaapeliyhteiden parannushanke.

Vantaan Energia:

Maakaapeleiden ja kaukolämpöputkien sijainti tulee huomioida. Jos niitä pitää siirtää, niin siirtokustannuksien osalta toimitaan Vantaan kaupungin ja Vantaan Energia Oy:n 20.7.1993 laaditun yhteistyösopimuksen mukaisesti.

Kaavoittajan vastine:

Maanalaiset kaapelit ja putket on huomioitu kaavaehdotuksessa.

HSY:

Alueella nykyisin sijaitsevat ja sinne suunnitellut vesihuoltolinjat tulee huomioida asemamakaavan muutoksessa. Erittäin keskeistä on huomioida riittävät tilavaraukset vesihuollon putkille ja laitteille. Vesihuoltolinjat tulee pääsääntöisesti sijoittaa yleisille alueille. Mahdollisten johtokuja-aluevarausten tarve tulee selvittää ja esittää tulevassa asemakaavassa ja asemakaavan muutoksessa.

Kaavoittajan vastine:

Vantaan ratikka -hankkeessa on toimittu yhteistyössä HSY:n kanssa ja suunnittelussa on huomioitu olevat johdot sekä vesihuollon suunnitelmat.

Vantaan kaupunginmuseo:

Kuussillantie-Fazerintie linjaus on vanha yhdystie ja se on arvotettu kulttuurihistoriallisilta arvoiltaan merkittäväksi. Alueen identiteetin kannalta olisi tärkeää, että sen historiallinen tausta nousisi esiin myös muuttuvassa ympäristössä. Tielinjauksen historian esiin tuominen esimerkiksi kyltityksillä on keino, jolla alueen historiallista identiteettiä voidaan syventää. Etenkin voimalarakennuksella on todettuja rakennushistoriallisia arvoja, mutta ne eivät riitä asemakaavan suojeluperusteiksi. Koska makeiskonttorin rakennuksella on erittäin suuri historiallinen merkitys alueelle, niin kohdekäynnin perusteella voitiin todeta, että rakennuksen suojeluperusteet ovat riittävät asemakaavasuojaan muutostöiden jälkeenkin. Vierailu- ja kokouskeskus (Fazer Experience) on arkkitehtonisesti merkittävä 2010-luvun rakennus, joka on palkittu niin teknisten ratkaisujensa kuin arkkitehtuurinsa ansiosta. Näin ollen se ansaitsisi tulla suojelluksi, vaikka onkin iältään vielä nuori. Museo esittää asemakaavassa suojeltavaksi Fazerin Vierailu- ja kokouskeskusta ja Makeiskonttoria piha-alueineen. Kaavatyön aikana tulee määritellä suojeltaville rakennuksille ja pihapiirille yksilöidyt suojelumääräykset, joilla voidaan taata todettujen arvojen säilyminen tulevaisuuteen. Makeiskonttorin ja vierailukeskuksen kohdalla myös merkittävimmät sisätilat tulee suojella.

Kaavoittajan vastine:

Fazerintielle ei osoiteta kaavaehdotuksessa suojelumerkintää, mutta tien historiallinen arvo tuodaan esille kaavaselostuksessa. Vantaan ratikan Design manualissa on nostettu ratikan jatko suunnittelun ohjeeksi mm. alueellisten historiallisten arvojen esiin tuominen. Tien arvoa voidaan tuoda esille esimerkiksi taiteen keinoin. Kaavaehdotuksessa on osoitettu alla olevat suojelumerkinnot sekä määrätty niihin liittyen seuraavaa:

Suojeltava rakennus (sr):

"Historiallisesti, rakennushistoriallisesti ja aluekokonaisuuden kannalta merkittävä rakennus, jota ei saa purkaa." "sr/1: määräys koskee Makeiskonttorin osaa rakennuksesta. Rakennuksen julkisivuihin kohdistuvissa korjaus- ja muutostöissä on huomioitava rakennuksen alkuperäinen arkkitehtuuri sekä 2016 vuoden muutostöiden jälkeinen tilanne. Korjaus- ja muutostyöt on suunniteltava siten, että historiallisesti kerroksisen rakennuksen ominaisluonne ja rakennuksessa todetut arvot eivät korjaustöissä vaarannu. Rakennuksen sisätiloista suojellaan alkuperäinen pääporraskäytävä ja siihen liittyvä ensimmäisen kerroksen aulatila." "Rakennuksessa ei saa tehdä sellaisia korjaus- ja muutos- tai lisärakentamistöitä, jotka vaarantavat edellä mainittujen arvojen säilymistä. Korjaus-, muutos-, ja lisärakentamistoimenpiteille on hankittava paikallisen museoviranomaisen lausunto." "sr/2: Määräys koskee Fazerilan vierailu- ja kokouskeskuksen kokonaisuutta. Rakennuksesta suojellaan julkisivut ja katot. Rakennuksen ulkotiloista sisään jatkuvat kattomateriaalit suojellaan. Sisätiloissa suojellaan kantavien teräspilarirakenteiden muodostamat kaarevalinjaisten huonetilojen massoittelu (Visitor centerin puolella 5 kokonaisuutta: viherhuone, kahvila/keittiö, monitoimitila, henkilökunta-/varastotila sekä info- ja wc- tila. Meeting centerin puolella 2 kokonaisuutta: showroom ja kabinet)." "Rakennuksessa ei saa tehdä sellaisia korjaus- ja muutos- tai lisärakentamistöitä, jotka vaarantavat edellä mainittujen arvojen säilymistä. Korjaus-, muutos-, ja lisärakentamistoimenpiteille on hankittava paikallisen museoviranomaisen lausunto."

Suojeltava pihapiiri (sp):

"Historiallisesti, rakennushistoriallisesti ja aluekokonaisuuden kannalta merkittävä alueen osa, jota ei saa purkaa." "Pihaa tulee hoitaa alkuperäisen pihasuunnitelman luonteen mukaisesti. Pihaan kohdistuvista muutostöistä tulee kuulla paikallista museoviranomaista."

Asemakaavaehdotuksen nähtävilläolo 19.6.-19.8.2024 ja lausuntojen pyytäminen

Kaupunginhallitus 3.6.2024 päätti asettaa asemakaava- ja asemakaavamuutosehdotuksen nähtäville MRA 27 §:n mukaisesti. Asemakaavoitus valtuutettiin pyytämään tarvittavat lausunnot.

Asemakaavaehdotus on ollut nähtävillä 19.6.-19.8.2024 välisenä aikana. Lausuntoja pyydettiin 23 kappaletta ja niitä saatiin 13 kappaletta. Muistutuksia saatiin 2 kappaletta.

Lausuntojen antamisen jälkeen kaavaehdotuksesta nro 931400, Vantaan ratikka: Eteläinen Vaarala ja pohjoinen Länsimäki, irrotettiin Länsimäentietä koskeva osuus omaksi kaavahankkeekseen nro 911200, Vantaan ratikka: Länsimäentie. Lausuntoihin on vastattu myös kyseisen kaavatyön yhteydessä (911200 Lausunnot ja vastineet 11.3.2025).

Lausunnot ja vastineet tiivistettyinä:

Telia:

Kaapeleiden siirto ja suojaus on huomioitava mahdollisten maanrakennustöiden yhteydessä, ja Teliaan on oltava yhteydessä hyvissä ajoin. Kaapelien katkaisua ja siirtoa pitäisi pyrkiä välttämään. Ennen töiden aloittamista pitää olla siirron maksaja selvillä. Korvaava siirtoreitti pitää olla valmiina ennen siirtojen suorittamista ja vanha reitti pitää olla toimintakuntoinen uuden reitin valmistumiseen asti. Osallistutaan hankkeen johtosiirtosuunnitteluun. Siirto ja suojauskustannukset kuuluvat lähtökohtaisesti tilaajan maksettaviksi, ellei toisin ole sovittu.

Vastine:

Tietoliikennekaapeleiden siirtotarpeet on suunniteltu Vantaan ratikka -hankkeen katusuunnittelun yhteydessä. Hankkeen mukaan siirtotarpeista on keskusteltu Telian kanssa ja hankkeen allianssi ilmoittaa, kun on tiedossa, milloin siirtoihin ryhdytään. Ei toimenpiteitä.

Tukes:

Ei lausuttavaa asiassa.

Vastine:

Ei toimenpiteitä.

Elisa Oyj

Alueella on runsaasti Elisan yhteiskunnalle tärkeitä tietoliikennekaapeleita. Mikäli tietoliikennera-kenteita kuitenkin joudutaan siirtämään, pitää siirron tarvitsijan olla hyvissä ajoin (väh. 12kk ennen tarvetta) yhteydessä Elisaan ja tilata ao. siirto. Siirtotyöt ovat hitaita ja kalliita.

Vastine:

Tietoliikennekaapeleiden siirtotarpeet on suunniteltu Vantaan ratikka -hankkeen katusuunnittelun yhteydessä. Hankkeen mukaan siirtotarpeista on keskusteltu Elisan kanssa ja hankkeen allianssi ilmoittaa, kun on tiedossa, milloin siirtoihin ryhdytään. Ei toimenpiteitä.

Eltel Networks Oy

Katu- ja muutосkaavojen suunnitelmat on hyvä saada nähtäväksi ajoissa uusien putkitustarpeiden ja olevien verkkojen siirtotarpeiden suunnittelua varten. Kaapeleiden siirto ja suojaus on huomioitava mahdollisten maanrakennustöiden yhteydessä, ja DNA:han on oltava yhteydessä hyvissä ajoin. Kaapelien katkaisua ja siirtoa pitäisi pyrkiä välttämään. Korvaava siirtoreitti pitää olla valmiina ennen siirtojen suorittamista ja vanha reitti pitää olla toimintakuntoinen uuden reitin valmistumiseen asti. Ennen töiden aloittamista pitää olla siirron maksaja selvillä. Siirto ja suojauskustannukset kuuluvat lähtökohtaisesti tilaajan maksettaviksi, ellei toisin ole sovittu.

Vastine:

Tietoliikennekaapeleiden siirtotarpeet on suunniteltu Vantaan ratikka -hankkeen katusuunnittelun yhteydessä. Hankkeen mukaan siirtotarpeista on keskusteltu DNA:n kanssa ja hankkeen allianssi ilmoittaa, kun on tiedossa, milloin siirtoihin ryhdytään. Ei toimenpiteitä.

Vantaan Energia

Mikäli maakaapeleita tai kaukolämpöputkia pitää siirtää, niin siirtokustannuksien osalta toimitaan Vantaan kaupungin ja Vantaan Energia Oy:n yhteistyösopimuksen mukaisesti.

Vastine:

Maakaapelit ja kaukolämpöputket on huomioitu asemakaavaehdotuksessa ja Vantaan ratikka -hankkeen katusuunnittelussa. Ei toimenpiteitä.

Suomen luonnonsuojeluliitto

Ekologinen yhteys Slättmossen – Vaarala – Ojanko – Sipoonkorven kansallispuisto, on huomioitu suunnitelmassa hyvin ja yhdistyksemme toivoo, että se toteutuu esitetyn mukaisena. Ekologinen yhteys Mustavuori (Natura 2000) – Myllymäki (LUO) – Långmossen – Vaarala, on sen sijaan sivuutettu suunnitelmassa. Ekologinen yhteys on tällä hetkellä heikko Porvoon moottorien kohdalla. Kaavasuunnitelmaan liittyen tulisi selvittää mahdollisuudet kehittää kyseistä yhteyttä esimerkiksi rakentamalla eläinallikku tai vihersilta Porvoon moottoritielle. Vihersiltarakenne soveltuisi laajemmalle joukolle eläinryhmiä kuin alikulku.

Vastine:

Asemakaava ja asemakaavan muutosehdotus nro 931400, Vantaan ratikka: Eteläinen Vaarala ja pohjoinen Länsimäki, on ollut nähtävillä laajempaa kaavamuutosalueena 19.6.–19.8.2024, jolloin se on käsittänyt myös Länsimäentien ja Porvoon Väylän ylittävän osuuden. Länsimäentien osuus irrotettiin omaksi kaava-alueeksi nro 911200, Vantaan ratikka: Länsimäentie, kaavaehdotuksen 931400 lausuntojen pyytämisen jälkeen. SLL:n lausuntoon on vastattu myös kaavaehdotuksen nro 911200 yhteydessä (24.3.2025 kh). Länsimäentie ja sen Porvoonväylän ylittävä osuus eivät enää ole osa kaavamuutosaluetta nro 931400.

Eläinten liikkumista väylien yli ja ali voidaan helpottaa erilaisilla kulkurakenteilla. Vihersiltojen rakentaminen on kallista, joten niiden sijoittaminen on suunniteltava huolellisesti. Uusien vihersiltojen rakentamisessa on kannattavinta priorisoida ekologisten yhteyksien maakunnallisia viheryhteyksiä. (Huttunen, J. 2023: Vantaan ekologiset verkostot)

Vantaan ekologisten yhteyksien selvityksen mukaan metsäisen ekologisen yhteyden päälinja ei nykyisellään jatku Långmossenista pohjoiseen Porvoonväylän yli Vaaralaan (Ojala, A. 2018 s. 29).

Alueen paikallinen ekologinen yhteys on katkonainen, eikä jatku Porvoonväylän yli (Huttunen, J. 2023 s. 30), eikä yhteyttä ole esitetty Vantaan yleiskaavassa 2020 tai alueella voimassa olevissa maakuntakaavoissa (Uusimaa-kaava 2050 ja Uudenmaan 2. vaihemaakuntakaava). Yleiskaavassa on sen sijaan esitetty virkistysalueyhteys, joka voidaan toteuttaa ekologista runkoyhteyttä kaapeampana, mutta joka voi silti palvella joidenkin lajien liikkumista.

Vantaan ratikan kaavarungossa (ei lainvoimainen suunnitelma, kh 19.6.2023) Långmossenista Porvoonväylän yli Vaaralaan johtava yhteys on osoitettu paikallisena metsäisenä tai puustoisena ekologisena yhteytenä sekä viherketjuna. Kaavarungon mukaan epäjatkuvuuskohdissa, kuten liikenneväylien kohdalla, ekologisen yhteyden jatkuminen pyritään kohentamaan siten, että eliöillä on mahdollisuus liikkua tai levitä verkostoa pitkin.

Vantaan ratikan asemakaavoilla laaditaan ennen kaikkea ratikan vaatimat muutokset.

Alueella on vireillä myös asemakaava ja asemakaavan muutos nro 931700 Fazerila-Santamalmi, jonka yhteydessä tarkastellaan alueen muuta maankäytön kehitystä.

Ei toimenpiteitä.

Sipoon Energia

Sipoon Energialla ei ole lausuttavaa ratikan linjauksesta ja sen vaikutuksista kiinteistöön, mikäli kiinteistön alueella ei tehdä maanmuokkaustöitä (kiinteistöllä tehdyissä tutkimuksissa on havaittu vähäisiä määriä pilaantunutta maata etelälaidalla).

Vastine:

Kaavakartalle ET-korttelille nro 93201 on lisätty kaavamääräys, jonka mukaan maaperän pilaantuneisuus on selvitettävä ja pilaantunut maaperä tarvittaessa kunnostettava ennen rakentamistoimenpiteisiin ryhtymistä. Tieto pilaantuneesta maaperästä on lisätty kaavaselostuksen lähtötietojen luvun 2.1.3 sekä vaikutuksia koskevan luvun 4.4.1 pilaantuneita maa-alueita koskeviin kohtiin.

Uudenmaan ELY-keskus

Pohjavesialue

Pohjavesialueen rajausta tulee tehdä pohjavesialueen ulkorajan mukaisesti ja pohjaveden suojelua koskevien kaavamääräysten tulee koskea koko pohjavesialuetta.

Kaavakartalle on tarpeen merkitä vedenottamoiden lähi- ja kaukosuojavyöhykkeet. Kaavamääräyksiin tulee näiltä osin lisätä viittaus suoja-alueita koskeviin Länsi-Suomen ympäristölupaviraston 7.7.2000 (nro 53/2000/1) sekä Vaasan hallinto-oikeuden 4.5.2001 (nro 01/0064/2) antamiin päätöksiin ja niissä esitettyihin määräyksiin.

Lähisuojavyöhykkeellä on kiellettyä esim. rakentaa uusia yleisiä liikenneväyliä. Määräys saattaa edellyttää raitiotien rakentamisessa hakemaan poikkeamista suoja-alueääräyksistä.

Pohjavesialuetta koskien olisi hyvä lisätä määräys: *"Alueella rakentamista ja muuta maankäyttöä saattavat rajoittaa ympäristönsuojelulain pohjaveden pilaamiskielto sekä vesilain säädökset hankkeiden luvanvaraisuudesta."* Lisäksi esitetään lisättäväksi määräykset: *"Alueella on kielletty pohjaveden kannalta haitallisten kemikaalien ja jätteiden laitos tai ammattimainen käsittely ja varastointi"* ja *"Pohjavesialueella ei saa rakentaa energiakaivoja"*.

Pohjaveden imeyttämistä koskeva määräys tulisi muuttaa muotoon "Puhtaat kattovedet tulee imeyttää maaperään..."

Ajoväylät, pysäköintialueet, ajoneuvojen huoltopihat sekä jäteastioiden sijoituspaikat tulisi velvoittaa päälylystämään öljyä läpäisemättömällä pintamateriaalilla tai pohjavesisuojaus sisälvävällä rakenteella. Näiden alueiden valumavedet tulee johtaa öljynerotuskaivojen, biosuodattimien tai muiden vastaavien rakenteiden kautta hulevesiviemäriin ja edelleen pohjavesialueen ulkopuolelle. Määräyksestä "Rakentaminen tulee toteuttaa siten, että sillä ei muuteta haitallisesti pohjaveden pinnan tasoa" tulisi poistaa sana "haitallisesti".

Katu- ja liikennealueita koskien tulee lisätä määräys: Katu- /liikennealueet tulee suunnitella siten, että liikenteen mahdolliset haitat pohjaveden laadulle voidaan minimoida. Ennen katu- ja liikennealueiden rakentamista tulee luotettavasti selvittää pohjaveden pinnankorkeus alueella. Mikäli rakentaminen ulottuu kahta metriä lähemmäs pohjaveden pintaa, tulee ennen rakentamista laatia pohjaveden hallintasuunnitelma ja siihen liittyvä pohjaveden tarkkailuohjelma.

PIMA

Kaavaselostuksessa mainittu PIMA-riskien selvitys ei ole mukana kaava-aineistossa, eikä se ole saatavilla kaupungin verkkosivuilla. Pilaantuneiden maiden tilanne tulee esittää yksiselitteisesti kaavaselostuksessa. Selostuksesta ei käy ilmi, missä viitattu lämpökeskus ja kaksi purettua öljysäiliötä sijaitsevat. Aineistosta ei myöskään käy ilmi, onko kaavakartassa esitetty laajahko pima-merkintä tarpeellinen.

Viheryhteystarve

Luontoarvot on huomioitu asianmukaisesti. Ekologinen yhteys sijoittuu hyvin VL-alueelle. ELY-keskus katsoo, että viheryhteystarvetta voisi vielä korostaa määräyksessä.

Melu

On syytä harkita, että ratikkakäytävä esitettäisiin virkistysalueiden melutason ohjearvot täyttämättömiltä osin pääkäyttötarkoituksella EV. Meluntorjunta tulee ratkaista raitiotievarauksen yhteydessä ja huomioida alueen kaavamääräyksissä, eikä siirtää meluntorjunnan toteuttamista A-alueelle. ELY-keskus viittaa Raide-Jokerin käyttöönnoton jälkeen ilmenneisiin meluongelmiin ja suosittelee, että Vantaan pikaratikkaan liittyvissä kaavoissa pyritään ennakoimaan mahdolliset meluhäiriöt mahdollisimman hyvin. Pikaratikan aiheuttamassa melussa korostuvat lyhytaikaiset voimakkaan melun jaksot, jotka eroavat tyypillisestä autoliikenteen aiheuttamasta katumelusta. Raitiolinjan rakentaminen ei saa johtaa tilanteeseen, jossa asuinrakennuksella ei ole enää ohjearvojen mukaista riittävää piha-aluetta.

Asuminen

ELY-keskus suhtautuu lähtökohtaisesti kielteisesti asumisen mahdollistamiseen teollisuusalueilla. Jos tavoitteena on pysyttää jo olemassa olevaa asumista, asiasta tulisi antaa tarkempi määräys.

Vastine:

Pohjavesialue

Pohjavesialueen raja on korjattu ja kaavakarttaan on eroteltu Länsi-Suomen ympäristölupaviraston päätöksen nro 53/2000/1 mukaiset vedenottamoiden lähi- ja kaukosuojavyöhykkeet (pv/1 ja pv/2). Kaavamääräyksiin on lisätty määräys, joka viittaa päätöksiin nro:t 53/2000/1 ja 01/0064/2 sekä niissä annettuihin määräyksiin.

Lupa- ja valvontavirastossa on vireillä hakemus koskien Vantaan raitiotien, Fazerintien, Tilustien ja liittyvien kevyenliikenteenväylien sekä vesihuoltolinjojen rakentamista Fazerilan pohjavesialueelle sekä Fazerin vedenottamoiden suoja-alueelle.

Kaikki pohjaveden suojelua koskevat kaavamääräykset on muutettu koskemaan koko pohjavesialuetta. Kaavaehdotuksen pohjaveden suojelua koskevia kaavamääräyksiä on osin päivitetty lausunnon ehdotusten mukaisesti.

Kaavaan ei ole tarpeen lisätä viittauksia ympäristösuojelulakiin tai vesilain säädöksiin.

PIMA

Kaavaselvityksen pilaantuneita maa-alueita koskevaa tekstiä (luku 2.1.3) on tarkennettu viimeisimmistä tutkimuksista saaduilla tiedoilla ja kaavakartan teollisuus- ja varastorakennusten korttelialueen pima-alueen rajausta on tarkistettu selvityksien perusteella.

Viheryhteystarve

Luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeää aluetta koskevaa puuston säilyttämisen ja uudistamisen kaavamääräystä tarkennettiin niin, että ekologisen yhteyden tulee säilyä puustoisena lisäksi kerroksellisena.

Melu

Rivieranraitio ja sen vierialueet on muutettu käyttötarkoitukseltaan suojaviheralueeksi (EV) niiltä osin, kun meluselvityksen mukainen arvioitu raideliikennemelu ylittää päiväajan ohjearvon 55 dB. Meluselvityksen mukaan asuinrakennusten korttelialueella (A) raitiotien vaikutus kohdistuu ennen kaikkea asuinrakennuksen eteläjulkisivulle, jossa päiväajan keskiäänitasot ylittävät arvion mukaan 55 dB. Muiden julkisivujen osalta raitiotien vaikutus on arvion mukaan vähäisempi. Rakennukseen kohdistuvan liikenteen yhteismelun keskiäänitaso on arvioitu jäävän alle 60 dB:iin. A-korttelista on annettu määräys, jonka mukaan asuin- ja työhuoneiden ulkokuoren ääneneristävyyden on oltava vähintään 30 dB tieliikennemelua vastaan. Tämä toteutuu rakennuksissa usein jo tavanomaisilla seinärakenteilla. Laaditun meluselvityksen mukaan melun ohjearvot täyttyvät näillä toimenpiteillä kaava-alueella.

A-korttelissa on määrätty, että tontilla on rakennusosin huolehdittava siitä, ettei tie- tai raideliikennemelun keskiäänitaso L_{Aeq} ylitä oleskeluun tarkoitetuilla piha-alueilla 55 dB päivällä eikä 50 dB yöllä. Myös Kuussillantien melu nostaa Kuussillantien varren asuinalueiden pihojen melutasoja, mutta ohjearvot täyttyvät suurella osin asumisen aluetta ja oleskeluun tarkoitettut alueet voidaan tontilla sijoittaa myös siten, ettei rakennusosin tarvitse huolehtia melusuojauksesta. Ratikasta ei aiheudu kaava-alueella melusuojaustarvetta.

Meluun liittyvät kaavamääräykset ovat riittävät, eikä korjauksia asemakaavaehdotukseen ole liikennemelun suhteen tarpeen tehdä.

Vantaan ratikka -hanke on tietoinen Raide-Jokerissa ilmenneistä meluongelmista ja hankkeessa pyritään ottamaan riskit, kuten vaihde- ja kaarrekiiskunta, sekä ratkaisut ongelmiin huomioon hankkeen suunnittelussa.

Asuminen

Vantaan ratikan asemakaavoissa laaditaan ennen kaikkea ratikan vaatimat muutokset. Voimassa olevassa asemakaavassa nro 930600 (YM 5.9.1984) on määrätty, että teollisuus- ja/tai

varastorakennusten korttelialueelle (T-2) saa rakentaa kiinteistön hoidon kannalta välttämättömiä asuntoja, jonka vuoksi määräys on tosinnettu vireillä olevaan kaavaehdotukseen.

Gasgrid

Alueelle suunniteltu raitiotie sekä muut alueen muuttuvat maankäytön tarpeet edellyttävät maakaasun siirtoputken ja siihen liittyvien laitteiden siirtämistä. Vantaan kaupunki sopii maakaasuputken siirtoon liittyvistä Porvoonväylän asioista ym. maankäyttöasioista suoraan Uudenmaan ELY-keskuksen kanssa. Lausunnon vastaanottaja on velvollinen toimittamaan/tiedottamaan lausunnon liitteineen asianosaisten käyttöön.

Vastine:

Asemakaava ja asemakaavan muutosehdotus nro 931400, Vantaan ratikka: Eteläinen Vaarala ja pohjoinen Länsimäki, on ollut nähtävillä laajempaan kaavamuuotosalueena 19.6.–19.8.2024, jolloin se on käsittänyt myös Länsimäentien osuuden välillä Rajakentäntie-Kehä III. Länsimäentien osuus irrotettiin omaksi kaava-alueeksi nro 911200, Vantaan ratikka: Länsimäentie, kaavaehdotuksen 931400 lausuntojen pyytämisen jälkeen. Lausuntoon on vastattu myös kaavaehdotuksen nro 911200 yhteydessä (24.3.2025 kh). Länsimäentie ja sen Porvoonväylän ylittävä osuus eivät ole enää osa kaavaehdotuksen nro 931400 aluetta. Lausunto liitteineen on lisätty aluetta koskevan katusuunnittelun lähtötietoihin hankkeen allianssin käyttöön. Ei tarkistuksia.

HSL

Katusuunnitelmassa 58624-2 Fazerintien ja Länsimäentien risteykseen on kaavoitettu uusi pysäkki lännen suuntaan ajettaessa. Länsimäentiellä on jo olemassa oleva pysäkki n. 200 metrin päässä uudesta pysäkistä. HSL ei tunnista, mitä linjaa uusi pysäkki palvelisi ja siitä johtuen vielä miettimään onko sen tilavaraus tarpeellinen. Aikataulunäyttöjen sijoittamisessa tulisi varautua siihen, että reaaliaikaiset saapumisajat pysäkillä olisi nähtävissä sekä pysäkkikatoksen sisältä että ulkoa. HSL on toimittanut kommentteja alueen katusuunnitelmiin erillisellä viestillä. Olemme mielellämme mukana jatkosuunnittelussa, kuten tähänkin asti olemme olleet.

Vastine:

Pysäkkien sijainnit ja aikataulunäyttöjen sijoittamiset suunnitellaan Vantaan ratikka -hankkeen katusuunnittelun yhteydessä. Uuden pysäkin osalta Fazerintien katusuunnitelmassa (välillä Fazerila-Valio) varaudutaan maankäytön kehittymiseen ja mahdollisiin tulevaisuuden tarpeisiin. Ei toimenpiteitä.

Vantaan kaupunginmuseo

Kaavaehdotuksen suojelumerkintöihin (sr/1, sr/2 ja sp) liittyvät kaavamääräykset ovat kaupunginmuseon kaavoittajalle laatimien ehdotettujen kaavamääräysten mukaiset. Fazerilan aluetta ja sillä olevia rakennusperintökohteita on kuvattu selostuksen sivulla 18. Teksti on osittain vanhentunut ja se tulee päivittää uudemmalla rakennushistoriaselvityksistä saaduilla tiedoilla. Tekstiin tulisi lisätä myös Fazerin vierailukeskus, joka on todettu merkittäväksi rakennusperintökohteeksi kaavaprosessin aikana.

Vastine:

Kaavaselostuksen lähtötietojen luvun 2.1.3 rakennettua kulttuuriympäristöä koskeva teksti on päivitetty uusimpien rakennushistoriaselvityksien mukaiseksi.

Fingrid

Asemakaava-alueelle sijoittuu Fingridin rakentamisvaiheessa oleva Helsingin 400 kilovoltin kaapelilyhteys ja se risteää ratikkareitin kanssa. Asemakaavassa voisi ottaa huomioon myös Gasgridin kaasuputken johtokäytävän. Kaavaselostuksessa olisi hyvä taustoittaa edellä mainittua kokonaisuutta jonkin verran. Myös suunnitelmien tarkentuessa vuoropuhelun ja teknisen yhteensovituksen on hyvä tarpeen mukaan jatkua. Uusiin suunnitelmiin tai aiemmin käsiteltyjen suunnitelmien muutoksiin tai tarkennuksiin tulee pyytää Fingridistä myös erillinen risteämäläusunto, mikäli suunnitelma vaikuttaa Fingridin voimajohtoihin tai sähköasemaan.

Vastine:

Asemakaava ja asemakaavan muutosehdotus nro 931400, Vantaan ratikka: Eteläinen Vaarala ja pohjoinen Länsimäki, on ollut nähtävillä laajempuna kaavamuutosalueena 19.6.–19.8.2024, jolloin se on käsittänyt myös Länsimäentien osuuden välillä Rajakentäntie-Kehä III. Länsimäentien osuus irrotettiin omaksi kaava-alueekseen nro 911200, Vantaan ratikka: Länsimäentie, kaavaehdotuksen 931400 lausuntojen pyytämisen jälkeen. Lausuntoon on vastattu myös kaavaehdotuksen nro 911200 yhteydessä (24.3.2025 kh). Länsimäentien osuus, jota lausunto koskee, ei ole enää osa kaavaehdotuksen nro 931400 aluetta. Johtoaluevaraukset on huomioitu kaavassa nro 911200. Vantaan ratikka -hankkeen mukaan hankkeen allianssi jatkaa suunnitelmien yhteensovittamista Fingridin kanssa ja pyytää tarvittaessa risteämälausunnon. Ei tarkistuksia.

HSY

Raitiotielinjauksen ja katuverkoston muutosten takia on siirrettävä vesihuoltoverkostoa. Lisäksi ratikkahankkeen yhteydessä saneerataan Länsimäentiellä päävesijohto ja paineenkorottamo sekä rakennetaan uusi jakeluvesijohto. Uusien, saneerattavien ja siirrettävien vesihuoltolinjojen pituudet, jakaumat sekä kustannusarviot esitetään tarkemmin ratikan suunnittelun yhteydessä laadittavissa vesihuollon suunnitelmissa. Kaavamuutosalueen tonttien hulevedet hallitaan määrällisesti ja laadullisesti Vantaan hulevesien toimintamallin mukaisesti. Fazerintien ja Länsimäentien risteyksessä, aivan lähellä tontin 92-410-4-25 rajaa sijaitsee yleinen jätevesiviemäri ja yleinen vesijohto. On tarkistettava tarvitaanko tontille 92-410-4-25 johtokujamerkintä tai vastaavan sisältöinen kaavamääräys.

Vastine:

Asemakaava ja asemakaavan muutosehdotus nro 931400, Vantaan ratikka: Eteläinen Vaarala ja pohjoinen Länsimäki, on ollut nähtävillä laajempuna kaavamuutosalueena 19.6.–19.8.2024, jolloin se on käsittänyt myös Länsimäentien osuuden välillä Rajakentäntie-Kehä III. Länsimäentien osuus irrotettiin omaksi kaava-alueekseen nro 911200, Vantaan ratikka: Länsimäentie, kaavaehdotuksen 931400 lausuntojen pyytämisen jälkeen. Lausuntoon on vastattu myös kaavaehdotuksen nro 911200 yhteydessä (24.3.2025 kh). Länsimäentien osuus ei ole enää osa kaavaehdotuksen nro 931400 aluetta. Kyseinen johtoaluevaraus Fazerintie-Länsimäentie-risteyksen kaakkoisreunassa on osoitettu asemakaavassa nro 911200. Ei toimenpiteitä.

Muistutukset ja vastineet tiivistettyinä:

Alueen asukas

Vantaan ratikan suunnitteluosasto on aikaisemmissa esityksissään liittänyt kiinteistön 410-13-51 kortteliin 93153 (Asuinrakennusten korttelialue, A). Tässä uudessa esityksessä tähän on tehty perusteeton muutos.

Ratikan ja korttelin 93153 välinen viheralue on liian leveä. Kaventamalla tuota viheraluetta mahdollistetaan ko. korttelin järkevämpi suunnittelu asuinalueeksi. Etenkin tuo ”luonnoton” patti tulee poistaa ja liittää se alue osaksi korttelia 93153, kuten se nykyisinkin on jo ko. kiinteistön omaisuutta. Tämä pieni siirto linjauksessa ei vaikuta merkittävästi ratikan suunnitteluun mutta tuo satoja rakennus m2 kyseiseen kortteliin.

Kaventamalla Rivieranraitien linjausta, voidaan jättää enemmän tilaa linjauksen eteläpuolelle (viheralue), sekä pohjoispuolelle (Kortteli 93153). Alueen auto- ja kevytliikenne kulkee jo nykyisin Kuussillantietä pitkin. Suunniteltu kevyenliikenteenväylä ja sen viemä maa-ala on mitoitukseltaan ylileveä. Kaventamalla Ratikan ”jalanjälki” saadaan kapeammaksi. Kevyenliikenteen väylä tulee joko poistaa, tai tehdä kapeampi ”suojaalue” ja kaide kevyenliikenteen ja ratikan väliin.

Koko Ratikan linjausta tulee siirtää kokonaisuudessaan vielä muutama metri (5-10) etelämmäksi. Siirtäminen ja lyhyt kalliioleikkausmatka eivät vaikuta linjauksen eteläpuolella olevaan viheralueeseen eikä eläimien / eliöiden kulkuun alueella. Kallion louhinta on kuitenkin nykyteknologialla varsin edullista ja siitä saatu murske voidaan hyödyntää Rivieranraitien loppupään

maanrakennuksessa. HUOM: Nykyinen linjaus edellyttää mm sauna- ja pesurakennusten purkua, siinä asuvalta 80v Vantaalaiselta rouvalta.

Vastine:

Kiinteistöllä nro 92-410-13-51 on voimassa Hopeatien asemakaava nro 931500 (kv 27.3.2023), jossa kiinteistö on osoitettu osaksi asuinrakennusten korttelia nro 93153. Kiinteistö ei ole osa asemakaavan muutosehdotusta nro 931400, eikä kiinteistön asemakaava siten muutu kaavamuutoksen 931400 myötä.

Asemakaavatyön tavoitteena on turvata maakunnallisesti ja paikallisesti tärkeän ekologisen yhteyden jatkuvuus. Rivieranraitio on sovitettu alueelle niin, että Slåttmossenin ekologiselle yhteydelle jäisi edelleen mahdollisimman paljon tilaa. Ratalinjauksen siirto heikentäisi ekologista yhteyttä kaventamalla entisestään yhteyden Fazerintien viereistä aluetta.

Rivieranraitioilla tilavarauksia ja maan tasauksesta koituvia luiskauksia on tarkasteltu korttelin nro 93153 puoleisella reunalla uudelleen niin, että luiskaukset veisivät mahdollisimman vähän tilaa ja kaavaehdotuksessa kyseiselle korttelille osoitettua asuinrakennusten korttelialuetta (A) on laajennettu päivitetystä kaavaehdotuksessa.

Kevyenliikenteen tilatarpeiden mitoitus perustuu mm. kunnossapitokaluston mitoitukseen ja lumitiloihin. Asemakaavaehdotus perustuu katusuunnitelmaluonnokseen, jossa esitetty kevyenliikenteenväylä on kaupunkitilaohjeen mitoituksen mukainen.

Fazerintien varren maankäytön kehittyessä yleiskaavan mukaisesti, on perusteltua toteuttaa aluetta palveleva kevyenliikenteen yhteys Slåttmossenin virkistysalueelle sekä Vaaralanlammille.

Kaide kevyenliikenteen ja raiteiden välillä lisäisi ekologisella runkoyhteydellä joidenkin lajien liikkumiselle estevaikutusta.

Ratalinjauksen siirto heikentäisi Slåttmossenin ekologista runkoyhteyttä kaventamalla sitä entisestään. Päivitetystä katusuunnitelmaluonnoksessa ja kaavaehdotuksessa Rivieranraitien reitin linjaukseen, tilavarauksiin ja maan tasauksesta koituvien luiskien mitoituksiin on tehty joitakin tarkistuksia, eikä nykyisten suunnitelmien mukainen ratkaisu edellytä sauna- ja pesurakennuksen purkamista.

Oy Karl Fazer Ab

Kaavamääräykset:

Uudessa asemakaavaehdotuksessa T tonttien 7/8 väliin on merkitty sitova tonttijako. Kyse on kuitenkin näiden osalta yhtenäisestä tehdasalueesta. Jatkossakin tulee varmistaa, että tehdasalueen kehittäminen, myös mahdollisen tonttijaon yli, on mahdollista. Sitova tonttijako ei mielestämme tuo tätä tarvetta tai rakennusoikeuden tarkka kohdistaminen.

Kerrosluku T-alueella on rajoitettu III, mitä tämä käytännössä halleissa tarkoittaa esim. metrimääränä, vai onko korkeudelle mitään muuta rajoitetta kuin kerrosmäärä?

Kaavaselostus:

Sivu 22: "Kiinteistöllä 92-93-201-5 toimii Fazerin makeistehdas ja konsernitoimintoja ~~leipomo~~. -- Kiinteistöllä on maankäyttörajoite. (tällä kiinteistöllä toimii Fazer Makeiset)"

Sivu 18: "-- Rakennuksen kolmesta tehdassiivestä yksi palvelee irtomakeisten, yksi suklaan valmistusta ja yksi toimii keksitehtaana, ~~joka on myyty ulkomaille (LU).~~" (Keksi on Fazerin omistuksessa) Selostuksessa on mainittuna muutokset verrattuna vanhaan kaavaan. Kohdassa ei mainita uutta (sitovaa)tonttijakoa. Viittamme tässä lausuntomme kohtaan a.

Vastine:

Kaavamääräykset:

Voimassa olevassa asemakaavassa nro 930600 (YM 5.9.1984) ei ole esitetty teollisuus- ja varastorakennusten korttelialueelle (T) tonttijakoa. Alueelle on kuitenkin laadittu sitova tonttijako ja alue on lohkottu tonteiksi kaavan nro 930600 voimaantulon jälkeen. Jos asemakaavamuutoksessa nro 931400 ei osoitettaisi tonttijakoa, luotaisiin tilanne, jossa alueella ei olisi sitovaa tonttijakoa lainkaan voimassa. Sitovaa tonttijakoa voi tarvittaessa muuttaa kaavamuutoksen voimaantulon jälkeen kaavamääräyksiä sen mahdollistaessa. Kaavamuutoksessa on määrätty, että asemakaavan

alueella oleviin kortteleihin on laadittava erillinen tonttijako, ellei kaavamerkinnöin ole toisin osoitettu.

Asemakaavassa osoitettu kerrosluku ei määritä teollisuus-, varasto-, liike- tai toimistorakennuksien kerroskorkeuksia. Kaavamuutoksessa nro 931400 T-korttelialueelle ei ole määritelty rakennuksien enimmäiskorkeuksia tai kerroskorkeuksia.

Kaavaselostus:

Kaavaselostuksen luvun 2.1.3 pilaantuneita maa-alueita sekä rakennettua kulttuuriympäristöä koskevat teksti on päivitetty ja selostukseen on tehty mm. muistutuksen mukaiset korjaukset. Selostuksen asemakaavan kuvauksen lukuun 4 on lisätty tieto tonttijaosta koskien T-korttelialuetta.

Nähtävilläolon 19.6.-19.8.2024 jälkeen tehdyt muutokset

Kaavamuutosalue jaettiin vuoden 2024 nähtävilläolon jälkeen kahdeksi erilliseksi kaavahankkeeksi niin, että Länsimäentietä koskeva osuus irrotettiin omaksi kaavamuutosalueekseen nro 911200 - Vantaan ratikka: Länsimäentie.

Lähivirkistysaluetta (VL) muutettiin suojaviheralueeksi (EV) Rivieranraiton joukkoliikenteelle varattu alueen osalta ja sen varrelta arvioidun Vantaan ratikan meluvaikutusalueen (yli 55 dB) mukaisesti saadun lausunnon perusteella.

Asuinrakennusten korttelialueen (A) ja EV-alueen välistä rajaa muutettiin muuttuneen ratikan tilavarauksen vuoksi ja saadun muistutuksen perusteella.

Slåttmossenin lähivirkistysalueen (VL) eteläosaan osoitettiin ohjeellinen ulkoilureitti (ur).

Pohjavesialueen rajausta korjattiin koskemaan koko pohjavesialuetta. Pohjavesialueelle on osoitettu Länsi-Suomen ympäristölupaviranomaisen päätöksen nro 53/2000/1 mukaiset vedenottamoiden lähi- ja kaukosuojavyöhykkeet (pv/1 ja pv/2) saadun lausunnon perusteella.

Tärkeää pohjavesialuetta koskevia kaavamääräyksiä tarkennettiin ja kaikki pohjaveden suojelua koskevat kaavamääräykset on muutettu koskemaan koko pohjavesialuetta saadun lausunnon perusteella.

Luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeää aluetta koskevaa puuston säilyttämisen ja uudistamisen kaavamääräystä tarkennettiin niin, että ekologisen yhteyden tulee säilyä puustoisena lisäksi kerroksellisena.

Teollisuus- ja varastorakennusten korttelialueen (T) alueen osan, jonka maaperä on saastunut (pima) rajausta tarkennettiin viimeisimpien selvitysten mukaiseksi saadun lausunnon perusteella.

Yhdyskuntateknistä huoltoa palvelevien rakennusten ja laitosten korttelialueelle (ET) nro 93201 lisättiin alueen osan, jonka maaperä on saastunut (pima), saadun lausunnon perusteella.

Teollisuus- ja varastorakennusten korttelialueen (T) tontille nro 8 osoitettiin poikkeamispäätöksen nro LP-092-2025-02189 ja rakentamislupahakemuksen mukainen auton säilytyspaikan rakennusala (a).

Rakennusala, jolle saa sijoittaa pumppaamorakennuksen (pr) muutettiin yhdyskuntateknistä huoltoa palvelevien rakennusten ja laitosten alueeksi (et).

Lisättiin kaavamääräyksistä puuttunut liike- ja toimistotilan määrää koskevan kaavamerkinnän (kl%) selite.

Kaupunginosan rajaa muutettiin niin, että kaavaehdotuksella osoitettu Porvoonväylän laajennettava liikennealue (LT) on kokonaan Rajakylän kaupunginosan alueella.

Porvoonväylän pohjoispuolella oleva suojaviheralue nimettiin Voimamäeksi (nimistöryhmä 22.10.2024).

Lisäksi tarkistettiin johtoaluevarauksia ja tehtiin piirustusteknisiä tarkistuksia.

Asemakaavamuutoksen selostusta on tarkistettu ja selostuksen tekstiä on päivitetty kaavakarttaan tehtyjen tarkistuksien sekä annettujen lausuntojen ja muistutuksien vuoksi. Kaavaselostuksen lähtötietojen luvun 2.1.2 vesistöjä ja vesitaloutta koskevaan kohtaan lisättiin tieto päätöksistä, jotka koskevat Fazerilan pohjavedenottamoiden lähi- ja kaukosuojavyöhykkeitä. Lähtötietojen luvun 2.1.3 rakennettua kulttuuriympäristöä koskeva teksti ja pilaantuneita maa-alueita koskeva teksti päivitettiin viimeisimpien selvityksien mukaisiksi. Asemakaavan kuvausta koskevaan lukuun 4 lisättiin tieto T-korttelia koskevasta sitovasta tonttijaosta. Lisäksi selostukseen tehtiin kaavakarttaan tehtyjen muutoksien mukaisia tarkistuksia.

Tarkistukset ovat olennaisia ja asemakaavamuutos on asetettava uudelleen nähtäville.

Asemakaavaehdotuksen nähtävilläolo 13.5.-11.6.2026 ja lausuntojen pyytäminen

Kaupunginhallitus 27.4.2026 päätti asettaa asemakaava- ja asemakaavamuutosehdotuksen nähtäville MRA 27 § ja 32 §:ien mukaisesti. Asemakaavoitus valtuutettiin pyytämään tarvittavat lausunnot. Asemakaavaehdotus on ollut nähtävillä 13.5.-11.6.2024 välisenä aikana. Lausuntoja pyydettiin 21 kappaletta ja niitä saatiin 9 kappaletta. Muistutuksia ei saatu.

Lausunnot ja vastineet tiivistettyinä:

Elisa Oyj

Alueella on runsaasti Elisa Oyj:n yhteiskunnalle tärkeitä tietoliikennekaapeleita. Näiden toiminta tulee alueella toimijoiden tiedostaa ja turvata kaikissa oloissa. Mikäli tietoliikenne rakenteita joudutaan siirtämään, pitää siirron tarvitsijan olla vähintään 12kk ennen tarvetta yhteydessä Elisään ja tilata siirto. Huomioitavaa on, että siirtotyöt ovat hitaita ja kalliita.

Vastine:

Tietoliikennekaapeleiden siirtotarpeet on suunniteltu Vantaan ratikka -hankkeen katusuunnittelun yhteydessä. Hankkeen mukaan siirtotarpeista on keskusteltu Elisan kanssa ja hankkeen allianssi ilmoittaa, kun on tiedossa, milloin siirtoihin ryhdytään.

Tukesilla, Fingrid Oyj:llä tai Vantaan kaupunginmuseolla ei ollut huomautettavaa asemakaavasta.

Vantaan Taidemuseo Artsi

Kaikki ratikan taiteen ehdotukset Fazerilan pysäkillä integroituvat pysäkkikatoksen rakenteisiin. Kaavaan sisältyvä määräys ratikkakatosten viherkatoista rajoittaa katokseen integroitavan taiteen sisältöä ja toteutusmahdollisuuksia. Ratikan taidehankkeen kannalta onkin tärkeää, että kaavaan tehdään muutos, jonka mukaan viherkatto olisi vaihtoehtoinen silloin, kun pysäkkikatos tai pysäkkiympäristö on varattu taiteelliselle toteutukselle.

Vastine:

Ratikan pysäkkikatoksia koskeva kaavamääräys on muutettu muotoon: ”Mikäli katualueelle sijoitetaan raitiotien pysäkki, tulee pysäkin katoksessa olla kasvillisuuskatto tai katoksen katolle sijoittaa taidetta.”

Uudenmaan elinvoimakeskus

Porvoonväylän LT-aluetta on kaavaehdotuksessa laajennettu ulottumaan osin nykyisille T-, EV- ja ET-alueille. LT-alueen laajennus perustuu Länsimäentien vaihtopysäkkien tiesuunnitelmaan. Suunnittelualan rajautuessa valtakunnallisesti merkittävään tieyhteyteen (Kehä 3), on vaikutusarviota suositeltavaa täydentää arviolla vaikutuksista Kehä 3:n sujuvuuteen ja turvallisuuteen.

Vastine:

Kaavaselostuksen kaavan vaikutuksia koskevan luvun 4.4.1 liikennettä koskevaa tekstiä on täydennetty kaavamuutoksen Kehä III:een kohdistuvien vaikutuksien arviolla. Kaavaratkaisulla ei arvioida olevan vaikutusta Kehä III:n ja Porvoonväylän eritasoliittymien toimivuuteen tai turvallisuuteen.

Vantaan Energia

Vantaan Energia haluaa, että asemakaavan muutosehdotuksessa huomioidaan maakaapeleiden ja kaukolämpöputkien sijainnit. Mikäli maakaapeleita tai kaukolämpöputkia pitää siirtää, niin siirtokustannuksien osalta toimitaan Vantaan kaupungin ja Vantaan Energia Oy:n 20.7.1993 laaditun yhteistyösopimuksen mukaisesti.

Vastine:

Maakaapelit ja kaukolämpöputket on huomioitu asemakaavaehdotuksessa ja Vantaan ratikka -hankkeen katusuunnittelussa.

Lupa- ja valvontavirasto

Yleiskaavan ohjausvaikutus

Asemakaavaehdotuksen T-korttelialueen määräystä on syytä tarkentaa, että yleiskaavan ohjausvaikutus merkittäviä ympäristöhäiriötä aiheuttamattomasta toiminnasta välittyy asemakaavaan.

Pohjavedet

Fazerila I -vedenottamon vedenottamoalue tulee merkitä kokonaan ET-alueeksi eli pääkäyttötarkoitukseltaan yhdyskuntateknistä huoltoa palvelevien rakennusten ja laitosten alueeksi. Kaava-alueen länsiosan et-osa-aluemerkintä tulee poistaa asemakaavasta. Fazerin vedenottamoiden suoja-aluepäätöksessä on annettu määräyksiä toiminnoista, joita suoja-alueille ei voi toteuttaa ilman erillistä poikkeamista vedenottamoiden suoja-alueääräyksistä. Mahdollinen poikkeamisluvan tarve olisi hyvä tuoda esiin myös kaavaselostuksessa sivulla 72. Uusia yleiselle liikenteelle tarkoitettuja liikenneväyliä ei saa Vaasan hallinto-oikeuden päätöksen (01/0064/2, 4.5.2001) mukaan rakentaa vedenottamoiden lähisuoja-alueelle ilman poikkeamista suoja-alueääräyksistä. Rakentaminen Fazerin vedenottamoiden suoja-alueilla edellyttää lähtökohtaisesti aina pohjaveden hallintasuunnitelman. Vain puhtaita hulevesiä, kuten kattovesiä, saa imeyttää pohjavesialueella maaperään. Pilaantuneiden maiden alueella hulevesiä ei tule imeyttää maaperään. Ajo- ja pysäköinti-alueiden vesiä ei saa imeyttää maaperään edes puhdistuksen jälkeen. Kaavamääräyksiin on tarpeen lisätä määräys mahdollisesta vesilain- tai ympäristönsuojelulainvaraisuudesta.

Luonnonsuojelu

Luo ja Luo/1 -kaavamääräyksissä on syytä mainita tavoitteena liito-oravan liikkumismahdollisuuden turvaaminen risteysalueen yli. Mahdollisen raitiotiepysäkin sijoittamisessa on varmistettava, ettei heikennetä liito-oravalle aidosti toimivaa ja maakunnallisesti tärkeää ekologista yhteyttä.

Melu

Koska melutason nousu ohjearvot ylittäväksi asuinrakennuksen piha-alueella aiheutuu tieliikenteen lisäksi raitiotiestä, tulee tarvittava meluntorjunta suunnitella ja toteuttaa osana raitiotiehankeä eikä siirtää meluntorjunnan toteuttamista A-alueelle. Aineistossa ei ole selvitystä, joka osoittaisi, että ennustetilanteessa tieliikenteen lisääntyminen yksinään aiheuttaisi melutason nousun ohjearvot ylittäväksi rakennuksen etelä-länsipuolisella piha-alueella. Teollisuusalueeseen (T) on liitetty kaavamääräys: Korttelialueelle saa rakentaa kiinteistön hoidon kannalta välttämättömiä asuntoja. Kaavan valmistelun yhteydessä tulee huolehtia, että teollisuusalueen asunnoilla on riittävä melutason ohjearvojen mukainen piha-alue.

Liiketilat

T-korttelialueen määräyksiin tulee täsmentää, että korttelialueelle saa rakentaa pääkäyttötarkoitukseen liittyviä liiketiloja. Lisäksi tulee määrätä, että alueelle ei saa muodostua useasta liiketilasta koostuvaa vähittäiskaupan suuryksikköä.

Ryhti-tietojärjestelmä

Ympäristöministeriön asetus maakunta-, yleis- ja asemakaavojen kaavamääräysten ja kaavakohteiden esitystavasta (Katja-asetus) on astunut voimaan 11.6.2024.

Ympäristöministeriön asetus, jolla on muutettu em. asetuksen (311/2024) 1 §, 2 §:n 1 momentti sekä liitteet 1–4, on tullut voimaan 1.7.2025. Lupa- ja valvontavirasto kannustaa siirtymään asetuksen mukaisten kaavamerkintöjen ja -määräysten käyttöön.

Lisäksi Lupa- ja valvontavirasto suosittelee, että uuteen rakennetun ympäristön Ryhti-tietojärjestelmään siirryttäisiin mahdollisimman pian.

Vastine:

Yleiskaavan ohjausvaikutus

Vantaan ratikan asemakaavoissa laaditaan ennen kaikkea vain ratikkahankkeen toteuttamisen edellyttämät muutokset, eikä kaavamuutoksissa ole lähtökohtaisesti kehitetty muuta maankäyttöä. Korttelialueiden käyttötarkoitukset on pyritty pitämään samankaltaisina, kuin voimassa olevissa asemakaavoissa, jonka vuoksi kaavamuutosehdotuksessa nro 931400 ei ole tarkennettu teollisuus- ja varastorakennusten korttelialueen (T) käyttötarkoitusta lausunnossa kuvatulla tavalla. Alueella sijaitsee nykyisellään ympäristöluvanvaraista toimintaa. Yleiskaavan tavoiteltu muutos on pitkän aikavälin maankäytön suunnittelua koskeva kysymys, eikä yleiskaavan tavoite ole määriteltä yleiskaavassa sellaisella tarkkuudella, että sen voisi sellaisenaan viedä asemakaavaan.

Pohjavedet

Vantaan ratikan asemakaavoissa korttelialueiden käyttötarkoitukset on pyritty pitämään samankaltaisina, kuin voimassa olevissa asemakaavoissa. Kaavaehdotuksessa on osoitettu vedenottamon lähisuojavyöhyke (pv/1), johon vedenottamoalue kuuluu. Kaavassa on myös annettu määräys, jonka mukaan "pv/1 ja pv/2 -alueilla tulee huomioida Länsi-Suomen ympäristölupaviraston 7.7.2000 antamassa päätöksessä nro 53/2000/1 sekä Vaasan hallinto-oikeuden 4.5.2001 antamassa päätöksessä nro 01/0064/2 annetut suojat alueita koskevat määräykset." Vedenottamoalue on huomioitu myös kaavassa osoitetun rakennusalan rajauksessa. Kaavamääräysten viittaukset päätöksiin nro:t 53/2000/1 ja 01/0064/2 ovat riittävät turvaamaan vedenottamoalueen käytön jatkossakin, eikä alueen käyttötarkoitusta ole tarpeen muuttaa.

Kaavaselostuksen luvun 4.4.2 vesistöjä ja vesitaloutta koskevaa tekstiä on täydennetty lausunnon mukaisesti mahdollisesta poikkeamisluvan tarpeesta koskien vedenottamoiden suojat-alueitä. Lisäksi luvun 2.1.2 vesistöjä ja vesitaloutta koskevia tietoja on täydennetty Lupa- ja valvontaviraston 14.4.2026 antaman päätöksen (165/2026, LVV-U/35632/2026) mukaisesti.

Kaavamuutosehdotuksen pohjavesialueen rakentamista koskevaa kaavamääräystä on täydennetty: "-- Ennen rakentamistoimenpiteisiin ryhtymistä on varmistettava pohjaveden hallintasuunnitelman tarpeellisuus."

Kaavassa on määräykset, joidenka mukaan: "Puhtaat hulevedet, kuten kattovedet, tulee viivyttaa ja käsitellä laadullisesti tontilla. Puhtaat kattovedet ja mahdollisesti suodatuksen kautta puhdistetut hulevedet tulee imeyttää maaperään pohjavedeksi." ja "Vettä läpäisemättömällä pinnoitetta saa käyttää vain liikennöintialueilla, pysäköintialueilla, ajoneuvojen huoltopihoilla ja jäteastioiden sijoituspaikoilla. Nämä alueet tulee päällystää öljyä läpäisemättömällä pintamateriaalilla tai pohjavesisuojaus sisälvällä rakenteella, ja alueiden valumavedet tulee johtaa hulevesiviemäriin tai pohjavesisuojaus sisälvään avo-ojaan ja edelleen pohjavesialueen ulkopuolelle." Määräykset ovat riittävät, eikä kaavassa ole tarpeen erikseen kieltää hulevesien imeyttämistä pilaantuneiden maiden alueella tai ajo- ja pysäköintialueiden hulevesien imeyttämistä maaperään.

Pohjavesialueelle on lisätty määräys, jonka mukaan "Alueella rakentamista ja muuta maankäyttöä saattavat rajoittaa ympäristönsuojelulain pohjaveden pilaamiskielto sekä vesilain säädökset hankkeiden luvanvaraisuudesta."

Luonnonsuojelu

Selvityksien mukaan alueella ei nykyisellään sijaitse liito-oravien elinympäristöä eikä lisääntymis- tai levähdyspaikkoja, vaikka kaava-alueen länsiosa on määriteltä liito-oraville soveltuvaksi

alueeksi. Vantaan ratikan joukkoliikennepysäkit eivät ole sijoittumassa ekologisen yhteyden luo/1-alueelle ja ekologinen yhteys on huomioitu katusuunnitelmaehdotuksissa mm. säilytettävillä ja istutettavilla puilla. Katualueen kaavamääräyksen järjestystä on muutettu niin, että pysäkkikatoksia koskeva kaavamääräys ei ole katualueen luo/1-määräyksen alla. Katualueen luo/1-määräyksen mukaan ”Alueen suunnittelun ja hoidon tavoitteena on säilyttää tienvarret metsäisinä.” Katualueen ja luo-alueen kaavamääräykset luo/1-alueen ekologisesta yhteydestä ovat riittävät turvaamaan ekologisen yhteyden jatkuvuus katualueen yli.

Kaavaselostuksen luvun 4.4.2 luonnon monimuotoisuutta koskevaa tekstiä on täydennetty tiedolla, jonka mukaan kaavassa osoitetun luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeän alueen sekä luo/1-alueen suunnittelussa ja kunnossapidossa olisi hyvä huomioida liito-oravien mahdollinen liikkuminen alueella etenkin Rivieranraiton ja Fazerintien ylityspaikoissa mm. säästettävien ja istutettavien puiden osalta.

Melu

Vantaan raitioradan meluselvityksen mukaan kaava-alueen asuinrakennusten korttelialueella (A) asuinrakennuksen julkisivuun kohdistuvan liikenteen yhteismelun keskiäänitaso on arvioitu jäävän alle 60 dB:iin. A-korttelista on annettu määräys, jonka mukaan ”Asuin- ja työhuoneiden ulko-kuoren ääneneristävyyden ΔL tieliikennemelua vastaan on oltava vähintään 30 dB.” Tämä toteutuu rakennuksissa usein jo tavanomaisilla seinärakenteilla. Laaditun meluselvityksen mukaan asuinrakennusten sisämelun ohjearvot (päiväajan 35 dB ja yöajan 30 dB) eivät ylitä näillä toimenpiteillä kaava-alueella.

Kaavassa on määrätty A-korttelista, että ”Tontilla on rakennusosin huolehdittava siitä, ettei tie- tai raideliikennemelun keskiäänitaso $L(Aeq)$ ylitä oleskeluun tarkoitetuilla piha-alueilla 55 dB päivällä eikä 50 dB yöllä.” Kaavaehdotuksen A-korttelin tontille jää n. 0,4 ha piha-alue, jolla meluselvityksien mukaan päiväajan yhteismelun keskiäänitasot jäävät alle 55 dB:iin ja yöajan keskiäänitasot alle 50 dB:iin. Oleskeluun tarkoitetut alueet voidaan tontilla sijoittaa myös siten, ettei rakennusosin tarvitse huolehtia melusuojauksesta. Ilmakuviin perusteella tontin oleskeluun tarkoitettu piha-alue sijaitsee jo nykyisellään suurimmaksi osin alueella, jolla ohjearvot eivät ylitä yhteismelun ennustetilanteessa. Ratikasta ei aiheudu kaava-alueella melusuojaustarvetta.

Kaavamuutosehdotuksessa teollisuus- ja varastorakennusten korttelialueen (T) asuntoja koskevaa määräystä on tarkennettu: ”-- Asunnoilla tulee olla riittävä oleskeluun tarkoitettu piha-alue, jossa valtioneuvoston päätöksen 993/1992 mukainen laskennallinen melutaso ei ylitä.”

Liiketilat

T-korttelin määräyksiä on täydennetty määräyksillä ”liiketilojen tulee olla pääkäyttötarkoitukseen liittyviä liiketiloja” ja ”alueelle ei saa muodostua useasta liiketilasta koostuvaa vähittäiskaupan suuryksikköä.”

HSY

Asemakaavan muutosalueella on raitiotielinjauksen ja katuverkoston muutosten takia siirrettävä vesihuoltoverkostoa Fazerintiellä sekä Länsimäentien ja Fazerintien risteysalueella. Uusien, saneerattavien ja siirrettävien vesihuoltolinjojen pituudet, jakaumat sekä kustannusarviot esitetään tarkemmin ratikan suunnittelun yhteydessä laadittavissa vesihuollon suunnitelmissa. Kaavamuutosalueen tonttien hulevedet hallitaan määrällisesti ja laadullisesti Vantaan hulevesien toimintamallin mukaisesti.

Vastine:

Vesihuollon verkon muutokset on huomioitu ratikan katusuunnitelmissa.

Nähtävilläolon 13.5.-11.6.2026 jälkeen tehdyt muutokset

Saadun lausunnon perusteella teollisuus- ja varastorakennusten korttelialueen (T) liike- ja toimistotiloja koskevaa kaavamääräystä on täydennetty määräyksellä *"Liiketilojen tulee olla pääkäyttötarkoitukseen liittyviä liiketiloja."* T-korttelialueelle on lisätty lausunnon perusteella lisäksi kaavamääräykset, joidenka mukaan *"alueelle ei saa muodostua useasta liiketilasta koostuvaa vähittäiskaupan suuryksikköä"* ja *"asunnoilla tulee olla riittävä oleskeluun tarkoitettu piha-alue, jossa valtionneuvoston päätöksen 993/1992 mukainen laskennallinen melutaso ei ylitä."* Tarkistuksiin liittyen on kuultu erikseen kyseisen alueen maanomistajaa.

Saadun lausunnon perusteella ratikkapysäkkejä koskeva kaavamääräys on tarkennettu muotoon: *"Mikäli alueelle sijoitetaan raitiotien pysäkki, tulee pysäkin katoksessa olla kasvillisuuskatto tai katoksen katolle sijoittaa taidetta."*

Saadun lausunnon perusteella tärkeälle tai veden hankintaan soveltuvalla pohjavesialueelle (pv) on lisätty määräys, jonka mukaan *"Alueella rakentamista ja muuta maankäyttöä saattavat rajoittaa ympäristönsuojelulain pohjaveden pilaamiskielto sekä vesilain säädökset hankkeiden luvanvaraisuudesta."*

Saadun lausunnon sekä Vantaan kaupungille myönnettyjen lupien perusteella pv-alueen pohjaveden suojelua koskeneet kaavamääräykset on tarkennettu muotoon: *"Rakentaminen, ojitukset, hulevesien hallinta, maankaivu ja rakennusten perustaminen on tehtävä siten, ettei niistä aiheudu pysyviä pohjaveden laatumuutoksia tai pysyviä muutoksia pohjaveden korkeuteen tai virtauksiin, tai pysyviin muutoksiin on haettava vesilain mukainen lupa. Rakentamisen seurauksena ei saa aiheuttaa haitallista pohjaveden purkautumista. Ennen rakentamistoimenpiteisiin ryhtymistä on varmistettava pohjaveden hallintasuunnitelman tarpeellisuus."*; *"Vettä läpäisemätöntä pinnoitetta saa käyttää vain liikennöintialueilla, pysäköintialueilla, ajoneuvojen huoltopihoilla ja jäteastoiden sijoituspaikoilla. Nämä alueet tulee päällystää öljyä läpäisemättömällä pintamateriaalilla tai pohjavesisuojauksen sisältävällä rakenteella, ja alueiden valumavedet tulee johtaa hulevesiviemäriin tai pohjavesisuojauksen sisältävään avo-ojaan ja edelleen pohjavesialueen ulkopuolelle."* Jälkimmäisestä määräyksestä on poistettu velvoite, että valumavedet tulisi johtaa ensin öljynerotuskaivojen, biosuodattimien tai muiden vastaavien rakenteiden kautta, perustuen Lupa- ja valvontaviraston Vantaan kaupungille myöntämään lupaan (14.4.2026, 165/2026, asiatus LVV-U/35632/2026) poiketa Fazerin pohjavedenottamoiden suoja-alueääräyksestä nro 15 kaupungin hakemuksen 3.7.2025 ja sen täydennysten mukaisesti.

Voimamäen nimen ruotsinnos on korjattu muotoon *"Kraftkullen"* ja Rivieranraitien ruotsinnos muotoon *"Rivieraspartet"*.

Lisäksi kaavakarttaan on tehty teknisiä tarkistuksia, joista tärkeimpinä kaavamääräyksen järjestystä on muutettu määräysten selkiyttämisen vuoksi ja T-korttelialueen tontin nro 7 rakennusalan merkintää on selkiytetty poikkiviivalla, joka osoittaa rajan sen puolen, johon merkintä kohdistuu.

Asemakaavamuutoksen selostusta on tarkistettu ja selostuksen tekstiä on päivitetty kaavakarttaan tehtyjen tarkistuksien sekä saatujen lausuntojen perusteella. Kaavan vaikutuksia koskevan luvun 4.4.1 liikenteeseen kohdistuvien vaikutusten arviointia on täydennetty Kehä III:een kohdistuvien vaikutusten arvioinnilla. Luvun 4.4.2 luonnon monimuotoisuutta koskevaa tekstiä on täydennetty tiedolla, jonka mukaan kaavassa osoitetun luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeän alueen sekä luo/1-alueen suunnittelussa ja kunnossapidossa olisi hyvä huomioida liito-oravien mahdollinen liikkuminen alueella etenkin Rivieranraitien ja Fazerintien ylityspaikoissa mm. säästettävien ja istutettavien puiden osalta. Luvun 4.4.2 vesistöjä ja vesitaloutta koskevaa tekstiä on täydennetty tiedolla mahdollisesta poikkeamisluvan tarpeesta koskien vedenottamoiden suoja-alueääräyksiä. Lähtökohtien luvun 2.1.2 vesistöjä ja vesitaloutta koskevia tietoja on täydennetty Lupa- ja valvontaviraston 14.4.2026 antaman päätöksen (165/2026, LVV-U/35632/2026)

mukaisesti. Lisäksi luvun 2.2.1 kuva 22 voimassa olevien maakuntakaavojen epävirallisesta yhdistelmästä on päivitetty.

Tarkistukset eivät ole oleellisia eivätkä aiheuta kaavan uutta nähtäville asettamista.

Viranomaisyhteistyö

Ratikan asemakaavoja on käsitelty ELY-keskuksen kanssa kuukausikokouksissa 7.10.2020, 11.5.2021 ja 10.2.2021.

Katusuunnittelun yhteydessä viranomaisyhteistyötä on tehty Uudenmaan ELY-keskuksen, Väyläviraston, pelastuslaitoksen sekä Helsingin seudun liikenteen (HSL) kanssa.

3.3. ASEMAKAAVAN TAVOITTEET

3.3.1 Lähtökohta-aineiston antamat tavoitteet

Kaupungin asettamat tavoitteet

Vantaan valtuustokauden 2022–2025 strategia (Kv 31.1.2022):

Valtuustokauden strategia esittää Vantaan innovatiivisena, rohkeana, rentona ja viihtyisenä, kestävyyden ja kiertotalouden edelläkävijänä. Kasvatamme Vantaan vetovoimaa asuinpaikkana ja rakennamme hyvää kaupunkia yhdessä asukkaiden ja kaikkien Vantaan toimijoiden kanssa.

Kaupunkikeskuksille laaditaan omat kehittämissuunnitelmansa, joissa korostuvat alueiden myönteiset ominaispiirteet. Teemme keskuksista viihtyisiä ja turvallisia. Huolehdimme, että luonto on lähellä. Lisäksi mahdollistamme helpon liikkumisen kaupungissamme sekä hyvät toiminnalliset kehittyminen edellytykset ja päivittäiset palvelut.

Vantaan ratikka mahdollistaa tiivistyvän kaupungin ja on valtuustokauden strategian yksi Vantaan tulevaisuutta rakentavasta neljästä kärkihankkeesta.

MAL-tavoitteet:

Vantaan ratikka kuuluu Helsingin seudun kuntien ja valtion väliseen maankäytön, asumisen ja liikenteen sopimukseen (MAL-sopimus). Sopimuksella mahdollistetaan kestävän ja vähähiilisen kaupunkiseudun kehittäminen vuosien 2020–2031 aikana. MAL-sopimusten tavoitteena on yhdyskuntarakenteen ja liikennejärjestelmän yhteensovittaminen siten, että

- luodaan edellytyksiä liikenteeseen kohdistettujen ja joukkoliikennettä tukevien investointien täysimääräiselle hyödyntämiselle,
- edistetään uusien liikennepalvelujen syntymistä henkilö- ja tavaraliikenteessä,
- raideliikenteeseen ja pyöräliikenteeseen osoitetaan vahvat panostukset.

Suunnitelmassa tavoitellaan vähäpäästöistä, houkuttelevaa, elinvoimaista ja hyvinvoivaa seutua. Velvoittavaksi tavoitetasoksi on hyväksytty liikenteen kasvihuonekaasujen päästövähennys vähintään 50 % vuoden 2005 tasosta vuoteen 2030 mennessä.

Uusi MAL 2030 suunnitelma on hyväksytty Vantaan osalta HSL:n hallituksessa 12.9.2023 (liikenne) ja Vantaan kaupunginvaltuustossa 13.11.2023. Osaa tavoitteista on täsmennetty kuntien ja valtion välisessä MAL-sopimuksessa, joka on hyväksytty Vantaan kaupunginvaltuustossa 21.10.2024. Sopimuksella vahvistetaan mm. Vantaan ratikka -hankkeen 30 % valtion rahoitusosuus ja mahdollistetaan hankkeen toteutus.

Resurssiviisauden tiekartta (Kv 28.2.2022)

Resurssiviisauden tiekartta määrittää Vantaan pitkän aikavälin ympäristötavoitteita ja konkretisoi valtuustokauden 2021–2025 strategiaa. Kaupunkisuunnittelussa keskeisiä tavoitteita ovat:

- Yhdyskuntarakenne ja liikkuminen. Kaupunkirakenne on resurssiviisaasti toteutettu. Kaupunki integroi ilmastonmuutoksen sopeutumistoimet suunnitteluun, rakentamiseen ja ylläpitoon.
- Hiilineutraali energia. Vantaalla vähennetään lämmityksen päästöjä ja Vantaan alueella on luovuttu lämmityksessä fossiilisista polttoaineista vuoteen 2030 mennessä.
- Materiaalien elinkaari ja kiertotalous. Edistetään vähähiilistä rakentamista, kiertotaloutta ja jakamistalouden kehittymistä.
- Monimuotoinen luonto. Luonnon monimuotoisuutta lisätään, suojellaan ja vahvistetaan suunnitelmallisesti.
- Vastuullinen Vantaa. Edistetään kestävään elämäntapaan, ympäristökasvatukseen ja koulutukseen sekä ympäristöjohtamiseen ja työn tekemisen tapoihin liittyviä toimenpiteitä. Tehdään ympäristövastuullisia hankintoja.
- Hiilinelut ja kompensointi. Hiilineutraaliustavoitteessa päästöjä on vähennetty vähintään 80 prosenttia vuonna 2030 verrattuna vuoteen 1990. Loput 20 prosenttia voidaan sitoa kasvillisuuteen, maaperään ja puurakentamiseen tai hankkimalla päästövähennystoimia muualle.

Vantaa on asettanut tavoitteekseen olla hiilineutraali kaupunki vuonna 2030. Hiilineutraaliin Vantaaseen tähtäävät toimenpiteet ovat osa resurssiviisauden tiekarttaa. Tavoitteeseen päästäkseen Vantaan tulee vähentää kasvihuonekaasupäästöjä 80 % vuoden 1990 päästöihin verrattuna ja kompensoida jäljelle jäävät päästöt esimerkiksi lisäämällä hiilinieluja tai rahoittamalla vähähiilisyys-tään tähtääviä hankkeita muualla. Päästötavoitteen saavuttamiseksi tärkeimmiksi toimenpiteiksi on listattu:

- rakentamisen energiatehokkuuden parantaminen
- kaupunkirakenteen eheyttäminen ja kehittäminen
- joukkoliikenteen parantaminen

Vantaan ratikan tavoitteet (12.11.2018)

Vantaan ratikan tavoitteet on muodostettu yleissuunnitelman laatimisen yhteydessä ja hyväksytty Vantaan kaupunginhallituksessa 12.11.2018. Raitiotien tärkeimmiksi päätavoitteiksi on määritetty:

1. Vantaan kansainvälisen saavutettavuuden ja joukkoliikenteen verkoston parantaminen.
2. Kaupunkikeskustojen kehittäminen ja houkuttelevien asuin- ja työpaikka-alueiden lisääminen.
3. Autoriippumattoman elämäntavan edistäminen.
4. Liikenteen ympäristöhaittojen vähentäminen.

3.4 ASEMAKAAVARATKAISU

3.4.1 Asemakaavaratkaisun valinta ja perusteet

Asemakaavassa ja asemakaavan muutoksessa varaudutaan ratikan rakentamiseen. Ratikan rakentaminen parantaa Vantaan paikallista ja kansainvälistä saavutettavuutta, lisää kestäviä liikkumisen muotoja, mahdollistaa kaupungin kasvamisen kestävästi joukkoliikenteen varrelle sekä luo alueellista hyvinvointia ja houkuttelevuutta. Kaavassa osoitetaan riittävä tila ratikan infrastruktuurille ja siihen liittyvälle katu ympäristölle. Kaavamuutoksella laajennetaan katualuetta sen verran, että ratikka ja siihen liittyvä katu ympäristö ja jalankululle ja pyöräilylle varatut parannetut yhteydet mahduttavat katualueelle. Kiinteistöt, joiden pinta-alaan muutos vaikuttaa, ovat mukana kaavamuutoksessa.

Asemakaavaratkaisu perustuu ratikan katu- ja puistosuunnitelmaluonnoksiin (26.1.2026), joissa on esitetty tilavarukset ratikan tarvitsemalle katutilalle. Katu- ja puistosuunnittelun lähtökohtana on ollut vuonna 2019 valmistunut ja kaupunginvaltuuston 16.12.2019 hyväksymä ratikan yleissuunnitelma, jonka suunnitteluratkaisuja on katu- ja puistosuunnittelussa tarkennettu.

Alueen pohjaveteen liittyvien uusien lähtötietojen vuoksi asemakaava-aluetta muutettiin 28.9.2023 julkaistun kaavan nro 931400 osallistumis- ja arviointisuunnitelman päivityksen yhteydessä. Ratikan reitin linjausta jouduttiin hieman muuttamaan Rivieranraiton itäpäässä ja Fazerintien pohjoispäässä pohjaveden suojelemisen vuoksi. Kaava-alueen laajennus koskee myös kiinteistöä osoitteessa Kuussillantie 2. Kyseisestä kiinteistöstä kaavoitettiin voimassa olevassa asemakaavassa nro 931500 Hopeatie (kv 27.3.2023) osa lähivirkistysalueeksi (VL), jolle oli osoitettu joukkoliikenteelle varattua alueen osa (jl). Kaavaehdotuksessa nro 931400 Kuussillantie 2 -tonttia on osin palautettu entiseen laajuuteen ja lähivirkistysaluetta on muutettu asuinrakennusten korttelialueeksi (A) Kaava-aluetta laajennettiin myös Fazerin tehdasalueen kohdalla Porvoonväylän pohjoispuolella. Kaavaehdotuksessa Porvoonväylän liikennealuetta (LT) on laajennettu Uudenmaan ELY-keskuksen tiesuunnitelman (30.9.2022) mukaisesti, ja laajennuksella varauduttu linja-autoliikenteen vaihtopysäkkiin.

4. ASEMAKAAVAN KUVAUS

4.1 KAAVAN RAKENNE

Asemakaavalla ja asemakaavan muutoksella osoitetaan uutta katualuetta Fazerintiellä ja uutta lähivirkistysaluetta (VL) Tammasuolle ja Slättmosseniin, muutetaan osin Rivieranraiton joukkoliikenteelle varatun alueen osan (jl) ja kevyenliikenteen reitin linjauksia ja muutetaan Rivieranraiton lähivirkistysaluetta (VL) suojaviheralueeksi (EV).

Porvoonväylän maantien aluetta (LT) laajennetaan osin nykyiselle Fazerin teollisuus- ja varastorakennusten korttelialueelle (T) sekä suojaviheralueille (EV) ja yhdyskuntateknistä huoltoa palvelevien rakennusten ja laitosten korttelialueelle (ET) Uudenmaan ELY-keskuksen tiesuunnitelman (30.9.2022) mukaisesti.

Teollisuus- ja varastorakennusten korttelissa nro 93201 osoitetaan sitova tonttijako ja muutetaan tehokkuusluku tonttikohtaisiksi rakennusoikeusluvuiksi. Fazerin vierailukeskuksen rakennukset sekä konttorirakennus ja vierailukeskuksen ulkopuolella sijaitseva piha-alue on merkitty suojeltaviksi (sr/1, sr/2 ja sp). T-korttelille osoitetaan uusia ajoneuvoliittymäkieltoja ja uusi autopaikan rakennusala (a). T-korttelialueen vesitornin (vt) ja pumppaamorakennuksen (pr) rakennusalat päivitetään Vantaalla yleisesti käytössä olevaksi yhdyskuntateknistä huoltoa palvelevien rakennusten ja laitosten alueeksi (et). Öljysäiliön (ös) merkintä on poistettu ja alue on muutettu osaksi uutta autopaikan rakennusala (a). T-korttelilta on poistettu alueen aitauksen kieltävä merkintä ja annettu uusia kaavamääräyksiä liiketiloihin ja kiinteistön hoidon kannalta välttämättömien asuntojen piha-alueisiin liittyen sekä vähittäiskaupan suuryksikön sijoittumisen kieltävä määräys.

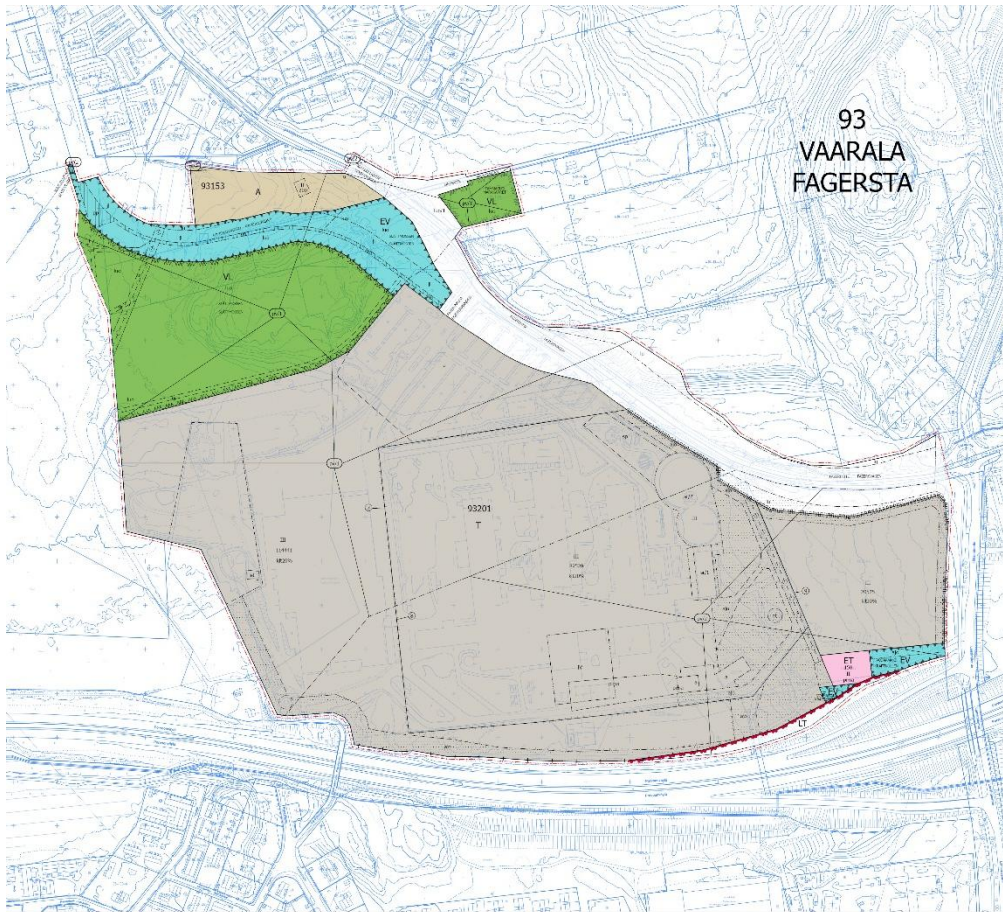
T-korttelin 93201 tontille nro 8 ja ET-korttelille on osoitettu alueen osat, joilla maaperän pilaantuneisuus on selvitettävä ja pilaantunut maaperä tarvittaessa kunnostettava ennen rakentamistoimenpiteisiin ryhtymistä.

Osa T-korttelialueesta nro 93201 muutetaan lähivirkistysalueeksi (VL) turvaamaan maakunnallisesti ja paikallisesti tärkeän ekologisen yhteyden jatkuvuus. Kaavassa osoitetaan yhteydelle myös luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeät alueet. Kaavassa osoitetaan uusi ohjeellinen ulkoilureitti Slättmossenin lähivirkistysalueen eteläreunalle.

Lisäksi kaavassa osoitetaan pohjavesialueen raja (pv) sekä Länsi-Suomen ympäristölupaviraston päätöksen nro 53/2000/1 mukaiset pohjavedenottamoiden lähi- ja kaukosuojavyöhykkeet (pv/1 ja pv/2) ja annetaan pohjaveden suojeluun liittyviä määräyksiä.

Uusi Fazerintien katualue, Rivieranraition EV-alue ja joukkoliikenteelle varattu alueen osa sekä Porvoonväylän maantien alueen leventäminen muuttavat viereisten, kaavamuutosalueessa mukana olevien korttelialueiden ja yleisten alueiden rajauksia. Kaavassa osoitetut katualueen, joukkoliikenteelle varatun alueen osan sekä kevyenliikenteen tilavaraukset perustuvat 26.1.2026 valmistuneisiin katusuunnitelmaluonnoksiin. Uutta katualuetta muodostuu yhteensä noin 3,9 ha.

Muilta osin korttelialueet esitetään voimassa olevan asemakaavan mukaisena eikä asemakaavalla ja asemakaavan muutoksella osoiteta uutta rakentamista.

Asemakaava ja asemakaavan muutoksen ehdotus

Vantaan kaupunki 11.8.2026

0 100 200 400 600 Metriä

Kuva 32. Ote asemakaavaehdotuksesta.

4.1.1 Mitoitus

Asemakaavassa ja asemakaavan muutoksessa rakennusoikeuksiin ei tule muutoksia. Rakennusoikeutta osoittavat tehokkuusluvut on kaavamuutoksessa muutettu kerrosneliöihin perustuviksi, jotta rakennusoikeudet pysyvät ennallaan tontin pinta-aloista riippumatta.

Kaava-alueen pinta-ala on noin 43,7 ha. Rakennusoikeus alueella on yhteensä 217 836 k-m².

Virkistysalueita on yhteensä 5,05 ha. Virkistysalueiden pinta-ala kasvaa 2,04 ha.

Teollisuus- ja varastorakennusten korttelialueita (T) kaavamuutosalueella on yhteensä 30,54 ha. Rakennusoikeus alueella on yhteensä 217 486 k-m². Teollisuus- ja varastorakennusten korttelialue pienenee yhteensä noin 5,28 ha.

Asuinrakennusten korttelialuetta (A) on yhteensä noin 0,96 ha. Rakennusoikeus alueella on yhteensä 200 k-m².

Liikennealueita kaavamuutosalueella on yhteensä 4,58 ha. Katualueiden määrä kasvaa voimassa olevasta kaavasta noin 4,18 ha.

Erityisalueita on kaava-alueella 2,52 ha. Erityisalueiden pinta-ala kasvaa voimassa olevasta kaavasta noin 2,05 ha.

Tarkemmat tiedot löytyvät kaava-aineiston liitteenä olevasta tilastolomakkeesta.

4.2 YMPÄRISTÖN LAATUA KOSKEVIEN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN

Asemakaavassa ja asemakaavan muutoksessa on annettu maakunnallisesti ja paikallisesti tärkeän ekologisen yhteyden turvaamiseen, maaperän pilaantuneisuuden selvittämiseen ja puhdistamiseen, pohjaveden suojeluun, työmaavesien käsittelyyn, rakennusperinnön suojeluun, melusuo-
jaukseen, kaupunkikuvaan, mahdollisen ratikkapysäkin kasvillisuuskattoon sekä katualueen tärinä- ja runkomelusuojaukseen liittyviä määräyksiä.

Kaavan katutilan laatuun kiinnitetään ratikan katu- ja puistosuunnittelussa paljon huomiota. Katutilan suunnittelussa käytetään Ratikan Design Manualia (Vantaan kaupunki & WSP Finland Oy 2020), jossa on esitetty katutilan suunnittelun ohje. Ohje sisältää linjan kaupunkikuvallisen kokonaisuuden ja kaupunkikuvan laatua toteuttavat pysäkkialueiden materiaali- ja kalusteohjeet sekä kasvillisuuden käytön periaatteet. Ratikkaväylän suunnittelussa painottuu laadukkaan ja viihtyisän uuden kaupunkitalan tekeminen, vastuullisuuden huomioiminen, ekologisuuden vaaliminen ja hiilijalanjäljen hillitseminen.

4.3 ALUEVARAUKSET

Suunnittelualue koostuu asuinrakennusten korttelialueesta (A) teollisuus- ja varastorakennusten korttelialueesta (T), yhdyskuntateknistä huoltoa palvelevien rakennusten ja laitosten korttelialueesta (ET), lähivirkistysalueesta (VL), suojaviheralueesta (EV), maantien alueesta (LT) sekä katualueista. Asemakaava-alueessa on mukana korttelialueita niiltä osin, kun katualueita laajennetaan korttelialueelle.

4.3.1 Korttelialueet

A, asuinrakennusten korttelialue

Kaavamuutoksella laajennetaan korttelia nro 93153 ja sille osoitettua ohjeellista tonttia nro 9 voimassa olevan asemakaavan mukaiselle virkistysalueelle (VL). Tonttijako on esitetty ohjeellisenä. Rakennusoikeus on 200 k-m² ja kerrosluku on kaksi (II). Alue kuuluu pohjavesialueeseen. Korttelialueella on annettu määräykset melusuojauksesta, vihertehokkuudesta, autopaikkojen määrästä, kaupunkikuvasta, sekä aurinkopaneelien ja kasvikattojen asentamisesta.

T, teollisuus- ja varastorakennusten korttelialue

Osa korttelista 93201 on kaavoitettu katualueeksi ja osa korttelin pohjoisosasta on muutettu lähivirkistysalueeksi (VL). Korttelikohtainen tehokkuusluku on muutettu tonttikohtaiseksi rakennusoikeusluvuksi. Rakennusoikeus pysyy samana. Korttelille on osoitettu uusia ajoneuvoliittymäkielto-merkintöjä. Merkinnät eivät vaikuta nykyisiin liittymäjärjestelyihin. Fazerin vierailukeskuksen rakennukset sekä makeiskonttori ja vierailukeskuksen ulkopuolella sijaitseva piha-alue on merkitty

suojeltaviksi. Ohjeellisen rakennusalan merkintä vesitornille (vt) ja rakennusala pumppaamorakennukselle (pr) on korvattu yhdyskuntateknistä huoltoa palvelevien rakennusten ja laitosten merkinnällä (et). Öljysäiliötä (ös) varten osoitetun rakennusalan merkintä on poistettu ja alueelle on osoitettu uusi auton säilytyspaikan rakennusala (a). Korttelille on osoitettu tärkeä veden hankintaan soveltuva pohjavesialue (pv), jolle on osoitettu pohjaveden suojelua koskevia kaavamääräyksiä. Korttelin pohjoisosassa ollut merkintä alueen osasta, jota ei saa aidata on poistettu. Kortteliin sijoittuville tonteille on annettu uudet numerot. Tontille 8 on osoitettu pima-alue. Maaperän pilaantuneisuus on selvitettävä ja pilaantunut maaperä tarvittaessa kunnostettava ennen rakentamistoimenpiteisiin ryhtymistä. Lisäksi korttelialueelle on annettu uusia kaavamääräyksiä liiketiloihin ja kiinteistön hoidon kannalta välttämättömien asuntojen piha-alueisiin liittyen sekä vähittäiskaupan suuryksikön sijoittumisen kieltävä määräys.

ET, yhdyskuntateknistä huoltoa palvelevien rakennusten ja laitosten korttelialue

Porvoonväylän ja Länsimäentien risteuksen lähetyville, Fazerin tehdasalueen kupeeseen sijoittuu yhdyskuntateknistä huoltoa palvelevien rakennusten ja laitosten alue. Alueelle on osoitettu pima-alue, jonka maaperän pilaantuneisuus on selvitettävä ja pilaantunut maaperä tarvittaessa kunnostettava ennen rakentamistoimenpiteisiin ryhtymistä. Alue kuuluu pohjavesialueeseen.

4.3.2 Muut alueet

VL, Lähivirkistysalue

Kaava-alueen pohjoisosassa on Slåttmossenin ja Tammasuon lähivirkistysalueet. Alueet ovat osa maakunnallisesti merkittävää ekologista yhteyttä. Lähivirkistysalueille on osoitettu luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeä alue (luo) ekologisen yhteyden turvaamiseksi. Virkistysalueita yhdistää Rivieranraiton suojaviheralueen (EV) luo-alue ja Fazerintien katualueen ylittävä ekologinen yhteys (luo/1). Lisäksi Slåttmossenin alueelle on osoitettu ohjeelliset ulkoilureitit (ur).

LT, Maantien alue

Porvoonväylä on osoitettu maantien alueena ja sitä levennetään kaavaehdotuksella.

Katualueet

Katualueiden rajaukset perustuvat ratikan katusuunnitelmiin. Katualueiden rajauksia on tarkistettu katusuunnitelmaluonnoksien tilavarausten 26.1.2026 mukaisiksi niin, että ratikka ja siihen liittyvä katuymäristö mahtuvat alueelle. Katualueelle on annettu määräykset koskien raitiotien tärinää ja runkoääntä sekä määräys, jonka mukaan mikäli katualueelle sijoitetaan raitiotien pysäkki, tulee pysäkin katoksessa olla kasvillisuuskatto tai katoksen katolle sijoittaa taidetta. Fazerintien katualueelle on osoitettu katualueen ylittävä ekologinen yhteys (luo/1). Määräyksen mukaan alueen suunnittelun ja hoidon tavoitteena on säilyttää tienvarret metsäisinä. Muilla, kuin ajoväylillä, tulee suosia kasvillisuutta, luonnonmukaisia materiaaleja ja nurmikiveä. Katualueelle on osoitettu luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeä alue (luo), jonka puustoa on säilytettävä tai uudistettava siten, että ekologinen yhteys viheralueilla säilyy puustoisena ja kerroksellisenä. Lisäksi Fazerintien katualueelle on osoitettu ohjeellisella istutettavan alueen merkinnällä katusuunnitelmaluonnosten mukainen katuviheralue. Fazerintien varrelle on osoitettu katualueen luiskia (lu).

EV, suojaviheralue

Suojaviheralueeksi osoitetulta kiinteistöltä nro 92-410-4-39 on osoitettua ajoyhteys ET-korttelialueen kiinteistölle nro 92-410-4-23. Kaava-alueen pohjoisosassa Rivieranraitio ja sen varsi on osoitettu suojaviheralueeksi, jolle on osoitettu joukkoliikenteelle varattu alueen osa (jl), joka on varattu pikaraitiotielle. Suojaviheralueelle sijoittuva raidealue tulee toteuttaa nurmi- tai niittypintaisena. Suojaviheralueella joukkoliikennealueen rakentamiseen liittyvät välttämättömät leikkaukset

ja pengerrykset tulee tehdä siten, että ei tarpeettomasti vahingoiteta kasvillisuutta tai turmella maisemakuvaa. Rivieranraiton varrelle on osoitettu yleinen jalankululle ja pyöräilylle varattu alueen osa (pp). Lisäksi alueelle on osoitettu luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeä alue (luo), jossa puustoa on säilytettävä tai uudistettava siten, että ekologinen yhteys viheralueilla säilyy puustoisena ja kerroksellisena.

4.4 KAAVAN VAIKUTUKSET

Hankkeen MRA 1 §:n mukaisia vaikutuksia on tarkasteltu kaavaa laadittaessa. Arvioinnissa on myös tarkasteltu valtakunnallisten alueiden käyttötavoitteiden (VAT) toteutumista.

Kaava-alue sijoittuu pääosin valmiiksi rakennettuun ympäristöön ja on yhdyskuntarakennetta jatkava. Alueen uudistaminen aiheuttaa vaikutuksia erityisesti kaupunkikuvaan, liikenteeseen ja palveluverkkoon. Hankkeella turvataan ekologisen käytävän säilyminen yhdyskuntarakenteen kehittämisestä huolimatta. Hanketta voidaan pitää kestävän kaupunkirakentamisen tavoitteiden mukaisena.

4.4.1 Vaikutukset rakennettuun ympäristöön

Väestön rakenne ja kehitys

Asemakaavalla ja asemakaavan muutoksella ei ole suoraan vaikutusta väestön rakenteeseen ja kehitykseen, sillä kaavassa ei osoiteta uusia alueita asumiselle.

Ratikan toteutuessa ratikkapysäkkien vaikutusalueella asutuskasvua sekä saavutettavuuden parantumisen että ympäristön laadullisen kehittymisen myötä. Ratikan vaikutusalueella, noin 800 metrin säteellä, asukasmäärä tulee kasvamaan lähes 37 000 asukkaalla eli noin 74 % vuoteen 2050 mennessä. Asukasmäärän kasvu on ratikan vaikutusalueella huomattavasti suurempaa kuin keskimäärin kaupungissa. (*Vantaan ratikan yleissuunnitelma, WSP Finland Oy 2019*)

Yhdyskuntarakenne

Asemakaavalla ja asemakaavan muutoksella ei ole suoraan vaikutusta väestön rakenteeseen ja kehitykseen, sillä kaavassa ei osoiteta uusia alueita asumiselle.

Ratikan mahdollinen rakentaminen vauhdittaa maankäytön tehostamispotentiaalia ratikan vaikutusalueella. Ratikan pysäkkiympäristössä on potentiaalia keskustamaiselle tiiville ja sekoittuneelle rakenteelle. Ratikka lisää Itä-Vantaalla alueen houkuttelevuutta ja päivittää sen identiteettiä osaksi elävää ja kehittyvää ratikkakaupunkia. Maankäytön kehittämispotentiaaliksi raitiotien varrella on arvioitu yli 3 miljoonaa kerrosneliometriä asumiselle ja yli 1,6 miljoonaa kerrosneliometriä työpaikoille. Vaaralan alueella maankäytön kehittämispotentiaaliksi on arvioitu 200 000 k-m². (*Vantaan ratikan yleissuunnitelma, WSP Finland Oy 2019*)

Vantaan ratikka luo edellytykset vähähiiliselle ja resurssitehokkaalle yhdyskuntakehitykselle, joka tukeutuu ensisijaisesti olemassa olevaan rakenteeseen ja vahvistaa yhdyskuntarakenteen eheyttä. Ratikka toteuttaa kaupungin tavoitetta kasvaa kestävästi ja sijoittaa kaupungin kasvu vahvojen joukkoliikenneyhteyksien varaan. Ratikka rakentaminen toteuttaa kaupungin strategian tavoitteita kaupungin tiivistämisestä sekä kaupungin elinvoiman ja vetovoiman lisäämisestä.

Hanke on valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden (VAT) mukainen.

Kaupunkikuva

Asemakaavan ja asemakaavan muutos muuttaa alueen kaupunkikuvaa jonkin verran, pääosin kaualueen sekä suojaviheralueen (EV) osalta, jonne on kaavassa osoitettu joukkoliikenteelle varattu alueen osa. Kaavassa on määrätty, että EV-alueella joukkoliikennealueen rakentamiseen liittyvät

välttämättömät leikkaukset ja pengerrykset tulee tehdä siten, että ei tarpeettomasti vahingoiteta kasvillisuutta tai turmella maisemakuvaa. Lisäksi raidealue tulee toteuttaa nurmi- tai niittypintaisena. Lisäksi kaavalla suojellaan Fazerin vierailukeskuksen rakennukset sekä makeiskonttorirakennus.

Ratikan katukäytävän tarkempi suunnittelu tehdään ratikan katu- ja puistosuunnittelutyössä.

Raitiotien toteuttaminen lisää uuden kulkumuodon tiiviiseen kaupunkiympäristöön. Ratikan tavoitteena on olemassa olevan kaupunkivihreän vaaliminen niin paljon kuin mahdollista sekä sen lisääminen. Ratikan Design Manualin (Vantaan kaupunki & WSP Finland Oy 2020) mukaisesti ratikaväylän suunnittelussa painottuu laadukkaan uuden kaupunkitilan tekeminen, raitiotielinjan sujuva kytkeytyminen alueen palveluihin ja liityntäliikenteeseen, ekologisuuden vaaliminen ja viihtyisyyden lisääminen.

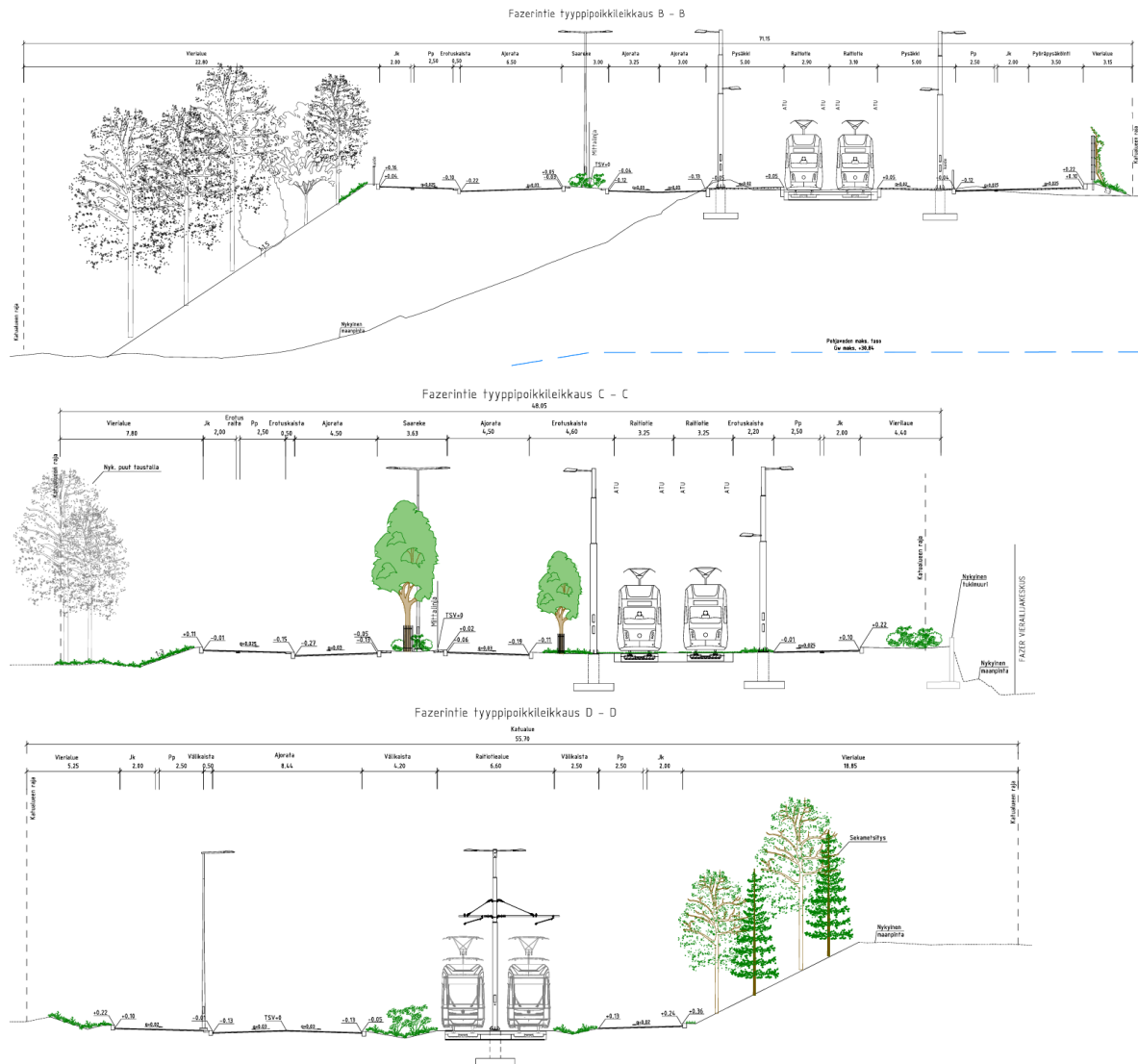

Kuva 33. Raidealueen esimerkkiteoteutus. Kuva Design Manual: Vantaan ratikkakatuojen materiaalit ja kalusteet (Vantaan kaupunki & WSP Finland Oy, 2020).

Alustavissa katusuunnitelmaluonnoksissa on käytetty vaihtelevia pinnoitteita (erivärisiä betonikiiviä ja luonnonkiveä), jotka elävöittävät alueen nykyistä kaupunkikuvaa. Katualueen leventämisen ja ajoyhteyksien uudelleenjärjestelyn seurauksena alueen nykyistä katuvihreää joudutaan poistamaan rakentamisen alta. Poistuvaa kasvillisuutta kuitenkin kompensoidaan katualueen rakentamisessa. Puu- ja pensasistutuksia on katusuunnitelmaehdotuksissa pyritty lisäämään katualueelle niin paljon kuin mahdollista, ottaen huomioon olemassa oleva tila ja näkemäalueet.

Katusuunnitelmaluonnoksien (Sweco Finland 26.1.2026) perusteella katualueutta levennetään Fazerintiellä. Kaava-alueelle sijoittuu Fazerilan raitiotiepysäkki. Kaavamääräysten mukaan, mikäli katualueelle sijoitetaan raitiotien pysäkki, tulee pysäkin katoksessa olla kasvillisuuskatto. Fazerintien risteykset muuttuvat liikennevalo-ohjatuiksi.

Asemakaavan ja asemakaavan muutoksen mukainen Fazerintien katualueen levennys vaatii katusuunnitelmaluonnoksien (*Sweco Finland 26.1.2026*) perusteella merkittävää maanpinnan täyttöö ja leikkausta.

Kuvat 34-36. Tyypipiikkileikkaukset Fazerintiellä. (Sweco Finland, luonnos 26.1.2026)

Kuva 37. Havainnekuva Rivieranraitioilta kuvattuna lännestä itään päin. (WSP Finland Oy.)

Asuminen ja sosiaalinen ympäristö

Alueelle ei osoiteta uutta asumista.

Ratikkareitin varrelle on arvioitu tulevan 60 000 uutta asukasta ja yli 30 000 työpaikkaa vuoteen 2050 mennessä. Arviot pohjautuvat ratikan kaavarunkoon.

Ratikan rakentaminen parantaa alueen saavutettavuutta ja imagoa sekä lisää alueiden viihteyttävyyttä ja houkuttelevia asuin- ja työpaikka-alueita. Ratikan pysäkkiympäristöt toteutetaan esteettöminä.

Taloudelliset vaikutukset, palvelut ja työpaikat

Asemakaavalla ja asemakaavan muutoksella ei sellaisenaan ole merkittäviä taloudellisia vaikutuksia, eikä sillä osoiteta uusia palveluja tai työpaikkoja.

Kaavan toteuttamiseen liittyvien kunnallisteknisen rakentamisen kustannukset liittyvät HSY:n Långmossenin vesihuoltoverkoston ja Vantaan ratikan aiheuttamiin johtosiirtotarpeisiin, joiden kustannukset kohdistuvat osin HSY:lle ja osin Vantaan kaupungille.

Ratikan rakentaminen lisää alueen palvelujen ja työpaikkojen saavutettavuutta ja luo edellytyksiä uusien syntymiselle. Pysäkin vaikutusalueella asutuskasvu kasvaa sekä saavutettavuuden parantumisen että ympäristön laadullisen kehittymisen myötä. Asukaskasvu tiivistyy Vantaalla muun muassa ratikkapysäkkien lähiympäristöihin, mikä mahdollistaa ja myös edellyttää palvelutarjonnan kasvua ratikan varrella. (Vantaan ratikan yleissuunnitelma, WSP Finland Oy 2019.)

Vantaan ratikan tarkennetut investointikustannukset ovat 750 miljoonaa euroa. Helsingin seudun MAL-yhteistyön kautta valtion osuus niistä olisi 30 prosenttia eli 177 miljoonaa euroa. Lisäksi Helsingin kaupunki vastaa omasta rataosuudestaan, jonka kustannuksiksi on arvioitu 15 miljoonaa euroa. Vantaan kustannusosuudeksi jää 414 miljoonaa euroa.

Rakentamiskustannukset koostuvat raitiotien ja pysäkkien, autojen ajokaistojen, pyöräteiden, jalkakäytävien, puurivien ja muun kadulle suunnitellun rakentamisesta. Lisäksi kustannukset on laskettu maanalaisen infran, kuten johtojen ja putkien, siirtämiselle ja uusien rakentamiselle sekä nykyisten rakenteiden purkamiselle. Kustannuksiin on laskettu materiaalit, suunnittelu ja rakentamisen kulut. Kaikki raitiotien rakentamisesta sekä ratikkakaduille että ympäröiville kaduille aiheutuvat muutokset on otettu huomioon rakentamiskustannuksissa. Esimerkiksi jalkakäytävien ja pyöräteiden parannukset on laskettu mukaan kustannuksiin.

Kiinteistötaloudellisessa analyysissä (*Newsec Advisory Finland Oy 17.5.2022, päivitys 12.12.2022*) vertailtiin ratikan ja bussin tuottoa. Ratikan ja bussin tuottovertailussa ratikan kiinteistötaloudelliset tulot ovat 592,4 miljoonaa euroa ja bussin 272,8 miljoonaa euroa. Kiinteistötaloudelliset tulot muodostuvat maankäyttösopimuskorvauksista ja maan myynnistä toimitila- ja asuinrakentamista varten. Ratikan lisätuotto bussiin verrattuna on 320 miljoonaa euroa.

Verotulot koostuvat kiinteistöverooverokertymän kasvusta ja rakentamisesta palautuvasta verotulosta. Kaupunki saa enemmän kiinteistöveroja, kun rakentamista tulee enemmän ratikan myötä. Ratikan myötä kiinteistöverooverokertymän kasvuksi on vuonna 2019 arvioitu 120 miljoonaa euroa.

Vuoden 2023 arvion mukaan ratikan myötä 40 vuoden aikana Vantaa maksaa HSL:lle 414 miljoonaa euroa lisää kuntaosuutta ja HSL maksaa Vantaalle 383 miljoonaa euroa enemmän infrakorvauksia. Vaikutus Vantaan kaupungille on arvioitu olevan -31 miljoonaa euroa 40 vuoden aikana.

Sosiaalinen ympäristö

Kaavalla ei osoiteta uutta asumista.

Ratikan rakentaminen parantaa Itäisen Vantaan saavutettavuutta ja imagoa sekä lisää alueiden viihtyisyyttä ja houkuttelevia asuin- ja työpaikka-alueita. Ratikan pysäkkiympäristöt toteutetaan esteettöminä.

Virkistys

Kaavalla muutetaan osin teollisuus- ja varastorakennusten korttelialuetta osaksi Slåttmossenin lähivirkistysaluetta ja kaavassa muodostetaan uusi Tammasuon lähivirkistysalue. Kaavamuutoksella muutetaan virkistysaluetta Rivieranraitien osuudelta suojaviheralueeksi. Muutoksella on suuri merkitys virkistysalueiden saavutettavuuteen, jatkuvuuteen ja ekologisen yhteyden turvaamiseen.

Viheralueiden jatkuvuus Fazerintien kummallakin puolella on huomioitu kaavassa. Ekologisen yhteyden jatkuvuus katualueen yli Slåttmossenin virkistysalueelta Lähdepuiston virkistysalueelle on turvattava kasvillisuuden säilyttämisen tai istuttamisen avulla. Kaavassa on merkitty ulkoilureittejä ja hiihtoladut on huomioitu. Hanke täyttää VAT:n virkistyskäyttöä koskevat ja Vantaan kaupungin resurssiviisauden tiekartan ympäristötavoitteet.

Kulttuuriperintö

Kaava-alueelta korttelin 93201 rakennukset on inventoitu (*Fazerin leipomo- ja voimalarakennuksen rakennushistoriaselvitys, Ramboll Finland Oy 5.4.2023, sekä Fazerilan Makeiskonttorin ja konsernikonttorin rakennusselvitys, Kati Salonen ja Mona Schalin Arkkitehdit Oy, 2015*). Vuonna 2023 tehdyn selvityksen perusteella leipomorakennuksen alkuperäinen ilme ja rakenne on muuttunut niin, ettei sille nähdä suojeluperusteita. Voimalarakennuksella on enemmän historiallisia arvoja, mutta koska se on maisemallisesti syrjässä ja kunnostustöissä tultaisiin luultavasti menettämään alkuperäisyyssarvoja, ei voimalalaitokselle nähdä suojeluperusteita.

Vuoden 2015 Fazerilan Makeiskonttorin ja konsernikonttorin rakennusselvityksessä (Kati Salonen ja Mona Schalin Arkkitehdit Oy) on todettu, että tehdaskokonaisuuden arvot keskittyvät etenkin Kurt Simbergin suunnittelemaan makeiskonttoriin. Rakennuksen osaa on peruskorjattu vuonna 2016, jolloin rakennuksen osaan on kohdistunut paljon muutoksia. Muutokset on kuitenkin huomioitu alkuperäinen arkkitehtuuri ja tehtaan alkuperäinen arkkitehtuuri on vielä hyvin havaittavissa rakennuksen osassa. Koska rakennuksella on suuri historiallinen merkitys alueelle, on asemakaavassa osoitettu suojelumerkintä makeiskonttorin osalle. Rakennuksen julkisivuja on hoidettava ja kunnostettava ottaen huomioon rakennuksen alkuperäinen arkkitehtuuri. Rakennuksen sisätiloissa sijaitsee historiallisesti arvokkaita elementtejä, jotka on säilytettävä. Rakennuksessa ei saa tehdä sellaisia korjaus- ja muutos- tai lisärakentamistöitä, jotka vaarantavat edellä mainittujen arvojen säilymisen. Korjaus-, muutos-, ja lisärakentamistoimenpiteille on hankittava paikallisen museoviranomaisen lausunto.

Fazerin vierailu- ja kokouskeskus (Fazer Experience) pihapiireineen on tuonut positiivista kerroksisuutta tehdaskokonaisuuteen. Vierailukeskus on arkkitehtonisesti merkittävä 2010-luvun rakennus, joka on palkittu niin teknisten ratkaisujensa kuin arkkitehtuurinsa ansioista. Vierailukeskuksen rakennusta ympäröivä pihapiiri, jossa kasvaa Fazerin tuotteiden kotimaisia raaka-aineita, kuuluu oleellisesti kokonaisuuteen. Pihasuunnitelman on tehnyt maisema-arkkitehti Yrjö Ala-Heikkilä Maisema-arkkitehtitoimisto Näkymä Oy:stä. Suunnitelma perustuu neljään ympyrään, joissa on piknikpuisto, hedelmäpuisto, viljapelto ja tropiikki. Kolme ympyröistä sijoittuu vierailukeskuksen ulkopuolelle ja yksi sisälle. Vierailukeskuksen rakennuksille ja sen pihapiirille on osoitettu suojelumerkintä, vaikka rakennelmat ovat vielä iältään nuoria. Määräys koskee Fazerilan vierailukeskuksen kokonaisuutta, johon kuuluu vierailukeskuksen sisätilat, julkisivu sekä sen ulkopuolella sijaitseva piha-alue. Kokonaisuuden kunnostus- ja muutostöissä on huomioitava kokonaisuuden alkuperäinen idea, joka rakentuu neljän teemallisen kokonaisuuden ympäröinä. Rakennuksessa ei saa tehdä sellaisia korjaus- ja muutos- tai lisärakentamistöitä, jotka vaarantavat edellä mainittujen arvojen säilymisen. Korjaus-, muutos-, ja lisärakentamistoimenpiteille on hankittava paikallisen museoviranomaisen lausunto. Pihaa tulee hoitaa alkuperäisen pihasuunnitelman luonteen mukaisesti. Pihaan kohdistuvista muutostöistä tulee kuulla paikallista museoviranomaista.

Liikenne

Hankkeella edistetään seudullisen liikennejärjestelmän toimivuutta ja taloudellisuutta sekä varmistetaan edellytykset eri liikennemuotojen ja -palvelujen yhteiskäyttöön perustuville matka- ja kuljetusketjuille sekä tavara- ja henkilöliikenteen solmukohtien toimivuudelle.

Hanke on valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden (VAT) mukainen.

Autoliikenne

Asemakaavalla ja asemakaavan muutoksella mahdollistetaan ratikan katusuunnitelmien toteuttaminen. Asemakaavan ja asemakaavan muutoksen ja raitiotien toteuttaminen vaikuttaa ajojärjestelyihin Fazerintiellä. Raitiotie on suunniteltu kulkemaan ajoneuvoliikenteestä erotettuna omalla kaistallaan. Autoliikenteen sujuvuus on varmistettu katualueiden riittävillä tilavarauksilla. Asemakaavamuutos ei kasvata alueen autoliikennemääriä suhteessa voimassa olevaan asemakaavaan, koska kaavamuutos ei mahdollista uutta maankäyttöä tai muuta sen tyyppiä. Kaavaratkaisun vaikutukset arvioidaan niin vähäisiksi, ettei niillä ole vaikutusta Kehä III:n ja Porvoonväylän eritasoliittymien toimivuuteen tai turvallisuuteen.

Ajoliittymiin esitetään seuraavat muutokset liikenteen toimivuuden parantamiseksi. Korttelin 93201 tonteille 8 ja 9 osoitetaan ajoneuvoliittymäkielto Fazerintien ja Länsimäentien puoleisille rajoille. Ajo tontille 9 tapahtuu Länsimäentien kautta. Tontilla 8 ajoneuvoliittymäkielto osoitetaan koko Fazerintien alueelle ja ajo tontille tapahtuu korttelin 93201 tontin 7 kautta.

Raitiotien rakentaminen ja liikennöinti vaikuttavat henkilöautoliikenteeseen kulkutapavalinnan sekä henkilöautojen reittivalinnan kautta. Joukkoliikenteen parantuva palvelutaso vaikuttaa henkilöautojen matkamääriin, suoritteisiin ja sitä kautta tieliikenteen päästöihin ja ruuhkautumiseen. (*Vantaan ratikan yleissuunnitelma, WSP Finland Oy 2019*)

Joukkoliikenne

Asemakaavalla ja asemakaavan muutoksella mahdollistetaan ratikan katusuunnitelmien toteuttaminen. Suunnittelualueelle sijoittuu Fazerilan raitiotiepysäkki, joka sijaitsee Fazerintiellä. Arvioitu matka-aika Fazerilan raitiotiepysäkiltä lentokentälle on 45 min, Tikkurilan asemalle 18 min ja Mellunmäen metroasemalle 6 min.

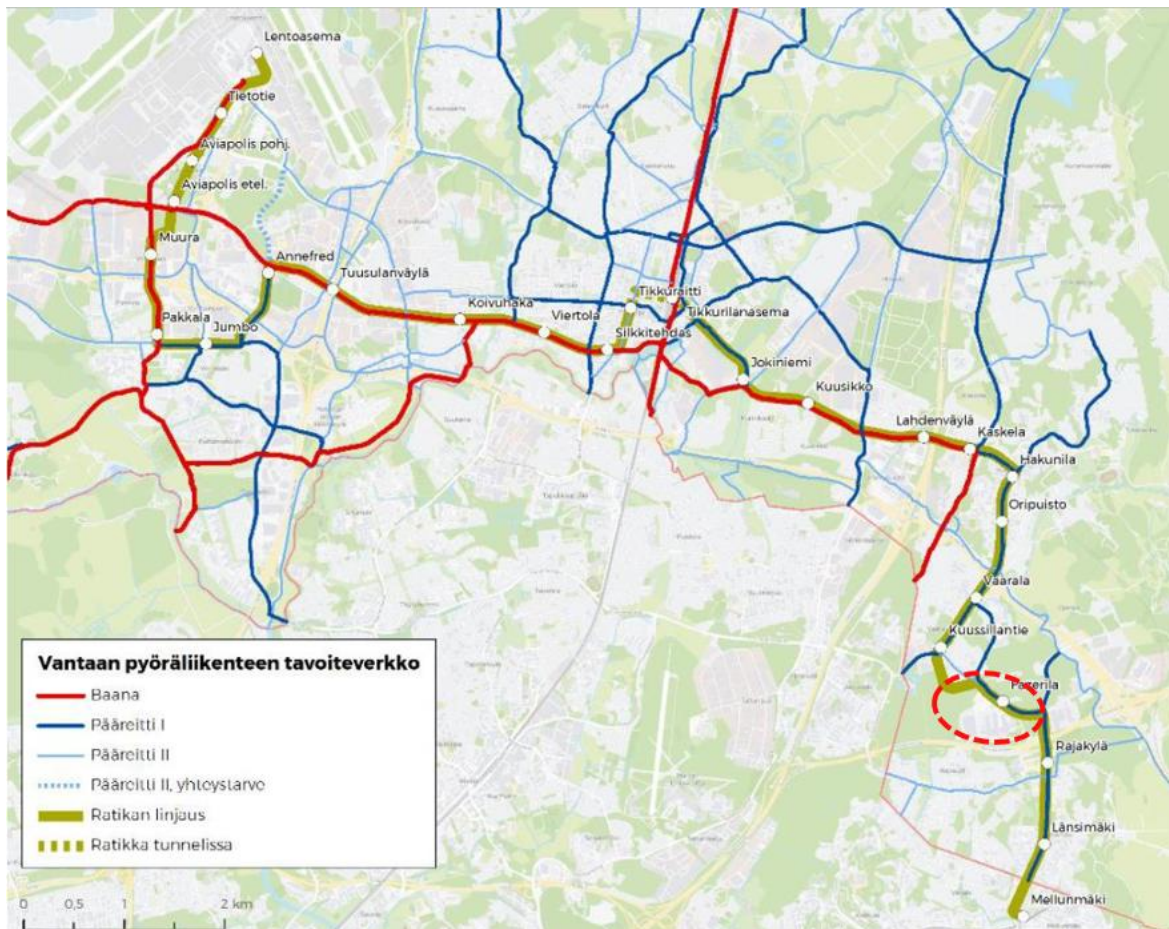
Ratikan rakentamisen myötä matkustus painottuu joukkoliikenteeseen. Vuonna 2030 joukkoliikenteen kulkutapaosuus kasvaa ratikan käytävissä noin prosenttiyksiköllä ja Vantaan ratikalla arvioidaan päivittäin matkustavan noin 31 000 matkustajaa. Vuonna 2050 määrän arvioidaan ylittävän 45 000 matkustajaa. Vantaan ratikka tarjoaa houkuttelevan joukkuliikennepalvelun bussiyhteyttä lyhyemmillä matka-ajoilla ja paremmalla täsmällisyydellä. Vantaan ratikka luo korkean tason poikittaisen joukkoliikenneyhteyden Lentoaseman, Aviapoliksen, Tikkurilan, Hakunilan, Mellunmäen ja usean pienemmän joukkoliikenteen solmupisteen välille. (Vantaan ratikan matkustajamääräennusteet, WSP Finland Oy 28.10.2022).

Ratikan suunnittelu ja toteuttaminen on yksi Vantaan kaupungin resurssiviisauden tiekartan (18.6.2018) toimenpiteistä. Vantaan ratikka kytkeytyy myös koko pääkaupunkiseudun laajaan raitieliikenneverkkoon ja kuuluu Helsingin seudun kuntien ja valtion väliseen maankäytön, asumisen ja liikenteen sopimukseen (MAL-sopimus).

Kävely ja pyöräily

Raitiotien suunnittelun tavoitteena on turvallisen liikenneympäristön syntyminen. Ratikan katusuunnitelmissa jalankulun ja pyöräilyn olosuhteet on suunniteltu turvallisiksi, sujuviksi ja selkeiksi erityisesti raitiotien ja katujen ylityskohdissa (*Vantaan ratikan yleissuunnitelma, WSP Finland Oy 2019*). Parannetut jalankulun ja pyöräilyn reitit näkyvät asemakaavassa leveämpänä katualuevarauksena.

Ratikan yleissuunnitelman jälkeen on laadittu pyöräliikenteen tarkastelu ratikan varrella (*WSP Finland Oy, 2020*), jossa Fazerintien eteläpuolelle on määritetty pääpyöräilyreitti I, jonka kriteerinä on korkea pyöräliikenteen nykyinen tai tavoiteltu määrä.

Kuva 38. Vantaan pyöräliikenteen tavoiteverkko (WSP Finland Oy 2020). Kaava-alueen likimääräinen sijainti on ympyröity punaisella katkoviivalla.

Katusuunnitelmaluonnoksien (Sweco Finland 26.1.2026) mukaan Rivieranraitien eteläpuolella on jalankulku- ja pyöräliikenteen väylä. Fazerintiellä on molemmiin puolin jalankulku- ja pyöräliikenteen väylät, joissa jalankulku- ja pyörätie on toisistaan eroteltu. Fazerilan raitiotiepysäkin yhteyteen on esitetty kaupunkipyöräasema, pyöräpysäköinti 20 polkupyörälle sekä sähköpotkulautojen pysäköintialue.

Ratikan rakentaminen tulee vaikuttamaan kävelyn ja pyöräilyn yhteyksiin rakentamisen aikana. Nämä vaikutukset pyritään minimoimaan rakentamisen vaiheistuksella sekä esimerkiksi huolellisella opastuksen suunnittelulla ja toteutuksella.

Toteutuessaan Vantaan ratikka sekä siihen liittyvä muu katusuunnittelu edistää joukkoliikennettä, kävelyä ja pyöräilyä sekä palvelujen, työpaikkojen ja vapaa-ajan alueiden hyvää saavutettavuutta eri väestöryhmien kannalta.

Vesihuolto

Kaavamuutosalueelle ei ole tulossa HSY:n Långmossenin vesihuoltoverkoston lisäksi uusia vesihuoltolinjoja. Nykyiset kaava-alueen toiminnot voivat liittyä nykyiseen vesihuoltoverkoston.

Hulevedet

Kaavamuutosalueen puhtaat kattovedet ja pintavedet voidaan imeyttää maaperään tai käsitellä biosuodattamalla.

Kaavamuutosalueen tonttien hulevedet hallitaan määrällisesti ja laadullisesti Vantaan hulevesien toimintamallin mukaisesti.

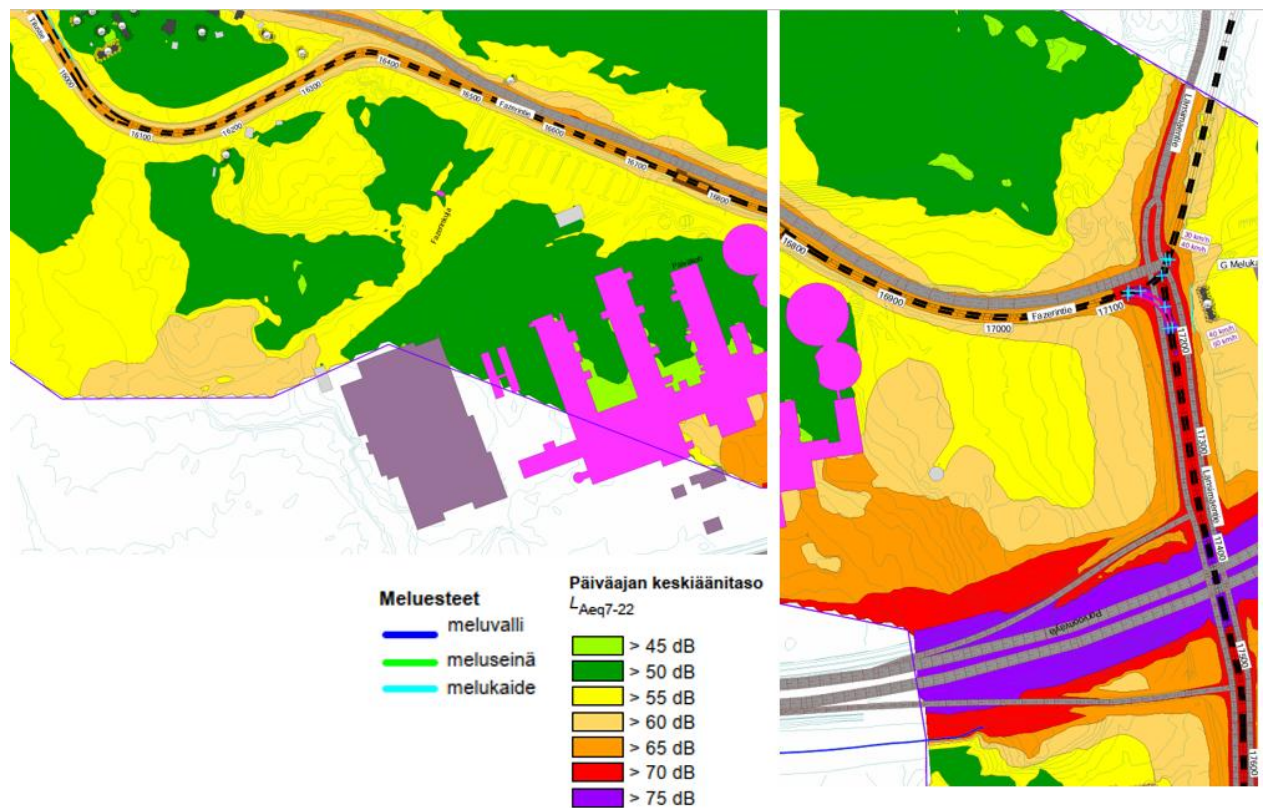
Ympäristöhäiriöt

Melu

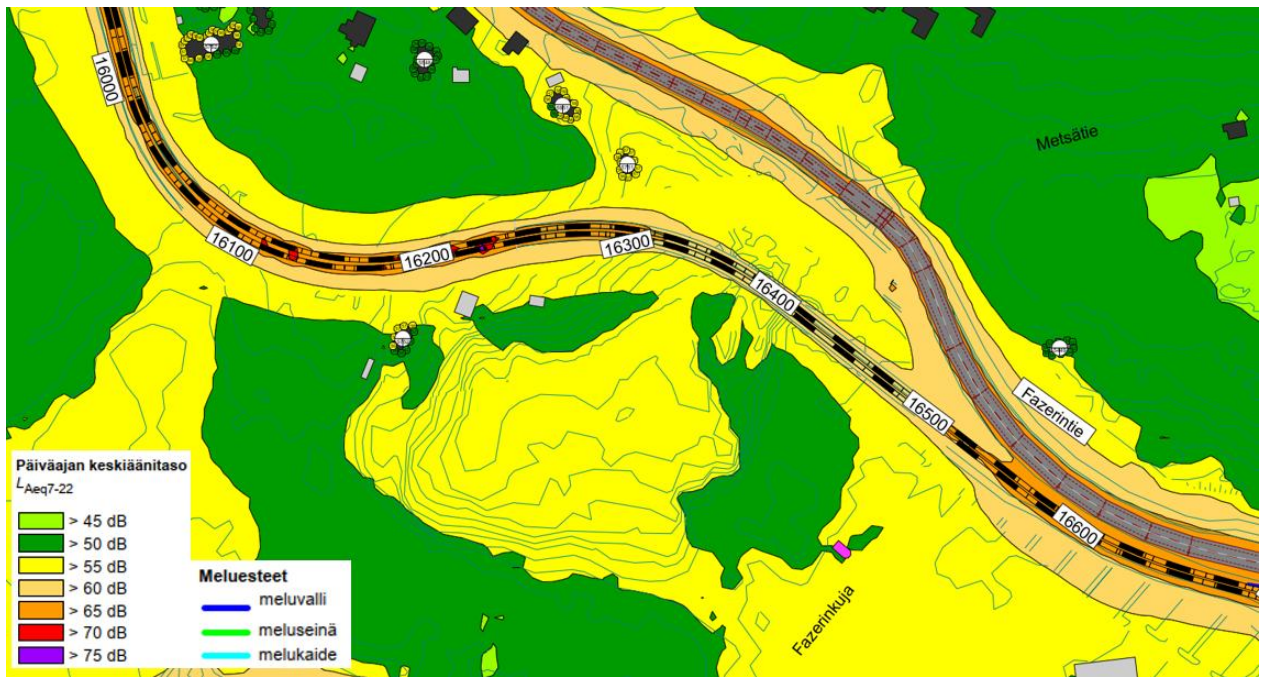
Vantaan raitioradan meluselvitys on valmistunut 31.1.2023 (*Sitowise Oy*). Selvityksessä laskettiin melumallinnuksen keinoin nyky- ja ennustetilanteen päivä- ja yöajan keskiäänitasot. Meluntorjuntatarve määritettiin melutason muutoksen ja raitioliikenteen aiheuttaman melun perusteella. Rakenteellista meluntorjuntaa esitetään kohteissa, joissa raitioliikenteen aiheuttama melu ylittää ohjearvon ja raitio-, tie- ja katuliikenteen yhteismelu hankkeen myötä huomattavissa määrin kasvaa (yli 2 dB).

Kuussillanniityssä paaluvälillä 16000–16500 mitoittavana melulähteenä on liikennemelu Kuussilantieltä sekä tulevalta ratikan raitiotieltä. Raitiovaunun melu muuttaa alueen melutilannetta, koska Tilustie on vähän liikennöity eikä Hopeatiellä ole nykyisellään juurikaan liikennettä. Ennustetilanteessa raitioliikenteen melun suurin julkisivun keskiäänitaso (L_{Aeq} , päivä) on 59 dB ja enimmäisäänitaso (L_{Amax}) 71 dB.

Fazerintiellä paaluvälillä 16500–17100 Metsätie-Länsimäentie on ainoastaan teollisuus- ja toimitorakennuksia. Hanke ei aiheuta kohteessa meluntorjuntatarvetta.

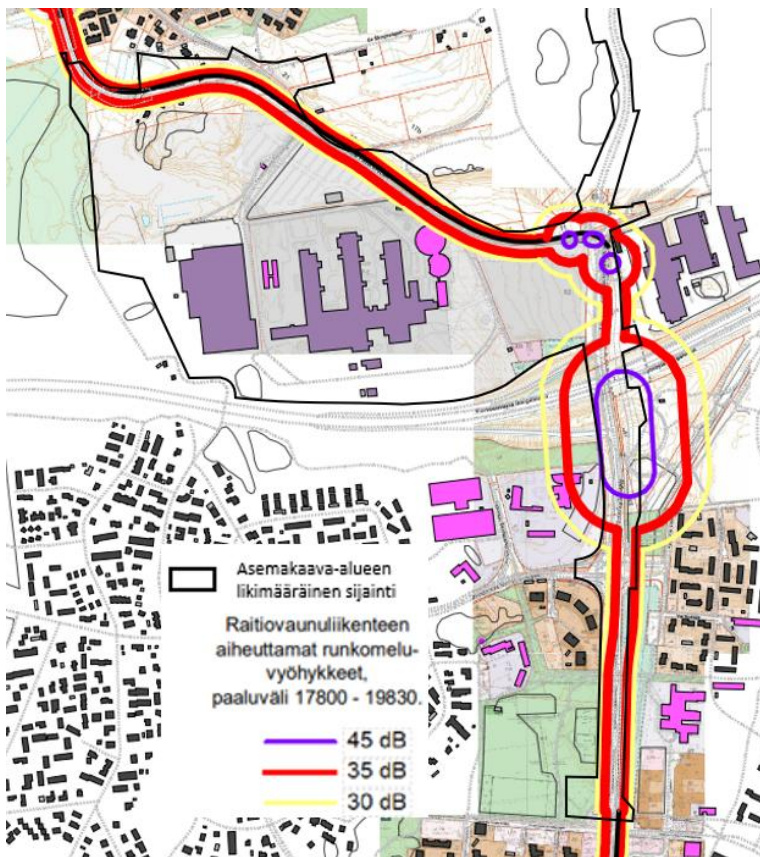
Kuvat 39–41. Otteet tieliikennemelun ja raitiotien yhteismelun päiväaikaisesta ennustetilanteesta kaava-alueella (*Sitowise Oy* 31.1.2023).

Kuva 42. Ote Rivieranraiton päivitetystä tieliikennemelun ja raitiotien yhteismelun päiväaikaisesta ennustetilanteen melumallinnuksesta (Vantaan ratikka / WSP Finland Oy 11.3.2026).

Tärinä ja runkomelu

Vantaan raitiotien tärinä- ja runkomeluserelvityksen (WSP Finland Oy ja Afry Finland Oy, 18.1.2023) mukaan Rivieranraiton ja Fazerintien varrella raitiovaunuliikenteen aiheuttamien runkomeluvyöhykkeiden arvioidaan sijoittuvan katualueille tai niiden välittömään läheisyyteen.

Kuva 43. Raitiovaunuliikenteen aiheuttamat runkomelualueet Vaaralan eteläosassa ja Länsimäen pohjoisosissa, paaluväli 16000–18300 (Tärinä- ja runkomeluserelvitys, WSP Finland Oy ja Afry Finland Oy, 18.1.2023).

Kaavassa on annettu suunnittelua koskeva määräys, jolla pyritään varmistamaan, ettei raitiotieliikenteestä aiheudu sen lähiympäristön rakennuksiin merkittävää runkomelu- tai värinähaittaa. Määräyksen mukaan, mikäli alueelle sijoitetaan raitiotie, tulee se suunnitella ja toteuttaa niin, ettei raitiotieliikenteen aiheuttama värinä tai runkoääni ylitä tavoitteena pidettäviä enimmäisarvoja (VTT 2008, VTT 2009) rakennusten sisätiloissa. Raitiotien suunnittelussa ja toteuttamisessa on otettava huomioon myös kaava-alueen ulkopuolinen, 31.12.2021 mennessä hyväksytyjen asema-kaavojen osoittama maankäyttö.

Raitiotien suunnitelmaratkaisut tehdään niin, että värinä pysäytetään ratarakenteisiin. Käytettäviä teknisiä menetelmiä on erilaisia ja niiden tarkempi suunnittelu tehdään katu- ja rakennussuunnitelmavaiheessa.

VTT:n suositukset värähtelyluokista ja runkomelun ohjearvoista on esitetty alla (WSP Finland Oy ja Afry Finland Oy, 18.1.2023).

Värähtely-luokka	Kuvaus olosuhteista	$v_{w,95}$ (mm/s)
A	Hyvät asuinolosuhteet <i>Ihmiset eivät yleensä havaitse värinää</i>	$\leq 0,10$
B	Suhteellisen hyvät olosuhteet <i>Ihmiset voivat havaita värinän, mutta se ei ole yleensä häiritsevää</i>	$\leq 0,15$
C	Suositus uusien rakennusten ja väylien suunnittelussa <i>Keskimäärin 15 % asukkaista pitää värinää häiritsevänä ja voi valittaa häiriöstä</i>	$\leq 0,30$
D	Olosuhteet, joihin pyritään vanhoilla asuinalueilla <i>Keskimäärin 25 % asukkaista pitää värinää häiritsevänä ja voi valittaa häiriöstä</i>	$\leq 0,60$

Rakennustyyppi	Runkomelutaso L_{prm} (dB)
Radio-, tv- ja äänitysstudiot, konserttitalit	25-30
Asuinhuoneistot	30/35*
Hoito- ja sosiaalihuollon laitokset, majoitustilat	30/35*
Kokoontumis- ja opetustilat	35
Toimistot, kaupat, näyttelytilat, museot	40/45*

Kuva 44. VTT:n suositukset värähtelyarvoista ja runkomelun ohjearvoista. * Avoradat: Mikäli kaavamääräyksessä on annettu ohje julkisivun ilmaääneneristävyydestä, on suositeltavaa käyttää runkomelutason tiukempaa raja-arvoa. Lähde: WSP Finland Oy ja Afry Finland Oy, 18.1.2023).

Ilmanlaatu

Itse raitiotieliikenteellä ei ole vaikutusta ilmanlaatuun tai ilmanlaatu voi jopa hieman parantua raitiotieosuuksilla henkilöautoliikenteen vähentyessä. Rakentamisen aikana pölyämisen ja työkoneiden päästöt voivat väliaikaisesti heikentää ilmanlaatua. Pienhiukkasten ja typpidioksidin pitoisuudet tulevat arvioiden mukaan liikkumistapojen muuttuessa laskemaan, mikä parantaa ilmanlaatua.

Kaava-alueen asuinrakennusten sekä teollisuus- ja varastorakennusten korttelialueilla määrätään koneellisten ilmanvaihtojärjestelmien asentamisesta. Rakennukset tulee varustaa koneellisella tulo- ja poistoilmanvaihdoilla, jossa tuloilma on otettava kattotasolta mahdollisimman etäältä epäpuhtauslähteistä. Ilmanvaihtolaitteisto tulee varustaa riittävän tehokkailla suodattimilla.

Maaperän pilaantuneisuus

Suunnittelualueelta laaditun PIMA-riskien selvityksen (Golder Associates Oy 2020) mukaisesti suunnittelualueella sijaitsee yksi PIMA-kohde Fazerin kiinteistöllä. Fazerin teollisuus- ja varastorakennusten korttelialueen kiinteistöllä 92-93-201-5 sijaitsee lämpökeskus ja kaksi isoa, purettua öljysäiliötä. Alueelta on laadittu maaperätutkimukset vuosina 2011 ja 2013. Kohteen

pilaantuneisuutta voidaan tutkia kaivamalla asiantuntijakonsultin valvonnassa. Tutkimuksilla kaivettut pilaantuneet maa-ainekset voidaan toimittaa käsiteltäväksi luvanvaraiseen paikkaan. Kohteille on kaavassa annettu määräys, jonka mukaan maaperän pilaantuneisuus on selvitettävä ja pilaantunut maaperän tarvittaessa kunnostettava ennen rakentamistoimenpiteisiin ryhtymistä.

Porvoonväylän pohjoispuolisen yhdyskuntateknistä huoltoa palvelevien rakennusten ja laitosten korttelialueen (ET) etelälaidalla on havaittu vähäisiä määriä pilaantunutta maaperää. Kohteille on kaavassa annettu määräys, jonka mukaan maaperän pilaantuneisuus on selvitettävä ja pilaantunut maaperän tarvittaessa kunnostettava ennen rakentamistoimenpiteisiin ryhtymistä.

Golder Associates Oy toteutti vuonna 2022 Vantaan kaupungin toimeksiannosta ympäristötekni- sen maaperätutkimuksen Vantaan raitiotielinjan itäosassa. Tutkimuksessa todettiin alueella ko- honneita haitta-aineiden pitoisuuksia, jotka eivät edellytä jatkotoimenpiteitä kohteen nykyisessä käytössä. Mikäli maaperä epäillään/todetaan pilaantuneeksi mahdollisesti myöhemmin tehtävien kaivutöiden yhteydessä, tulee maaperän haitta-ainepitoisuudet tarkastaa. Mahdollisista jatkotoi- menpiteistä sovitaan tällöin pitoisuuksien perusteella Vantaan kaupungin ympäristökeskuksen kanssa. Vantaan ratikkalinja paalulukujen 15400...18200 välillä sijaitsee pohjavesialueella (0109252 Fazerila, 1-luokka). Pohjavesialueelle tehdyistä koekuopista otetuissa näytteissä todet- tiin yhden koekuopan alueella (Tilustien päässä) alemman ohjearvon ylittävä haitta-ainepitoisuus. Ottaen huomioon kohteen maaperä- ja pohjavesiolosuhteet, todettujen haitta-aineiden ominai- suudet sekä kohteen sijainnin ja käytön, pohjavesialueella ei arvioida olevan tarvetta välittömiin jatkotoimenpiteisiin sen nykykäytössä. Suunniteltaessa mahdollisia kaivutöitä, tulee olla hyvissä ajoin yhteydessä Vantaan kaupungin ympäristökeskukseen mahdollisen pilaantuneen maaperän kunnostusilmoituksen tarpeesta. (Golder Associates Oy 25.1.2022)

Rakentamisen aikaiset ympäristöhäiriöt

Vantaan ratikan ja siihen liittyvän katu ympäristön rakentaminen aiheuttaa tilapäisiä häiriöitä ajo- neuvo- ja joukkoliikenteeseen, jalankulkuun ja pyöräilyyn sekä mahdollisesti myös asumiseen ja muihin toimintoihin. Rakentaminen saattaa aiheuttaa pohjaveden hetkellistä samentumista. Ra- kentamisen aikaisten häiriöiden rajoittamiseen tulee kiinnittää huomiota hankkeen jatkosuunnit- telussa ja toteutuksessa. Suunnittelussa ja toteutuksessa on huomioitava hulevesien hallinta sekä tulvareitit. Raitiotien rakentamisen aikaiset työmaavedet tulee käsitellä esimerkiksi laskeuttamalla siten, ettei hulevedet vastaanottavaan Kormuniitynojaan, Kuussillanojaan tai Westerkullanojaan aiheudu kiintoaineskuormitusta.

4.4.2 Vaikutukset luontoon ja luonnonympäristöön

Luonnon monimuotoisuus

Fazerin teollisuusalueen pohjoisosaan sekä Fazerintie-Metsätie-risteyksen viereiselle alueelle kaa- voitetaan uutta virkistysaluetta ja lähivirkistysalueille osoitetaan luonnon monimuotoisuuden kan- nalta merkittävät alueenosat (luo), joilla turvataan maakunnallisesti ja paikallisesti tärkeän ekolo- gisen yhteyden jatkuvuus Vanhankaupunginlahdelta Ojankoon sekä alueen luontoarvoja. Samalla turvataan virkistysalueiden saavutettavuus. Kaavaehdotuksen luo-alueilla puustoa on säilytettävä tai uudistettava siten, että ekologinen yhteys viheralueilla säilyy puustoisena ja kerroksellisena. Ekologisen yhteyden jatkuvuus katualueen yli Slättmossenin virkistysalueelta Lähdepuiston ja Tammasuon virkistysalueille on turvattava kasvillisuuden säilyttämisen tai istuttamisen avulla. Kaavaehdotuksen katualueelle osuvalla luo-alueen osalla tulee alueen suunnittelun ja hoidon ta- voitteena olla säilyttää tienvarret metsäisinä. Lisäksi muualla kuin ajoväylillä tulee suosia kasvilli- suutta, luonnonmukaisia materiaaleja ja nurmikiveä.

Joukkoliikenteelle varattu alueenosa (jl) sekä kevyenliikenteen yhteyksiä on osoitettu kaavaehdo- tuksessa Rivieranraitien suojaviheralueelle. jl-alue on varattu pikaraitiotielle. Kaavassa on mää- rätty, että suojaviheralueelle sijoittuva raidealue tulee toteuttaa niitty- tai nurmipintaisena. EV-

alueella joukkoliikennealueen rakentamiseen liittyvät välttämättömät leikkaukset ja pengerrykset tulee tehdä siten, että ei tarpeettomasti vahingoiteta kasvillisuutta tai turmella maisemakuvaa.

Lisäksi kaavassa on määrätty asuinrakennusten korttelialueelle 0,9 vihertehokkuus.

Aivan kaava-alueen länsiosassa joukkoliikenteelle varatun alueen osan ja kevyenliikenteen väylän toteutuminen tulee kaventamaan itärajaltaan luontoselvityksen (Faunatica 2022) yhteydessä määriteltä lahokaviosammalen esiintymisaluetta ja luontotyyppialuetta no. 24. Vaikutukset kohdistuvat näiden luontoalueiden raja-alueelle ja vaikutukset ovat siten vähäiset. Asemakaava ei merkittävästi heikennä kyseisten luontotyyppialueiden arvoa tai elinvoimaisuutta.

Kaava-alueen länsiosa määriteltiin Vantaan liito-oravan suojelusuunnitelmassa (Ramboll 2022) liito-oravalle soveltuvaksi alueeksi. Katualueen levennys ja joukkoliikenteelle varatun alueen osa sekä kevyen liikenteen väylä tulee kaventamaan tätä soveltuvan elinympäristön aluetta sen itäosista. Kaava-alueelta ei kuitenkaan ole havaittu liito-oravia vuosien 2020–2021 ja 2024 aikana suoritettujen maastotutkimusten yhteydessä. Hopeatien varrelta tunnistettiin drone-kuvista mahdollisia kolopuita, mutta tarkemmissa maastotutkimuksissa ne määriteltiin liito-oraville soveltumattomiksi. Kaavassa osoitetun luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeän alueen sekä luo/1-alueen suunnittelussa ja kunnossapidossa olisi kuitenkin hyvä huomioida liito-oravien mahdollinen liikkuminen alueella etenkin Rivieranraition ja Fazerintien ylityspaikoissa mm. säästettävien ja istutettavien puiden osalta.

Vantaan ratikka on suunniteltu kulkemaan pääosin olemassa olevassa kaupunkirakenteessa, jossa se sovitetaan joko olemassa olevaan tai levennettävään katualueeseen. Näin ollen raitiotiellä ei ole laajoja vaikutuksia luonnon arvokohteisiin. Raitiotien luontovaikutukset kohdistuvat pääosin lähiympäristöön, kun katutila laajenee tai sen poikkileikkaus muuttuu. (Vantaan ratikan yleissuunnitelma, WSP Finland Oy 2019)

Katusuunnitelmaluonnoksissa (Sweco Finland 26.1.2026) katualueen leventämisen ja ajoyhteyksien uudelleenjärjestelyn seurauksena alueen katuvihreän määrä vähenee. Raitiotien toteuttamisen tavoitteena on olemassa olevan kaupunkivihreän vaaliminen ja sen mahdollisimman runsas lisääminen. Puu- ja pensasistutuksia on katusuunnitelmaehdotuksissa pyritty lisäämään katualueelle niin paljon kuin mahdollista, ottaen huomioon olemassa oleva tila ja näkemäalueet.

Maa- ja kallioperä

Rakentamisen aikana alueen maaperään kohdistuvat vaikutukset aiheutuvat mahdollisen raitiotien ja siihen liittyvien ajoyhteyksien uudelleenjärjestämisen perustamista varten tehtävistä maankaivuista sekä leikkauksista maa- tai kallioperään.

Vesistöt ja vesitalous

Kaava-alueella huomioidaan vettä läpäisevän ja läpäisemätön pinnan muutokset verrattuna nykytilaan. Muutoksia alueen pinta- ja pohjavesiin ehkäistään hulevesien hallintaratkaisilla.

Pohjavesi on paikoitellen lähellä maanpintaa. Rakentamisen aikaisia vaikutuksia ovat pohjaveden samentuminen, pinnantason lasku sekä pinnantason laskusta johtuvat virtaussuunnan muutokset. Vaikutusten laajuuteen vaikuttavat mm. rakentamisen kesto, pohjavesipinnan alentamisen tarve sekä pohjavesipinnan ja maanpinnan väliin jäävän maapeitteen paksuus. Tilustien ympäristön pohjavedessä havaitut haitta-aineet voivat hetkellisesti kulkeutua kohti kaava-aluetta virtaussuunnan muuttuessa. Jos kaivutöiden suunnitellaan ulottuvan savikon alaisiin kerroksiin, on pohjaveden hallinta keskeisessä asemassa, jotta ehkäistään paineellisen pohjaveden hallitsematon purkautuminen. Pohjaveden hallinta on keskeisessä asemassa massanvaihtoa suunnitellessa. Massanvaihdon vaikutukset ovat kuitenkin väliaikaisia ja pohjavesiolosuhteet palautuvat entiselleen rakentamisen loputtua, kunhan rakentaminen tehdään niin, ettei rakenteiden kuivatustaso yletä pohjavesipintaan. Pohjavesialueella on huolehdittava pohjaveden suojauksesta ratikkalinjalla sekä

hulevesien viivytysrakenteissa. (Vantaan ratikan hulevesiselvitys, WSP Finland Oy 2019; Sitowise 21.3.2022).

Kaavassa annetaan määräyksiä pohjaveden suojelusta. Pohjavesialueella harjoitettava toiminta ei saa vaarantaa pohjaveden laatua tai määrää. Alueella rakentamista ja muuta maankäyttöä saattavat rajoittaa ympäristönsuojelulain pohjaveden pilaamiskielto sekä vesilain säädökset hankkeiden luvanvaraisuudesta. Pohjavesialueelle ei saa sijoittaa jätteidenkäsittelylaitosta tai energiakaivoja. Alueella on kielletty jätteiden ammattimainen käsittely ja varastointi. Alueelle ei saa sijoittaa tuotantolaitosta ilman erityistä, perusteltua syytä, jollei kemikaalien ominaisuuksien perusteella voida osoittaa, ettei pohjavesialueelle aiheudu vaaraa. Jos alueelle kuitenkin sijoitetaan vaarallisia kemikaaleja tai räjähteitä valmistava, käsittelevä tai varastoiva tuotantolaitos, rakenteellisin ja käyttöteknisin toimenpitein on huolehdittava siitä, ettei laitoksen toiminnasta aiheudu pohjavesien pilaantumisvaaraa. Lämmitysöljysäiliöitä ei saa sijoittaa maan alle. Säiliöt tulee sijoittaa suoja-altaaseen joko katoksen alle tai rakennuksen sisätiloihin. Suoja-altaan tilavuuden tulee olla suurempi kuin varastoitavan lämmitysöljyn tilavuus. Mahdollisten kellarikerrosten suunnittelussa ja toteutuksessa on kiinnitettävä erityistä huomiota pohjaveden suojeluun. Rakentaminen, ojitukset, hulevesien hallinta, maankaivu ja rakennusten perustaminen on tehtävä siten, ettei niistä aiheudu pysyviä pohjaveden laatumuutoksia tai pysyviä muutoksia pohjaveden korkeuteen tai virtauksiin, tai pysyviin muutoksiin on haettava vesilain mukainen lupa. Rakentamisen seurauksena ei saa aiheuttaa haitallista pohjaveden purkautumista. Ennen rakentamistoimenpiteisiin ryhtymistä on varmistettava pohjaveden hallintasuunnitelman tarpeellisuus. Katu- ja liikennealueet tulee suunnitella siten, että pohjaveden laadun heikkeneminen voidaan ehkäistä. Suunnittelun tulee perustua maaperäselvityksiin ja pohjavesiolosuhteisiin. Mikäli katu- tai liikennealueilla rakentaminen ulottuu kahta metriä lähemmäs pohjaveden pintaa, on rakennuslupahakemukseen liitettävä pohjaveden hallintasuunnitelma ja siihen liittyvä pohjaveden seurantaohjelma. Teollisuus- ja varastorakennusten korttelialueella on rakennuslupahakemuksen yhteydessä lisäksi esitettävä suunnitelma sammutusvesien hallinnasta. Puhtaat hulevedet, kuten kattovedet, tulee viivyttaa ja käsitellä laadullisesti tontilla. Puhtaat kattovedet ja mahdollisesti suodatuksen kautta puhdistetut hulevedet tulee imeyttää maaperään pohjavedeksi. Vettä läpäisemätöntä pinnoitetta saa käyttää vain liikennöinti-alueilla, pysäköintialueilla, ajoneuvojen huoltopihoilla ja jäteastioiden sijoituspaikoilla. Nämä alueet tulee päällystää öljyä läpäisemättömällä pintamateriaalilla tai pohjavesisuojaauksen sisältävällä rakenteella, ja alueiden valumavedet tulee johtaa hulevesiviemäriin tai pohjavesisuojaauksen sisältävään avo-ojaan ja edelleen pohjavesialueen ulkopuolelle. Lastaus- ja avovarastointialueiden hulevesijärjestelmät on varustettava sulkuventtiilein onnettomuustilanteiden varalle.

Fazerin vedenottamoiden suoja-aluepäätöksessä on annettu määräyksiä toiminnoista, joita suoja-alueille ei voi toteuttaa ilman erillistä poikkeamista vedenottamoiden suoja-alueääräyksistä. Kaavamääräysten lisäksi kaavan pohjavesialueelle on osoitettu Länsi-Suomen ympäristölupaviraston päätöksen nro 53/2000/1 mukaiset vedenottamoiden lähi- ja kaukosuojaavyöhykkeet (pv/1 ja pv/2). Pv/1 ja pv/2 -alueilla tulee huomioida Länsi-Suomen ympäristölupaviraston 7.7.2000 antamassa päätöksessä nro 53/2000/1 sekä Vaasan hallinto-oikeuden 4.5.2001 antamassa päätöksessä nro 01/0064/2 annetut suoja-alueita koskevat määräykset.

Lisäksi kaavassa on määrätty koko kaava-aluetta koskien, että suunnittelussa ja toteutuksessa on huomioitava hulevesien hallinta sekä tulvareitit. Rakentaminen tulee tehdä niin, että siitä ei aiheudu Kormuniitynojaan, Kuussillanojaan tai Westerkullanojaan merkittävää vedenlaadun heikentymistä, kuten samentumista ja kiintoaineksen kulkeutumista. Rakentamisen aikana työmaalta ei tule laskea kiintoainesta, lietettä tai haitallisia aineita sisältäviä hule- tai kuivatusvesiä suoraan vesistöön. Työmaan on laadittava rakentamisaikainen suunnitelma, jossa hulevesien hallinta on huomioitu.

4.4.3 Vaikutukset ilmastomuutoksen kannalta

Asemakaavalla ja asemakaavan muutoksella muutetaan osa teollisuus- ja varastorakennusten korttelialueesta virkistysalueeksi, jolla turvataan Slättnossenin metsäisen alueen säilyttäminen sekä ekologisen yhteyden jatkuvuus Vanhankaupunginlahdelta Ojankoon. Muutoksen myötä puuston säilyminen alueella turvataan. Lisäksi asemakaava ja asemakaavan muutos mahdollistaa kuitenkin ratikan rakentamisen, jolla on ilmastovaikutuksia.

Vantaan ratikan resurssiviisauden suuntaviivojen mukaan (*Sitowise Oy, 13.5.2020*) resurssiviisaus ohjaa Vantaan ratikan suunnittelun valintoja. Vantaan ratikan katu- ja rakentamissuunnitelmista tehdään päästölaskentaa suunnittelun edetessä. Ratikan rakentamisen jokainen vaihe, myös kaavan osoittamalla alueella, toteutetaan mahdollisimman resurssiviisaasti. Parhaillaan laaditaan ratikan resurssiviisauden toteutukseen tarkempaa suunnitelmaa.

Yleisesti infrahankkeiden päästöjä muodostuu maa- ja kalliomassojen käytöstä, niiden kuljetuksista, taitorakenteiden rakentamisesta (mm. sillat, tukimuurit), pohjarakenteista (mm. syvästabilointi, paaluperustukset, kevennykset) sekä asfalttipäällysteistä.

Infrarakentamisessa käytettävien päästöintenssiivisten rakennusosien (syvästabilointi, sillat, paalu-laatat yms.) hiilidioksidipäästöitä valtaosa syntyy sementin valmistuksessa. Näitä päästöjä on mahdollista vähentää käyttämällä vähäpäästöisempää sementtiä sekä suosimalla kotimaisia ja kierrätettyjä materiaaleja. Myös puulla voidaan tietyissä osin korvata betonirakenteita. Tunnelirakentamisessa syntyvä louhe hyödynnetään ratikan tai muiden väylien pohjarakenteissa.

Infran rakentamisen lisäksi aiheutuu materiaalien ilmastovaikutuksia raitiotiekaluston hankinnasta ja ylläpidosta ja energian kulutuksen ilmastovaikutuksia raitiotien käyttöenergiasta. Kaavoitus mahdollistaa välillisesti näiden vaikutusten toteutumisen, mutta nämä asiat eivät silti ole kaavoituksella ohjattavissa.

Koneiden päästöjen vähentämiseksi Vantaan kaupunki on sitoutunut green deal -sopimukseen, jonka mukaisesti kaikki työmaat ovat työkoneiden ja energiankäytön osalla fossiilivapaita vuoteen 2025 mennessä. Hengitysilman osalla päästöttömyyteen pyritään vuoteen 2030 mennessä. Vantaalla on jo kiristetty näitä päästöjä hillitseviä Stage- ja Euro -luokkia.

Vantaan ratikan yleissuunnitelman mukaisesti raitiotien liikennöinti vaikuttaa henkilöautoliikenteeseen kulkutapavalinnan sekä henkilöautojen reittivalinnan kautta. Henkilöautojen matkamäärät, suoritteet ja siten tieliikenteen päästöt vähenevät, kun joukkoliikenteen palvelutaso paranee.

Ratikan infrarakentamiseen tarvittavien materiaalien ja niiden hankintalähteen vaihtoehtojen hiilijalanjälkeä on vertailtu *Vantaan ratikan hiilijalanjälkiselvityksessä (Design Manual Liite 1, WSP Finland Oy 2020)*. Laskennassa käytettiin yleissuunnitelmassa määriteltyjä pinta-aloja eri ratikan osuuksille. Tehdyt laskelmat perustuivat käytettyihin materiaaleihin, niiden elinkaareen ja kuljetusmatkoihin. Selvityksessä on vertailtu kotimaisia materiaaleja (skenaario A, hiilijalanjälki 6 800 CO₂-tonnia), kotimaisia kierrätettyjä materiaaleja (skenaario B, hiilijalanjälki 1 800 CO₂-tonnia) ja aasialaisia materiaaleja (skenaario C, hiilijalanjälki 14 000 CO₂-tonnia). Tuloksia suhteutettiin ”Hiili-neutraali Vantaa 2030” tavoitteeseen. Tarkastelun mukaan paras vaihtoehto on skenaario B, jossa käytetään kotimaisia ja kierrätettyjä materiaaleja sekä lisätään kasvillisuuden määrää.

4.5 YMPÄRISTÖN HÄIRIÖTEKIJÄT

Tie- ja raitioliikenteen melu ja värinä on käsitelty kohdassa 4.4.1. Ympäristöhäiriöiden vähentäminen on VAT:n mukaisesti otettu huomioon.

4.6 NIMISTÖ

Fazerintien itäpuolelle Metsätien eteläpuolelle osoitettu uusi virkistysalue nimetään Tamma-suoksi. Fazerin teollisuus- ja varastorakennusten korttelin pohjoispuolelle osoitetaan uutta virkistysaluetta, joka nimetään Slåttmosseniksi. Porvoonväylän pohjoispuolelle osoitetut suojaviheralueet nimetään Voimamäeksi. Lisäksi kaavassa osoitetaan Fazerintien katualue.

5. ASEMAKAAVAN TOTEUTUS

Koko Vantaan ratikkahankkeesta on tehty investointipäätös vuonna 2023.

Ratikan rakentaminen tapahtuu v. 2025–2029.

6. KAAVATYÖHÖN OSALLISTUNEET

Vantaan kaupunki:

Asemakaavoitus:	Milja Halmkrona Mari Jaakonaho Anna Sarikaya Tea Taponen Sari Simonen Mikko Järvi Leena Kaunismäki	aluearkkitehti, vs. (2.9.2024 alkaen) aluearkkitehti asemakaava-arkkitehti (18.6.2023 asti) asemakaava-arkkitehti (19.6.2023 alkaen) kaavatekninen koordinaattori kaavoitusinsinööri kaavatekninen koordinaattori
Vantaan ratikka:	Hannu Lehtikankare Sauli Hakkarainen Henry Westlin Tiina Hulkko Heikki Väänänen Justiina Nieminen Petra Linnasaari	hankejohtaja (1.1.2025 alkaen) suunnittelupäällikkö (1.9.2024 asti) hankejohtaja, va. (2.9.-31.12.2024) hankejohtaja (16.9.2023-1.9.2024) hankejohtaja (15.9.2023 asti) suunnittelupäällikkö (1.8.2025 alkaen) suunnittelupäällikkö (2.9.2024-28.3.2025) suunnitteluinsinööri
Kadut ja puistot:	Antti Auvinen Susanna Koponen	vesihuollon suunnittelu liikenteen alueinsinööri
Yleiskaavoitus:	Eeva Eitsi	maisema-arkkitehti
Ympäristökeskus:	Maarit Rantataro Tommi Wallenius Sinikka Rantalainen Jouni Ahtiainen	johtava ympäristötarkastaja ympäristötarkastaja ympäristösuunnittelija ympäristösuunnittelija
Mittaus- ja geopalvelut:	Janne Karppinen	geotekniikkainsinööri
Kiinteistöhallinta ja asuminen:	Teemu Jääskeläinen	maankäyttöinsinööri

Kaavakonsultit:

Ramboll Finland Oy	Tiina Heikkilä	projektipäällikkö
	Helena Muukkonen	kaavasunnittelija

Vantaalla, 11. päivänä elokuuta 2026

Milja Halmkrona
aluearkkitehti, vs.

Tea Taponen
asemakaava-arkkitehti

Asemakaavan seurantalomake

Asemakaavan perustiedot ja yhteenveto

Kunta	Vantaa	Täyttämispvm	25.3.2026
Kaavan nimi	931400 Vantaan ratikka: Eteläinen Vaarala ja pohjoinen Länsimäki		
Hyväksymispvm		Ehdotuspvm	
Hyväksyjä		Vireilletulosta ilm. pvm	23.11.2020
Pysyvä kaavatunnus		Kunnan kaavatunnus	092931400
Kaava-alueen pinta-ala [ha]	43,6558	Uusi asemakaavan pinta-ala [ha]	3,1803
Maanalaisten tilojen pinta-ala [ha]		Asemakaavan muutoksen pinta-ala [ha]	40,4755

Ranta-asemakaava	Rantaviivan pituus [km]	
Rakennuspaikat [lkm]	Omarantaiset	Ei-omarantaiset
Lomarakennuspaikat [lkm]	Omarantaiset	Ei-omarantaiset

Aluevaraukset	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m ²]	Tehokkuus [e]	Pinta-alan muut. [ha ±]	Kerrosalan muut. [k-m ² ±]
Yhteensä	43,6558	100,00	217836	0,50	3,1803	0
A yhteensä	0,9596	2,2	200	0,02	0,1732	0
P yhteensä						
Y yhteensä						
C yhteensä						
K yhteensä						
T yhteensä	30,5400	70,0	217486	0,71	-5,2757	0
V yhteensä	5,0519	11,6	0	0,00	2,0442	0
R yhteensä						
L yhteensä	4,5819	10,5	0	0,00	4,1846	0
E yhteensä	2,5224	5,8	150	0,01	2,0540	0
S yhteensä						
M yhteensä						
W yhteensä						

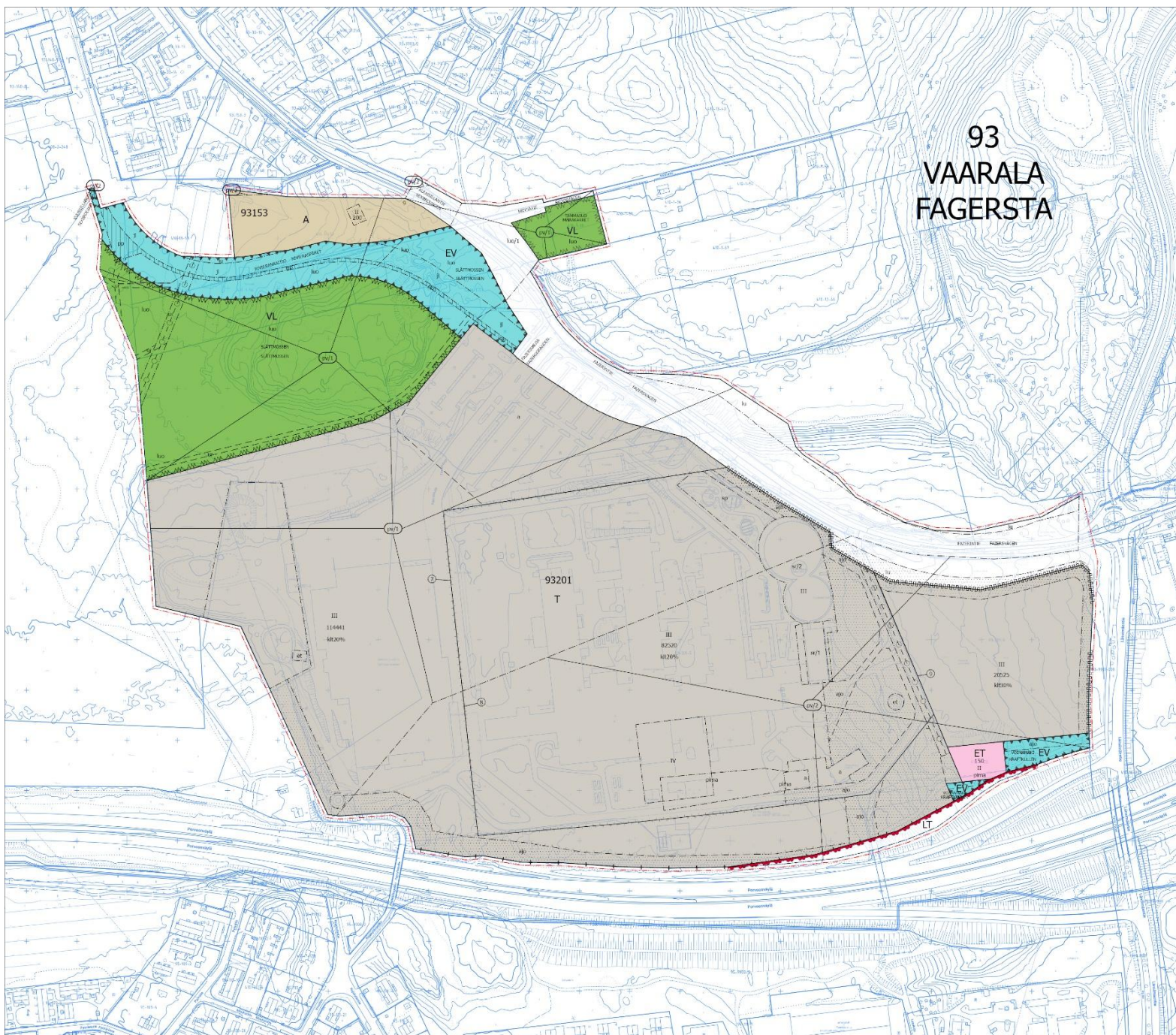
Maanalaiset tilat	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m ²]	Pinta-alan muut. [ha ±]	Kerrosalan muut. [k-m ² ±]
Yhteensä	0,0000	0,00	0	0,0000	0

Rakennussuojelut	Suojellut rakennukset		Suojeltujen rakennusten muutos	
	[lkm]	[k-m ²]	[lkm ±]	[k-m ² ±]
Yhteensä	2	4080	2	4080

Alamääräykset tai -merkinnät

Aluevaraukset	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m ²]	Tehokkuus [e]	Pinta-alan muut. [ha ±]	Kerrosalan muut. [k-m ² ±]
Yhteensä	43,6558	100,00	217836	0,50	3,1803	0
A yhteensä	0,9596	2,2	200	0,02	0,1732	0
A	0,9596	100,0	200	0,02	0,1732	0
P yhteensä						
Y yhteensä						
C yhteensä						
K yhteensä						
T yhteensä	30,5400	70,0	217486	0,71	-5,2757	0
T	30,5400	100,0	217486	0,71	30,5400	217486
T-2	0,0000	0,0	0		-35,8157	-217486
V yhteensä	5,0519	11,6	0	0,00	2,0442	0
VL	5,0519	100,0	0	0,00	2,0442	0
R yhteensä						
L yhteensä	4,5819	10,5	0	0,00	4,1846	0
Kadut	4,3215	94,3	0	0,00	3,9242	0
LT	0,2604	5,7	0	0,00	0,2604	0
E yhteensä	2,5224	5,8	150	0,01	2,0540	0
ET	0,1759	7,0	150	0,09	-0,0041	0
EV	2,3465	93,0	0	0,00	2,0581	0
S yhteensä						
M yhteensä						
W yhteensä						

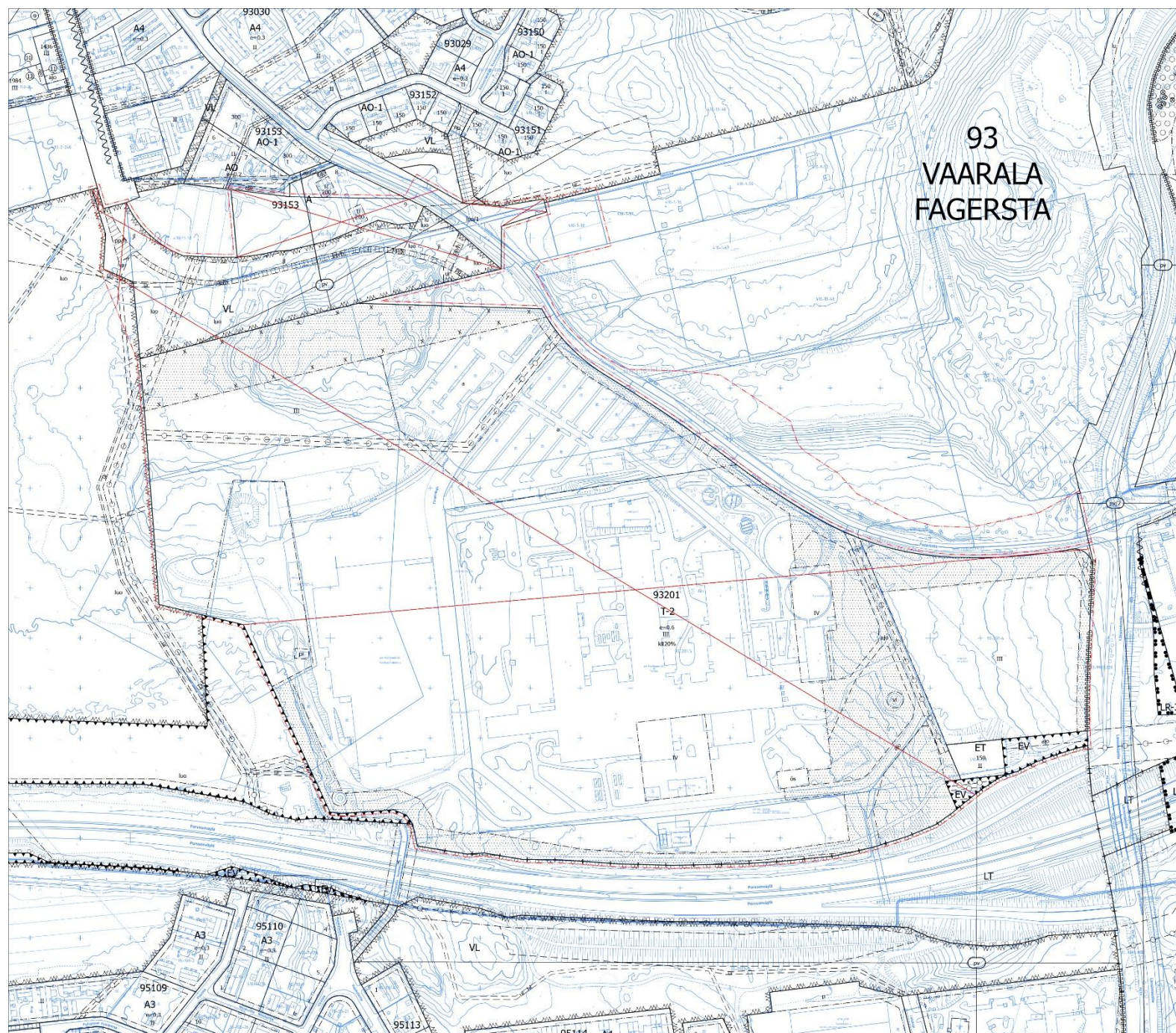
Rakennussuojelut	Suojellut rakennukset		Suojeltujen rakennusten muutos	
	[lkm]	[k-m ²]	[lkm ±]	[k-m ² ±]
Yhteensä	2	4080	2	4080
Asemakaava	2	4080	2	4080

Asemakaava ja asemakaavan muutoksen ehdotus

Vantaan kaupunki 11.8.2026

Poistettavat merkinnät

Vantaan kaupunki 11.8.2026

0 100 200 400 600 Metriä

Kaava-alueen numero
Planområdets nummer

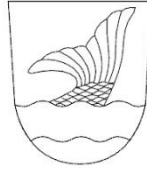
931400

Päiväys
Datum

11.8.2026

Vantaan kaupunki

VANTAAN RATIKKA: ETELÄINEN VAARALA JA POHJOINEN LÄNSIMÄKI

Vanda stad

VANDASPÅRAN: SÖDRA FAGERSTA OCH NORRA VÄSTERKULLA

Asemakaava

Kaupunginosa 93, VAARALA
Katu- ja virkistysalueet.

Asemakaavan muutos

Kaupunginosa 93, VAARALA
Kortteli 93201 ja osa kortteliä 93153 sekä
katu-, liikenne-, erityis- ja virkistysalueet.

Tonttijaon muutos

Kortteli 93201 sekä osa kortteliä 93153.

1:2000

Detaljplan

Stadsdel 93, FAGERSTA
Gatu- och rekreationsområden.

Ändring av detaljplanen

Stadsdel 93, FAGERSTA
Kvarteret 93201 och del av kvarteret 93153 samt
gatu-, trafik-, special- och rekreationsområden.

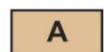
Ändring av tomtindelningen

Kvarteret 93201 samt del av kvarteret 93153.

1:2000

ASEMAKAAVAMERKINTÖJÄ JA -MÄÄRÄYKSIÄ:

3 m kaava-alueen rajan ulkopuolella oleva viiva.

Asuinrakennusten korttelialue.

Alueelle saa sijoittaa sellaisia toimistotiloja ja niihin verrattavia työtiloja, jotka eivät häiritse asumista ja ympäristöä yhteensä enintään 10% tontin rakennusoikeudesta.

Tontille saa rakentaa yhden enintään 25 k-m² suuruisen sauna-, talous-, varastorakennuksen tai vastaavan olemassa olevien rakennusten lisäksi ja rakennusalan estämättä. Tontin rakennusten tulee muodostaa yhtenäinen kokonaisuus.

Asuin- ja työhuoneiden ulkokuoren ääneneristävyyden ΔL tieliikennemelua vastaan on oltava vähintään 30 dB.

Tontilla on rakennusosin huolehdittava siitä, ettei tie- tai raideliikennemelun keskiäänitaso $L(Aeq)$ ylitä oleskeluun tarkoitetuilla piha-alueilla 55 dB päivällä eikä 50 dB yöllä.

Uudisrakennuksen rakennuslupahakemuksen yhteydessä on esitettävä selvitys siitä, miten raideliikenteen aiheuttamat melu- ja värinähaitat on otettu huomioon sekä tarvittaessa toimenpiteet melun, runkomelun ja värinän leviämisen estämiseksi.

Rakennus tulee varustaa koneellisella tulo- ja poistoilmanvaihdoilla, jossa tuloilma on otettava kattotasolta mahdollisimman etäältä epäpuhtauslähteistä. Ilmanvaihtolaitteisto tulee varustaa riittävän tehokkailla suodattimilla.

Pihalla tulee saavuttaa vähintään vihertehokkuus 0,9. Vihertehokkuuslaskelma liitetään rakennuslupahakemukseen pihasuunnitelman kanssa.

DETALJPLANBETECKNINGAR OCH -BESTÄMMELSER:

Linje 3 m utanför planområdets gräns.

Kvarteretsområde för bostadshus.

På området får totalt högst 10% av tomtens byggnadsrätt utnyttjas för sådana kontorslokaler och med dem jämförbara arbetslokaler som inte inverkar störande på boendet eller miljön.

På tomten är det tillåtet att utöver de existerande byggnaderna bygga en högst 25 m²-vy stort bastu-, ekonomi-, förrädsbyggnad eller motsvarande utan att byggnadsytan utgör ett hinder. Byggnaderna på tomten ska bilda en enhetlig helhet.

Ljudisoleringen ΔL mot vägtrafikbuller i bostadsrummens och arbetslokalernas ytterhölje ska vara minst 30 dB.

På tomten ska med byggnadsdelar sörjas för att väg- eller spårvagnstrafik bullrets medelljudnivå $L(Aeq)$ på de gärdsmråden som är avsedda för vistelse inte överskrider 55 dB dagtid eller 50 dB nattetid.

Det som byggs nytt skall i samband med bygglovsansökan förete en utredning över hur buller-, stombuller-, och vibrationsutredning från spårtrafiken beaktas och vid behov åtgärder för att förhindra spridning av buller, stombuller och vibrationer.

Byggnaden ska utrustas med maskinell till- och frånluftventilation, där tilluften tas från taknivå på så stort avstånd från föroreningskällor som möjligt. Ventilationsanläggningen måste utrustas med tillräckligt effektiva filter.

Gården ska ha minst 0,9 i gröneffektivitet. Kalkylen över gröneffektiviteten bifogas till bygglovsansökan tillsammans med planen över gården.

931400

Autopaikkoja on varattava 1,5 autopaikkaa / asunto, kuitenkin vähintään 1 autopaikka / 85 k-m².

Rakennuksissa tulee olla avoräystäät.

Kattomuotona on oltava satulakatto tai pulpettikatto.

Rakennusten katoille saa sijoittaa aurinkopaneeleja ja kasvikattoja.

Kattomuotojen ja -kulmien sekä kattolappeiden suunnauksen valinnassa tulee mahdollistaa aurinkoenergian käyttö.

Teollisuus- ja varastorakennusten korttelialue.

Korttelialueelle saa rakentaa myös liike- ja toimistotiloja. Liiketiloihin tulee olla pääkäyttötarkoitukseen liittyviä liiketiloja.

Vähittäiskaupan myymälätilan enimmäiskoko saa olla 500 m² kerrosalaa.

Alueelle ei saa muodostua useasta liiketilasta koostuvaa vähittäiskaupan suuryksikköä.

Korttelialueelle saa rakentaa kiinteistön hoidon kannalta välttämättömiä asuntoja. Asunnoilla tulee olla riittävä oleskeluun tarkoitettu piha-alue, jossa valtioneuvoston päätöksen 993/1992 mukainen laskennallinen melutaso ei ylitä.

Rakennukset tulee varustaa koneellisella tulo- ja poistoilmavaihdolla, jossa tuloilma on otettava kattotasolta mahdollisimman etäältä epäpuhtauslähteistä. Ilmanvaihtolaitteisto tulee varustaa riittävän tehokkailla suodattimilla.

Autopaikkojen vähimmäismäärät:
Korttelialueet 1 ap/200 k-m²

Rakennuslautakunta voi myöntää lykkäystä autopaikkojen rakentamisvelvollisuudesta viideksi vuodeksi kerrallaan.

Lähivirkistysalue.

Maantien alue.

Yhdyskuntateknistä huoltoa palvelevien rakennusten ja laitosten korttelialue.

Suojaviheralue.

Kaupunginosan raja.

Korttelin, korttelinosan ja alueen raja.

Osa-alueen raja.

Ohjeellinen alueen tai osa-alueen raja.

Sitovan tonttijaon mukaisen tontin raja ja numero.

Ohjeellinen tontin raja.

Ohjeellisen tontin numero.

Viiteviiva osoittaa alueen, jota merkintä koskee.

Risti merkinnän päällä osoittaa merkinnän poistamista.

Poikkiviiva osoittaa rajan sen puolen, johon merkintä kohdistuu.

93

Kaupunginosan numero.

VAAR

Kaupunginosan nimi.

93201

Korttelin numero.

Bilplatser ska reserveras 1,5 bilplats / bostad, dock minst 1 bilplats / 85 m²-vy.

Byggnaderna bör förses med öppen takfot.

Takformen ska vara sadeltak eller pulpettak.

På byggnadernas tak får placeras solpaneler och växttak.

I valet av takformer och -vinklar samt takfallens riktning ska utnyttjande av solenergi möjliggöras.

Kvartersområde för industri- och lagerbyggnader.

Inom kvartersområdet får också affärs- och kontorsutrymmen byggas. Affärsutrymmena ska höra till det huvudsakliga användningsändamålet.

Maximiväningsytan för affärsutrymme för minuthandel får vara 500 m² väningsyta.

På området får det inte bildas en stor detaljhandelsenhet som består av flera affärslokaler.

Inom kvartersområdet får bostäder som är nödvändiga för fastighetens skötsel byggas. Bostäderna ska ha ett gårdsområde lämpligt för vistelse, där den beräknade ljudnivån enligt statsrådets beslut 933/1992 inte överskrids.

Byggnaderna ska utrustas med maskinell till- och frånluftsventilation, där tilluften tas på så stort avstånd från föroreningskällor som möjligt. Ventilationsanläggningen måste utrustas med tillräckligt effektiva filter.

Minimiantalet bilplatser:
Kvartersområden 1 bp/200 m²-vy

Byggnadsnämnden kan efter bilplatsbehovet ge uppskov med skyldigheten att bygga bilplatser fem år per gång.

Område för närrekreation.

Område för landsväg.

Kvartersområde för byggnader och anläggningar för samhällsteknisk försörjning.

Skyddsgrönområde.

Stadsdelsgräns.

Kvarters-, kvartersdels- och områdesgräns.

Gräns för delområde.

Riktgivande gräns för område eller del av område.

Tomtgräns och -nummer enligt bindande tomtindelning.

Riktgivande tomtgräns.

Nummer på den riktgivande tomten.

Hänvisningslinjen visar området som beteckningen gäller.

Kryss på beteckning anger att beteckningen slopas.

Tvärstrecken anger på vilken sida av gränsen beteckningen gäller.

Stadsdelsnummer.

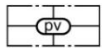
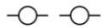
Stadsdelens namn.

Kvartersnummer.

2/5

931400	FAZERINTIE	Kadun, tien, katuaukion, torin, puiston tai muun yleisen alueen nimi.	Namn på gata, väg, öppen plats, torg, park eller annat allmänt område.	3/5
20525		Rakennusoikeus kerrosalaneliömetreinä.	Byggnadsrätt i kvadratmeter våningsyta.	
kit20%		Merkintä osoittaa, kuinka monta prosenttia sallitusta rakennusoikeudesta saa käyttää toimisto- ja liiketiloja varten.	Beteckningen anger hur många procent av den tillåtna byggnadsrätten som får användas för kontors- och affärslokaler.	
III		Roomalainen numero osoittaa rakennusten, rakennuksen tai sen osan suurimman sallitun kerrosluvun.	Romersk siffra anger största tillåtna antalet våningar i byggnaderna, i byggnaden eller i en del därav.	
		Rakennusala.	Byggnadsyta.	
		Joukkoliikenteelle varattu alueen osa. Alue on varattu pikaraitiotielle. Suojaviheralueelle sijoittuva raidealue tulee toteuttaa nurmi- tai niitty pintaisena. Suojaviheralueella joukkoliikennealueen rakentamiseen liittyvät välttämättömät leikkaukset ja pengerrykset tulee tehdä siten, että ei tarpeettomasti vahingoiteta kasvillisuutta tai turmella maisemakuva. Mikäli alueelle sijoitetaan raitiotie, tulee se suunnitella ja toteuttaa niin, ettei raitioliikenteen aiheuttama tärinä tai runkoääni ylitä tavoitteena pidettäviä enimmäisarvoja (VTT 2008, VTT 2009) sisätiloissa 31.12.2021 mennessä hyväksyttyjen asemakaavojen osoittamassa maankäytössä.	Del av område reserverad för kollektivtrafik. Området är reserverat för en snabbspårväg. I skyddsgrönområde ska spårområdet ha gräs- eller ängyta. På skyddsgrönområdet ska ofrånkomliga skärningar och terrasseringar i samband med byggandet av kollektivtrafikområdet göras så att växtlighet inte skadas i onödan eller landskapsbilden förstörs. Om en spårväg placeras i området ska den planeras och byggas så att vibrationer eller stömljud från spårtrafiken inte överskrider de högsta värdena inomhus (VTT 2008, VTT 2009) som uppsatts som mål för den anvisade markanvändningen i detaljplaner som godkänts före 31.12.2021.	
		Auton säilytyspaikan rakennusala.	Byggnadsyta för förvaringsplats för bil.	
		Ohjeellinen auton säilytyspaikan rakennusala.	Riktgivande byggnadsyta för förvaringsplats för bil.	
		Yhdyskuntateknistä huoltoa palvelevien rakennusten ja laitojen alue.	Område för byggnader och anläggningar för samhällsteknisk service.	
		Istutettava alueen osa.	Del av område som skall planteras.	
		Ohjeellinen istutettava alueen osa.	Riktgivande del av område som ska planteras.	
		Ohjeellinen ulkoilureitti.	Riktgivande friluftsled.	
		Katu. Mikäli alueelle sijoitetaan raitiotie, tulee se suunnitella ja toteuttaa niin, ettei raitioliikenteen aiheuttama tärinä tai runkoääni ylitä tavoitteena pidettäviä enimmäisarvoja (VTT 2008, VTT 2009) rakennusten sisätiloissa. Raitiotien suunnittelussa ja toteuttamisessa on otettava huomioon myös kaava-alueen ulkopuolinen, 31.12.2021 mennessä hyväksyttyjen asemakaavojen osoittama maankäyttö. Mikäli katualueelle sijoitetaan raitiotien pysäkki, tulee pysäkin katoksessa olla kasvillisuuskatto tai katoksen katolle sijoittaa taidetta. luo/1: Ekologinen yhteys. Alueen suunnittelun ja hoidon tavoitteena on säilyttää tienvarret metsäisinä. Muilla, kuin ajoväylillä, tulee suosia kasvillisuutta, luonnonmukaisia materiaaleja ja nurmikiveä.	Gata. Om en spårväg placeras i området ska den planeras och byggas så att vibrationer eller stömljud från spårtrafiken inte överskrider de tillåtna högsta värdena inomhus (VTT 2008, VTT 2009). I planeringen och byggandet av spårvagnen ska även tas hänsyn till den anvisade markanvändningen i detaljplaner utanför planområdet som godkänts före den 31.12.2021. Om en spårvagnshållplats placeras på gatuområdet, ska hållplatsens skydd ha ett vegetationstak eller konst ska placeras på skyddets tak. luo/1: Ekologisk förbindelse. Syftet med områdets planering och vård är att behålla väggkanten skogig. På andra än väggbanan, bör föredras växtlighet, naturliga material och gräsarmering.	
		Yleiselle jalankululle ja polkupyöräilylle varattu alueen osa.	För allmän gång- och cykeltrafik reserverad del av område.	
		Ajoyhteys.	Körförbindelse.	
		Alueella oleva ohjeellinen ajoyhteys.	Riktgivande körförbindelse inom området.	
		Katualueen rajan osa, jonka kohdalta ei saa järjestää ajoneuvoliittymää	Del av gatuområdes gräns där in- och utfart är förbjuden	
		Luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeä alue. Puustoa on säilytettävä tai uudistettava siten, että ekologinen yhteys viheralueilla säilyy puustoisena ja kerroksellisenä.	Område som är särskilt viktigt med tanke på naturens mångfald. Trädbeståndet ska bevaras eller förnyas på ett sådant sätt att den ekologiska förbindelsen i grönområdena förblir trädbevuxen och flerskiktad.	

931400

luo/1: Ekologisen yhteyden jatkuvuus katualueen yli Slättmossenin virkistysalueelta Lähdepuiston ja Tammasuon virkistysalueille on turvattava kasvillisuuden säilyttämisen tai istuttamisen avulla.

Ohjeellinen avo-oja.

Maanalaista johtoa varten varattu alueen osa.

Tärkeä tai veden hankintaan soveltuva pohjavesialue.

Alueella harjoitettava toiminta ei saa vaarantaa pohjaveden laatua tai määrää.

Alueella rakentamista ja muuta maankäyttöä saattavat rajoittaa ympäristönsuojelulain pohjaveden pilaamiskiello sekä vesilain säädökset hankkeiden luvanvaraisuudesta.

Pohjavesialueelle ei saa sijoittaa jätteidenkäsittelylaitosta tai energiakaivoja. Alueella on kielletty jätteiden ammatillinen käsittely ja varastointi.

Alueelle ei saa sijoittaa tuotantolaitosta ilman erityistä, perusteltua syytä, jollei kemikaalien ominaisuuksien perusteella voida osoittaa, ettei pohjavesialueelle aiheudu vaaraa. Jos alueelle kuitenkin sijoitetaan vaarallisia kemikaaleja tai räjähteitä valmistava, käsittelevä tai varastoiva tuotantolaitos, rakenteellisiin ja käyttökäytännöihin toimenpitein on huolehdittava siitä, ettei laitoksen toiminnasta aiheudu pohjavesien pilaantumisvaaraa.

Lämmitysöljysäiliöitä ei saa sijoittaa maan alle. Säiliöt tulee sijoittaa suoja-altaaseen joko katoksen alle tai rakennuksen sisätiloihin. Suoja-altaan tilavuuden tulee olla suurempi kuin varastoitavan lämmitysöljyn tilavuus.

Mahdollisten kellarikerrosten suunnittelussa ja toteutuksessa on kiinnitettävä erityistä huomiota pohjaveden suojeluun. Kellariin saa sijoittaa pääkäyttötarkoituksen mukaisia tiloja.

Rakentaminen, ojitukset, hulevesien hallinta, maankaivu ja rakennusten perustaminen on tehtävä siten, ettei niistä aiheudu pysyviä pohjaveden laatumuutoksia tai pysyviä muutoksia pohjaveden korkeuteen tai virtauksiin, tai pysyviä muutoksia on haettava vesilain mukainen lupa. Rakentamisen seurauksena ei saa aiheuttaa haitallista pohjaveden purkautumista. Ennen rakentamistoimenpiteisiin ryhtymistä on varmistettava pohjaveden hallintasuunnitelman tarpeellisuus.

Katu- ja liikennealueet tulee suunnitella siten, että pohjaveden laadun heikkeneminen voidaan ehkäistä. Suunnittelun tulee perustua maaperäselvityksiin ja pohjavesiolosuhteisiin. Mikäli katu- tai liikennealueilla rakentaminen ulottuu kahta metriä lähemmäs pohjaveden pintaa, on rakennuslupahakemukseen liitettävä pohjaveden hallintasuunnitelma ja siihen liittyvä pohjaveden seurantaohjelma.

Teollisuus- ja varastorakennusten korttelialueella on rakennuslupahakemuksen yhteydessä lisäksi esitettävä suunnitelma sammutusvesien hallinnasta.

Puhtaat hulevedet, kuten kattovedet, tulee viiyyttää ja käsitellä laadullisesti tontilla. Puhtaat kattovedet ja mahdollisesti suodatuksen kautta puhdistetut hulevedet tulee imeyttää maaperään pohjavedeksi.

Vettä läpäisemätöntä pinnoitetta saa käyttää vain liikennöintialueilla, pysäköintialueilla, ajoneuvojen huoltopihdoilla ja jäteastoiden sijoituspaikoilla. Nämä alueet tulee päällystää öljyä läpäisemättömällä pintamateriaalilla tai pohjavesisuojausten sisältävällä rakenteella, ja alueiden valumavedet tulee johtaa hulevesiviemäriin tai pohjavesisuojausten sisältävään avo-ojaan ja edelleen pohjavesialueen ulkopuolelle.

Lastaus- ja avovarastointialueiden hulevesijärjestelmät on varustettava sulkuventtiilein onnettomuustilanteiden varalle.

pv/1: Länsi-Suomen ympäristölupaviraston päätöksen nro 53/2000/1 mukainen vedenottamon lahisuojavyöhyke.

pv/2: Länsi-Suomen ympäristölupaviraston päätöksen nro 53/2000/1 mukainen vedenottamon kaukosuojavyöhyke.

luo/1: Kontinuitet av ekologiska förbindelsen gatan från Slättmossens rekreationsområde till Källparkens och Märakärrens rekreationsområdena ska säkerställas genom bevarande eller plantering av växtlighet.

Riktgivande öppet dike.

Del av område reserverad för underjordisk ledning.

Viktigt eller för vattentäkt lämpat grundvattenområde.

Verksamheten på området får inte medföra risk för grundvattens kvalitet eller mängd.

Byggnad och annan markanvändning inom området kan begränsas av förbudet mot förorening av grundvatten enligt miljöskyddslagen samt av bestämmelserna i vattenlagen om tillståndsplikt för projekt.

Avfallshanteringsanläggningar eller energibrunnar får inte placeras på ett grundvattenområde. I området är det förbjudet att professionellt hantera och lagra avfall.

På området får inte utan särskild, grundad anledning placeras en produktionsanläggning, om det inte på basis av kemikalernas egenskaper kan påvisas att dessa inte medför någon fara för grundvattnet. Om en produktionsanläggning där farliga kemikalier eller explosiva varor tillverkas, lagras eller hanteras dock placeras på området, skall det genom åtgärder i fråga om konstruktion och driftteknik ses till att verksamheten vid anläggningen inte medför risk för att grundvattnet förorenas.

Värmeoljetankar får inte placeras under jorden. Tankar bör placeras i en skyddsbassäng antingen under taket eller inne i byggnaden. Skyddsbassängens volym måste vara större än volymen av eldningsolja som ska lagras.

I planeringen och byggandet av eventuella källarvåningar ska särskild uppmärksamhet fästas i skyddande av grundvatten. I Källare får utrymmen i enlighet med huvudanvändningsändamålet placeras.

Byggnad, dikning, dagvattenhantering, markgrävning och grundläggning av byggnader ska utföras så att de inte orsakar bestående förändringar i grundvattens kvalitet, höjd eller strömningar, eller så ska det sökas tillstånd enligt vattenlagen för sådana bestående förändringar. Byggnad får inte leda till skadliga flöden av grundvatten. Innan byggnadsåtgärder vidtas ska behovet av en plan för grundvattenkontroll säkerställas.

Gatu- och trafikområden ska planeras så att försämring av grundvattens kvalitet kan förhindras. Planeringen ska basera sig på redogörelser för markbeskaffenheten och på grundvattenförhållandena. Om byggandet i gatu- eller trafikområden sträcker sig närmare än två meter från grundvattenytan, vid behov ska en plan för grundvattenkontroll och ett program för grundvattenobservationer i anslutning till denna bifogas till bygglovsansökan.

I kvartersområde för industri- och lagerbyggnader ska även en plan för släckvattenhantering presenteras i samband med bygglovsansökan.

Rent dagvatten, som takvatten, ska fördröjas och behandlas kvalitativt på tomten. Rent och infiltrerat takvatten och sådant dagvatten från gårdsområdet som eventuellt renas genom filtrering bör infiltreras i marken som nytt grundvatten.

Vattentäkt beläggning får användas endast på trafikområden, parkeringsområden, underhållsgårdar för fordon och förvaringsplatser för avfallsbehållare. Dessa områden ska beläggas med ett oljetätt ytmateriell eller med en konstruktion som innehåller grundvattenskydd, och avrinningsvattnet från områdena ska ledas till dagvattenavlopp eller ett öppet dike med grundvattenskydd och vidare utanför grundvattenområdet.

Lastning- och öppen lagrinområdenas dagvattensystem ska förses med avstängningsventiler i fall av olyckshändelser.

pv/1: Vattentäktens närskyddszon enligt Västra Finlands miljötillståndsverks beslut nr 53/200/1.

pv/2: Vattentäktens fjärrskyddszon enligt Västra Finlands miljötillståndsverks beslut nr 53/200/1.

4/5

931400

pv/1 ja pv/2 -alueilla tulee huomioida Länsi-Suomen ympäristölupaviraston 7.7.2000 antamassa päätöksessä nro 53/2000/1 sekä Vaasan hallinto-oikeuden 4.5.2001 antamassa päätöksessä nro 01/0064/2 annetut suoja-alueita koskevat määräykset.

sr

Suojeltava rakennus.

Historiallisesti, rakennushistoriallisesti ja aluekokonaisuuden kannalta merkittävä rakennus, jota ei saa purkaa.

sr/1: Määräys koskee Makeiskonttorin osaa rakennuksesta. Rakennuksen julkisivuihin kohdistuvissa korjaus- ja muutostöissä on huomioitava rakennuksen alkuperäinen arkkitehtuuri sekä 2016 vuoden muutostöiden jälkeinen tilanne. Korjaus- ja muutostyöt on suunniteltava siten, että historiallisesti kerroksisen rakennuksen ominaisluonne ja rakennuksessa todetut arvot eivät korjaustöissä vaarannu. Rakennuksen sisätiloista suojellaan alkuperäinen pääporraskäytävä ja siihen liittyvä ensimmäisen kerroksen aulatilaa.

Rakennuksessa ei saa tehdä sellaisia korjaus- ja muutostöitä lisärakentamistöitä, jotka vaarantavat edellä mainittujen arvojen säilymistä. Korjaus-, muutos-, ja lisärakentamistöimenpiteille on hankittava paikallisen museoviranomaisen lausunto.

sr/2: Määräys koskee Fazerilan vierailu- ja kokouskeskuksen kokonaisuutta. Rakennuksesta suojellaan julkisivut ja katot. Rakennuksen ulkotiloista sisään jatkuvat kattomateriaalit suojellaan. Sisätiloissa suojellaan kantavien teräspilarirakenteiden muodostamat kaarevalinjalisten huonetilojen massoitteilu (Visitor centerin puolella 5 kokonaisuutta: viherhuone, kahvila/keittiö, monitoimitila, henkilökunta-/varastotila sekä info- ja wc-tila. Meeting centerin puolella 2 kokonaisuutta: showroom ja kabinet)

Rakennuksessa ei saa tehdä sellaisia korjaus- ja muutostöitä lisärakentamistöitä, jotka vaarantavat edellä mainittujen arvojen säilymistä. Korjaus-, muutos-, ja lisärakentamistöimenpiteille on hankittava paikallisen museoviranomaisen lausunto.

sp

Suojeltava pihapiiri.

Historiallisesti, rakennushistoriallisesti ja aluekokonaisuuden kannalta merkittävä alueen osa, jota ei saa purkaa.

Pihaa tulee hoitaa alkuperäisen pihasuunnitelman luonteen mukaisesti. Pihaan kohdistuvista muutostöistä tulee kuulla paikallista museoviranomaista.

pima

Alueen osa, jonka maaperä on saastunut.

Maaperän pilaantuneisuus on selvitettävä ja pilaantunut maaperä tarvittaessa kunnostettava ennen rakentamistöimenpiteisiin ryhtymistä.

lu

Alueen osa, jolle saa rakentaa kadun luiskan.

YMPÄRISTÖOLOSUHTEET

Suunnittelussa ja toteutuksessa on huomioitava hulevesien hallinta sekä tulvareitit.

Rakentaminen tulee tehdä niin, että siitä ei aiheudu Kormuniitynojaan, Kuussillanojaan tai Westerkullanojaan merkittävää vedenlaadun heikentymistä, kuten samentumista ja kiintoaineksen kulkeutumista. Rakentamisen aikana työmaalta ei tule laskea kiintoainesta, lietettä tai haitallisia aineita sisältäviä hule- tai kuivatusvesiä suoraan vesistöön. Työmaan on laadittava rakentamisaikainen suunnitelma, jossa hulevesien hallinta on huomioitu.

TONTTIJAKO

Tämän asemakaavan alueella oleviin kortteleihin on laadittava erillinen tonttijako, ellei kaavamerkinnoin ole toisin osoitettu.

I pv/1 och pv/2 -områdena ska beaktas bestämmelserna om skyddszonerna enligt Västra Finlands miljötillståndsverks beslut nr 53/2000/1 av den 7.7.2000 och Vasa förvaltningsdomstols beslut nr 01/0064/2 av den 4.5.2001.

Byggnad som skall skyddas.

Historiskt, byggnadshistoriskt och regionalt sett betydande byggnad som inte får rivas.

sr/1: Bestämmelsen gäller Godiskontorens del av byggnaden. Vid renoverings- och förändringsarbeten som gäller byggnadens fasader ska det tas hänsyn till byggnadens ursprungliga arkitektur och situationen efter förändringarna som gjordes år 2016. Reparations- och förändringsarbetena ska planeras på ett sådant sätt att den historiska byggnadens karaktär och de värden som finns i byggnaden inte äventyras under reparationsarbetet. I byggnadens interiör skyddas det ursprungliga huvudtrapphuset och den tillhörande lobbyn på första våningen.

I byggnaden får inga sådana reparationer, förändringar eller ytterligare byggnadsarbeten utföras som äventyrar bevarandet av ovan nämnda värden. Utlåtande från den lokala museimyndigheten bör höras för reparation, ändring och ytterligare byggnadsåtgärder.

sr/2: Bestämmelsen gäller Fazerila-besökscenter som helhet. Byggnadens fasader och tak skyddas. Takmaterialen som fortsätter in från utsidan av byggnaden skyddas. I interiören skyddas sammanfogningen av krökta rumsutrymmen som formas av bärande stälpelarkonstruktioner (5 helheter i besökscentret: växtrum, cafeteria/kök, allaktivitets utrymme, personal/ förvaringsutrymme och information- och toalettrymme. 2 helheter i mötescentret: showroom och kabinet)

I byggnaden får inga sådana reparationer, förändringar eller ytterligare byggnadsarbeten utföras som äventyrar bevarandet av ovan nämnda värden. Utlåtande från den lokala museimyndigheten bör höras för reparation, ändring och ytterligare byggnadsåtgärder.

Gårdsplan som skall skyddas.

Historiskt, byggnadshistoriskt och regionalt sett betydande del av område som inte får rivas.

Gården ska underhållas enligt den ursprungliga gårdsplanens karaktär. Den lokala museimyndigheten bör höras om förändringar av gården.

Del av område vars mark är förorenad.

Markens föroreningsgrad ska undersökas och förorenad mark ska vid behov saneras innan byggnadsåtgärder vidtas.

Del av område där gatusluttning får placeras.

MILJÖFÖRHÅLLANDEN

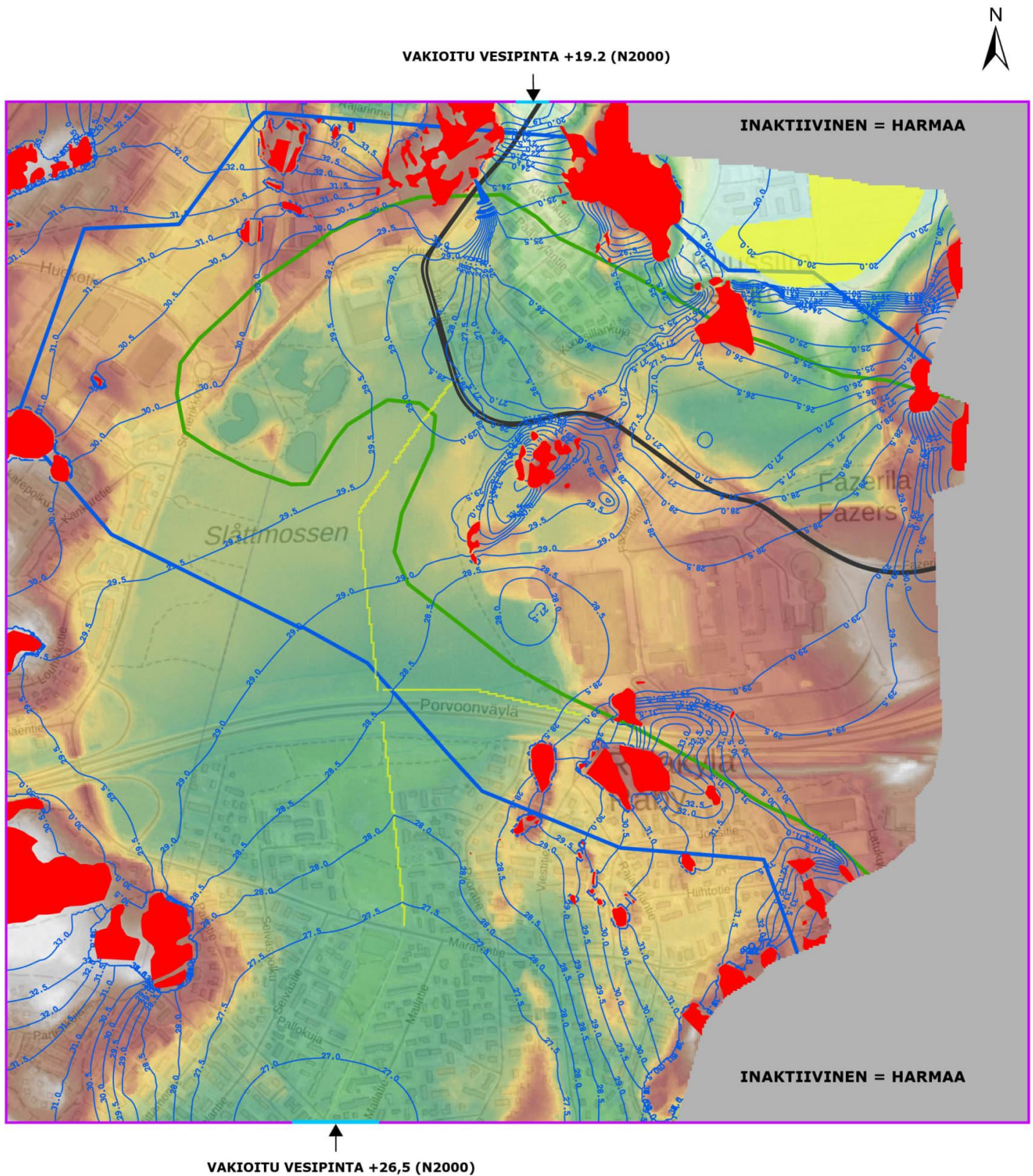
Dagvattenhanteringen och avledningsvägarna ska beaktas vid planeringen och byggandet.

Byggandet ska utföras så att det inte leder till en betydande försämring av vattenkvaliteten i Kormängsbäcken, Sexbrodiken eller Westerkullabäcken, som att vattnet grumlats och det sprids fasta partiklar. Under byggandet får inte dag- eller dräneringsvatten som innehåller fasta partiklar, slam eller skadliga ämnen släppas rakt ut i vattendrag. Byggplatsen ska utarbeta en plan för byggnadsskedet där dagvattenhanteringen har beaktats.

TOMTINDELNING

För kvarteren på denna detaljplans område skall en separat tomtindelning göras, om inte via planteckningar annat bestämts.

5/5

TAUSTAKARTTA & ORTOILMAKUVA: Maanmittauslaitos 2025

VANTAAN RATIKKA
Fazerilan pohjavesialue

KARTTA 8

Vesitalouslupahakemus -
Pohjavesivaikutusarvio

— Kalibroitu Pohjaveden taso
(N2000)

— Virtausmallin alue

— Inaktiivinen

— Vakioitu vesipinta
(constant head)

— Purkusolu (drain)

— Kallioalue

— Pohjavesialue

— Varsinainen
muodostumisalue

17.6.2025

Mittakaava 1 : 7 000
0 50 100 200 Metriä